

Taideteollisuusalan ammattitutkinto

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Taideteollisuusalan ammattitutkinto

Taideteollisuusalan ammattitutkinto koostuu useasta harvinaisesta ja ainutlaatuisesta ammatista. Esteettisten taitojen lisäksi taideteollisuusalan ammattilaisen työssä heijastuu vahva ammattitaito ja arvostus kulttuuriperintöön ja uuden luomiseen. Taideteollisuusalan ammattilainen kehittää ja ylläpitää ammattitaitoaan ja rohkeasti edistää osaamistaan digitalisoinnin suomilla mahdollisuuksilla. Kestävä kehitys ja kierrättäminen ovat aina olleet aloille ominaisia piirteitä johtuen muun muassa työssä käytettävistä materiaaleista, raaka-aineiden kalleudesta, käsityön ja -perinteen kunnioittamisesta, valmistusmenetelmistä ja säilyttävästä työtoteesta.

Taideteollisuusalan ammattitutkinnon suorittanut hallitsee vaativan työnkuvansa mukaisen ammattitaitonsa työskentelemällä yrittäjänä tai ammatinharjoittajana tai toimimalla työntekijänä tai esimiestehtävissä toisen palveluksessa tai teollisuudessa. Käsityöalan yritystoiminnassa korostuu vastuullisuus, verkostot ja työhyvinvointi sekä jatkuva oppiminen ja itsensä kehittäminen. Lisääntyvässä määrin taideteollisuusosalalla tuotetaan alan monipuolisia palveluita, joista ohjaustoiminnalla on merkittävä rooli lisääntymis mahdollisuutena.

Taideteollisuusalan ammattitutkinnon suorittanut työskentelee alansa edustajana moniammatillisissa verkostoissa tuomalla alansa ammatillista, visuaalista, esteettistä ja eettistä osaamista työhön. Hän osaa valmistaa, korjata ja huoltaa laadukkaasti ja kannattavasti oman alansa tuotteita sekä suunnitella, korjata, säilyttää ja rakentaa sisä- ja ulkotiloja huomioimalla aikaa, tyylikasvia ja kulttuurisia arvoja ja kestävä kehitystä.

Taideteollisuusalan ammattitutkintoa opiskeleva valitsee yhden alla olevista tutkintonimikkeistä suorittaessaan tätä tutkintoa:

- asesepä
- hopeaseppä
- kaivertaja
- kultaaja
- kultaseppä
- käsityöntekijä
- lasinpuhaltaja
- luonnontieteellisen alan konservoiija
- puukkoseppä
- restauroija
- seppä
- sisustaja
- soitinrakentaja
- verhoilija.

Perusteen nimi	Taideteollisuusalan ammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-1940-2018
Koulutuskoodit	Taideteollisuusalan ammattitutkinto (324146)
Voimaantulo	01.01.2019

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	11
2.1. Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp (201193).	11
2.2. Aseen kokoaminen, 45 osp (201194).	12
2.3. Aseen korjaaminen, huoltaminen ja asiakaspalvelu, 45 osp (201195).	14
2.4. Ampumaratatoiminnan johtaminen, 50 osp (201196).	15
2.5. Huippuosajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp (400010). . .	17
2.6. Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp (201198).	18
2.7. Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp (201199).	19
2.8. Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp (201200).	21
2.9. Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp (300494).	22
2.10. Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp (201201).	25
2.11. Hopeasepänelän tuotteen valmistaminen, 45 osp (201202).	27
2.12. Metallin pakotus jalometallialalla, 45 osp (201203).	30
2.13. Jalometallialan kaiverrustyön valmistaminen, 45 osp (201204). . . .	31
2.14. Kalligrafisen työn valmistaminen jalometalliin, 45 osp (201205). . . .	34
2.15. Kultauustyön suunnittelu ja pohjatyöt, 45 osp (201206).	35
2.16. Kultauustyön valmistaminen, 45 osp (201207).	37
2.17. Kultasepänelän tuotteen valmistaminen, 45 osp (201208).	39
2.18. Kivenistutus, 45 osp (201209).	42
2.19. Tuotteen suunnitteleminen, 40 osp (201210).	43
2.20. Tuotteen valmistaminen ja tuotannon suunnitteleminen, 40 osp (201211).	44
2.21. Tuotteiden markkinointi ja kaupallistaminen, 10 osp (201212).	46
2.22. Hyttityöskentely, 30 osp (201213).	47
2.23. Tuotteiden valmistaminen muottiinpuhaltamalla, 60 osp (201214). . .	49
2.24. Tuotteiden valmistaminen vapaasti puhaltamalla, 50 osp (201215). . .	51
2.25. Lintujen konservoiminen, 30 osp (201216).	52
2.26. Nisäkkäiden konservoiminen, 30 osp (201217).	54
2.27. Kalojen, matelijoiden ja sammakkoeläinten konservoiminen, 30 osp (201218).	56
2.28. Luurankojen konservoiminen, 30 osp (201219).	58
2.29. Preparoiminen, 30 osp (201220).	59
2.30. Sepän pajatyöskentely, 20 osp (201221).	60

2.31. Puukkotuotteen valmistaminen, 70 osp (201222).	62
2.32. Käyttöpuukon valmistaminen, 25 osp (201223).	64
2.33. Uniikki puukon valmistaminen, 25 osp (201224).	65
2.34. Historiallisen puukon tai veitsen valmistaminen, 25 osp (201225). . .	66
2.35. Restaurointikohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu, 40 osp (201226).	67
2.36. Rakenteiden restaurointi, muuraustyöt, 50 osp (201227).	68
2.37. Rakenteiden restaurointi, rappaustyöt, 50 osp (201228).	70
2.38. Rakenteiden restaurointi, koristevalutyöt, 50 osp (201229).	72
2.39. Rakenteiden restaurointi, tulisija- ja hormimuuraustyöt, 50 osp (201230).	73
2.40. Rakenteiden restaurointi, puusepäntyöt, 50 osp (201231).	75
2.41. Rakenteiden restaurointi, kirvesmiehentyöt, 50 osp (201232).	77
2.42. Rakenteiden restaurointi, ikkunarakenteiden restaurointi, 50 osp (201233).	79
2.43. Rakenteiden restaurointi, maalaustyöt, 50 osp (201234).	81
2.44. Rakenteiden restaurointi, koristemaalaukset, 50 osp (201235).	83
2.45. Taontatuotteen valmistaminen, 70 osp (201236).	84
2.46. Kalusteen, portin, aidan tai rakennuksen osan valmistaminen takomalla, 25 osp (201237).	87
2.47. Työkalusarjan valmistaminen takomalla, 25 osp (201238).	87
2.48. Sisustuskohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu, 30 osp (201239).	88
2.49. Julkisen tai yksityisen tilan sisustuksen toteuttaminen, 30 osp (201240).	90
2.50. Kalusteiden asentaminen, 30 osp (201241).	92
2.51. Sisustusrakentaminen, 30 osp (201242).	94
2.52. Sisäpintojen käsitteleminen, 30 osp (201243).	97
2.53. Sisustusalan asiakaspalvelu ja myyntityö, 30 osp (201244).	99
2.54. Soittimen rakentaminen, 45 osp (201245).	101
2.55. Soittimen korjaaminen, 45 osp (201246).	103
2.56. Verhoilutyön suunnittelu, 30 osp (201247).	105
2.57. Verhoilu, 60 osp (201248).	106
2.58. Työnkulun suunnittelu teollisen verhoilutuotteen valmistuksessa, 30 osp (201249).	108
2.59. Teollinen verhoilu, 60 osp (201250).	109

1. Tutkinnon muodostuminen

Taideteollisuusalan ammattitutkinto on 150 osaamispisteen laajuinen. Taideteollisuusalan ammattitutkinto muodostuu yhdestä kaikille pakollisesta tutkinnon osasta sekä tutkintonimikkeen mukaan pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista.

Taideteollisuusalan ammattitutkintoa opiskeleva valitsee yhden alla olevista tutkintonimikkeistä suorittaessaan tätä tutkintoa:

- aseseppä
- hopeaseppä
- kaivertaja
- kultaaja
- kultaseppä
- käsityöntekijä
- lasinpuhaltaja
- luonnontieteellisen alan konservoiija
- puukkoseppä
- restauroija
- seppä
- sisustaja
- soitinrakentaja
- verhoilija.

ASESEPPÄ 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Aseen kokoaminen, 45 osp, P
Aseen korjaaminen, huoltaminen ja asiakaspalvelu, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Ampumaratatoiminnan johtaminen, 50 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp <i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimekkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>

Korkeakouluopinnot 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
HOPEASEPPÄ 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Hopeasepäalan tuotteen valmistaminen, 45 osp, P
Metallin pakotus jalometallialalla, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp <i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
KAIVERTAJA 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Jalometallialan kaiverrustyön valmistaminen, 45 osp, P
Kalligrafisen työn valmistaminen jalometalliin, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp

<i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
KULTAAJA 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Kultaustyön suunnittelu ja pohjatyöt, 45 osp, P
Kultaustyön valmistaminen, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp <i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
KULTASEPPÄ 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Kultaseppäalan tuotteen valmistaminen, 45 osp, P
Kivenistutus, 45 osp, P

Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp
<i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp
<i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp
<i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
KÄSITYÖNTEKIJÄ 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Tuotteen suunnitteleminen, 40 osp, P
Tuotteen valmistaminen ja tuotannon suunnitteleminen, 40 osp, P
Tuotteiden markkinointi ja kaupallistaminen, 10 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp
<i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-50 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp
<i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden</i>

<i>osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
LASINPUHALTAJA 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Hyttityöskentely, 30 osp, P
Tuotteiden valmistaminen muottiinpuhaltamalla, 60 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Huippuosajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tuotteiden valmistaminen vapaasti puhaltamalla, 50 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp <i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-50 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
LUONNONTIETEELLISEN ALAN KONSERVOIJA 150 OSP
Pakollinen tutkinnon osa 10 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 1 90 osp <i>Valitse kolme osaa</i>
Lintujen konservoiminen, 30 osp
Nisäkkäiden konservoiminen, 30 osp
Kalojen, matelijoiden ja sammakkoeläinten konservoiminen, 30 osp
Luurankojen konservoiminen, 30 osp
Preparoiminen, 30 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 2 50 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp
<i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp
<i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp
<i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
PUUKKOSEPPÄ 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Sepän pajatyöskentely, 20 osp, P
Puukkotuotteen valmistaminen, 70 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 1 25-50 osp
Käyttöpuukon valmistaminen, 25 osp
Uniikkipuukon valmistaminen, 25 osp
Historiallisen puukon tai veitsen valmistaminen, 25 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-25 osp
Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp
<i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp

<p>Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i></p>
<p>Korkeakouluopinnot 0-25 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i></p>
<p>RESTAUROIJA 150 OSP</p>
<p>Pakollinen tutkinnon osa 50 osp</p>
<p>Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P</p>
<p>Restaurointikohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu, 40 osp, P</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat 1 50-100 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, muuraustyöt, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, rappaustyöt, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, koristevalutyöt, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, tulisija- ja hormimuuraustyöt, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, puusepäntyöt, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, kirvesmiehentyöt, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, ikkunarakenteiden restaurointi, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, maalaustyöt, 50 osp</p>
<p>Rakenteiden restaurointi, koristemaalaustyöt, 50 osp</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-50 osp</p>
<p>Huippuosajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp</p>
<p>Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp</p>
<p>Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp</p>
<p>Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp</p>
<p>Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp</p>
<p>Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp</p>
<p>Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp</p> <p><i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i></p>
<p>Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp</p>
<p>Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i></p>
<p>Korkeakouluopinnot 0-25 osp</p>

<i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
SEPPÄ 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Sepän pajatyöskentely, 20 osp, P
Taontatuotteen valmistaminen, 70 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 1 25-50 osp
Kalusteen, portin, aidan tai rakennuksen osan valmistaminen takomalla, 25 osp
Työkalusarjan valmistaminen takomalla, 25 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-25 osp
Huippuosajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-25 osp
<i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp
<i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp
<i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
SISUSTAJA 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 40 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Sisustuskohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu, 30 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 1 60 osp
Julkisen tai yksityisen tilan sisustuksen toteuttaminen, 30 osp
Kalusteiden asentaminen, 30 osp
Sisustusrakentaminen, 30 osp
Sisäpintojen käsitteleminen, 30 osp
Sisustusalan asiakaspalvelu ja myyntityö, 30 osp
Valinnaiset tutkinnon osat 2 50 osp

Huippuosajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnittelemisen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp <i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
SOITINRAKENTAJA 150 OSP
Pakolliset tutkinnon osat 100 osp
Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P
Soittimen rakentaminen, 45 osp, P
Soittimen korjaaminen, 45 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 50 osp
Huippuosajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp
Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp
Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp
Ohjaustoiminnan suunnittelemisen ja toteuttaminen, 25 osp
Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp
Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp
Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp <i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i>
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-25 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>

<p>Korkeakouluopinnot 0-25 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i></p>
<p>VERHOILIJA 150 OSP</p>
<p>Pakollinen tutkinnon osa 10 osp</p>
<p>Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp, P</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat 1 90 osp</p>
<p>Verhoilutyön suunnittelu, 30 osp</p>
<p>Verhoilu, 60 osp</p>
<p>Työnkulun suunnittelu teollisen verhoilutuotteen valmistuksessa, 30 osp</p>
<p>Teollinen verhoilu, 60 osp</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat 2 50 osp</p>
<p>Huippuosajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp</p>
<p>Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp</p>
<p>Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp</p>
<p>Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen, 25 osp</p>
<p>Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp</p>
<p>Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp</p>
<p>Tutkinnon osa taideteollisuusalan ammattitutkinnosta toiselta alalta 0-50 osp</p> <p><i>Opiskelija voi valita tutkintoonsa enintään 50 osaamispistettä toisen tutkintonimikkeen tutkinnon osista.</i></p>
<p>Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 0-50 osp</p>
<p>Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 0-25 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i></p>
<p>Korkeakouluopinnot 0-25 osp</p> <p><i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i></p>

2. Tutkinnon osat

2.1. Moniammatillisessa toimintaympäristössä työskentely, 10 osp (201193)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida valmiuksiaan toimia moniammatillisessa toimintaympäristössä
- työskennellä moniammatillisessa toimintaympäristössä vuorovaikutteisesti
- parantaa palvelukokemusta ja laatua toiminnassaan.

Arviointi

Opiskelija arvioi valmiuksiaan toimia moniammatillisessa toimintaympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tarkastelee realistisesti ja kriittisesti ammattitaitoaan ja omaa elämäntilannettaan toimiessaan moniammatillisessa toimintaympäristössä• arvioi ammattialallaan toimimiseen liittyvät työnsä hyödyt ja riskit• hyödyntää asiantuntijoiden näkemyksiä arvioidessaan omaa ammatillista osaamistaan• arvioi osaamistaan alan asiantuntijana moniammatillisessa toimintaympäristössä, kilpailutilanteessa ja työskennellessään sidosryhmien kanssa• huomioi työssään esteettisyyden ja visuaalisuuden.

Opiskelija työskentelee moniammatillisessa toimintaympäristössä vuorovaikutteisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tuo vuorovaikutustilanteissa esiin ammatillisia näkemyksiä ja perustelee niitä äidinkielellään (suomi, ruotsi tai saame)• edistää ongelmatilanteiden ratkaisemista kuuntelemalla toisia, ylittämällä omia asennerajoja ja oppimalla toisilta• työskentelee sitoutuneesti ja joustavasti ammattiryhmien kanssa yhteisen tavoitteen mukaisesti• käyttää työssään hallitusti alan keskeistä termistöä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä• osallistuu toimintaan aloitteellisesti ja vastuullisesti• ymmärtää verkostoitumisen merkityksen työnsä ja ammattialansa kannalta.

Opiskelija parantaa palvelukokemusta ja laatua toiminnassaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• parantaa palvelun asiakaskokemusta huomioimalla aidosti asiakkaan kokemuksen ja tarpeet• suunnittelee käyttäjälähtöisen palvelun, joka vastaa sekä käyttäjien tarpeita että palvelun tarjoajan liiketoiminnallisia tavoitteita

- määrittelee ongelman ja hahmottaa kehittämiskohteet, toimintaympäristön, resurssit ja käyttäjätarpeet
- ideoi vaihtoehtoisia ratkaisuja
- testaa vaihtoehtoja asiakkaan kanssa
- arvioi ja varmistaa asiakkaalle selkeän ja johdonmukaisen palvelukokemuksen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä työskentelemällä vuorovaikutteisesti moniammatillisessa kehittämistehtävässä oman alansa asiantuntijana. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Aseen kokoaminen, 45 osp (201194)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- noudattaa aselain säädöksiä ja ohjeita
- suunnitella aseiden kokoamisen
- koota aseiden
- noudattaa hyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Arviointi

Opiskelija noudattaa aselain säädöksiä ja ohjeita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii voimassa olevan asealan lainsäädännön sekä muiden asealaa koskevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti • noudattaa työssään asealan eettisiä periaatteita ja erityispiirteitä hoitaessaan asiakassuhteita • noudattaa, mitä on laissa määrätty aseiden paineenalaisten osien tarkastuksesta • huolehtii oikeanlaisten merkintöjen tekemisestä aseiden luvanvaraisiin osiin • kertoo asiakkaalle hänen lain mukaiset oikeutensa ja velvollisuutensa.

Opiskelija suunnittelee aseiden kokoamisen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee valmistuksen kohteena olevan asemallin tekniset yksityiskohdat • laatii valittujen teknisten yksityiskohtien perusteella työsuunnitelman • arvioi ja päättää, mitkä osat valmistaa ja mitkä hankkii valmiina • suorittaa matemaattisia vertailuja eri materiaalien käytöstä ja valitsee oikeat materiaalit • valitsee aseeseen käyttötarkoituksen mukaiset ja laadukkaat materiaalit • valitsee käytettävät materiaalit teknisten ja esteettisten vaatimusten mukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää valmiita tai alihankintana tuotettuja osia tai osakokonaisuuksia • huomioi kustannukset valitessaan aseiden osien hankintaa tai valmistusta • tekee tarvittavat luku- ja paine- ja muu- laskelmat paineenalaisten osien mitoittamiseksi huomioiden aseiden käyttötarkoituksen sekä kalibrointi- ja kalibrointi- ja kalibrointi- • kysyy tarvittaessa neuvoa alan muilta asiantuntijoilta • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät • laatii työjärjestyksen aseiden kokoamista varten • valmistaa tarvittavat työpiirustukset • laatii työkalujen aikataulun • tekee asiakkaalle työstä tarjouksen.
--	---

Opiskelija kokoaa aseiden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee, käsittelee ja käyttää tarkoituksenmukaisesti työvälineitä, mittavälineitä ja tulkkeja tarvittaessa kuhunkin työvaiheeseen • käyttää ja tarvittaessa valmistaa asealan erikoistyökaluja • käyttää asealalla käytössä olevia liittämisen- ja kiinnitysmenetelmiä • kokoaa aseiden ammattimaisella joutuisuudella • pintakäsittelee kootun aseiden käyttötarkoituksen ja asetyypin mukaisella pinnoitusmenetelmällä.

Opiskelija noudattaa hyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • järjestää työympäristönsä ottaen huomioon työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian ja siisteyden • työskentelee valitsemillaan koneilla ja laitteilla turvallisesti alalla laitekohtaiset turvallisuusmääräykset huomioiden • käyttää materiaaleja ja aineita, joiden ominaisuudet ja haitat ovat tunnettuja • huolehtii, että saatavilla on materiaalien ajantasaiset tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteet • käyttää työterveyshuollon asiantuntemusta fyysisen ja henkisen työkykynsä ja terveytensä säilyttämiseksi • käyttää tarvittaessa asiantuntijapalveluita fyysisen ja henkisen jaksamisen kriisitilanteissa • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan • päivittää ja kehittää aseiden ammattitaitoaan sekä yrittäjätaitojaan esimerkiksi lisäkoulutuksella.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä kokoamalla asiakkaalle aseiden aselain säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Asealalla opiskelija osoittaa erityishuomiota työssään jaksamiseen ja työhyvinvointiin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Aseen korjaaminen, huoltaminen ja asiakaspalvelu, 45 osp (201195)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- korjata ja huoltaa ase, aseosan tai osakokonaisuuden
- myydä asealan tuotteita ja palveluja.

Arviointi

Opiskelija korjaa ja huoltaa ase, aseosan tai osakokonaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kartoittaa ja arvioi yleisimpien metsästys- ja urheiluaseiden viat sekä toimintahäiriöt aseiden toimintaperiaatteen mukaan• käyttää monipuolisesti ammattialan lähteitä hakiessaan tietoa aseiden korjauksesta ja huollosta• käyttää oikeanlaisia työkaluja sekä välineitä• käyttää oikeita ja turvallisia työ- ja liitosmenetelmiä• valitsee laadukkaat voiteluaineet käytettäväksi asehuolloissa ottaen huomioon ympäristömääräykset• toimii tulityötä koskevien ohjeiden mukaisesti• suunnittelee ja valmistaa varaosan aseeseen sen toimintaperiaatteen mukaan• määrittää ja tilaa valmiita varaosia aseeseen• korjaa ja huoltaa aseiden suunnitelman mukaisesti• käyttää tarkoituksenmukaisia pintakäsittely- ja viimeistelymenetelmiä.

Opiskelija myy asealan tuotteita ja palveluja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa asealan myyntiin liittyvää lainsäädäntöä ja eettisiä periaatteita• noudattaa asealan yrityksen asiakaspalvelua koskevia toimintatapoja ja ohjeita• noudattaa työpaikalle laadittua turvallisuussuunnitelmaa• hinnoittelee yrityksen asealan tuotteet ja palvelut• asennoituu myönteisesti asiakaspalvelutyöhön ja tarjoaa asiakkaan tarpeisiin sopivia ratkaisuja• opastaa asiakkaalle hänen lainmukaiset oikeutensa ja velvollisuutensa aseiden ja asealan tuotteiden ja palvelujen käytössä• toimii rauhallisesti asiakkaiden tai omaa turvallisuutta uhkaavassa tilanteessa• varmistaa, että myyty asealan tuote tai palvelu on toimitettu asiakkaalle sopimuksen mukaisesti• toimii yrityksen palautus-, vaihto- ja takuukäytäntöjen mukaisesti• pitää yhteyttä asiakkaisiin suunnitelmallisesti, yrityksen toimintatapojen ja oman toimenkuvansa mukaisesti• hyödyntää toiminnassa yhteistyöverkostoja.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä asiakaspalvelutehtävissä huoltamalla ja korjaamalla aseita tai niiden osakokonaisuuksia sekä myymällä aseita, niiden osia tai muita asealan tuotteita. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Ampumaratatoiminnan johtaminen, 50 osp (201196)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- järjestää yhdistysmuotoista tai kaupallista ampumaratatoimintaa
- johtaa ratatoimintaa
- palvella asiakkaita asealalla
- noudattaa ympäristövaatimuksia ja määräyksiä.

Arviointi

Opiskelija järjestää yhdistysmuotoista tai kaupallista ampumaratatoimintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ylläpitää ja huoltaa muun henkilöstön kanssa ampumarataympäristöä huolehtien ympäristön turvallisuudesta ja viihtyisyydestä• huolehtii maalilaitteiden kunnosta ja soveltuvuudesta ampumalajiin• järjestää ampumaradalle riittävän valvonnan ottaen huomioon ampumatoiminnan asettamat vaatimukset• varmistaa, että ampujat ja muu paikalla oleva henkilöstö noudattavat kuulon ja silmien suojaamisesta annettuja ohjeita• hankkii kyseessä olevaan ampumalajiin sääntöjen ja määräysten mukaiset maalilaitteet• varmistaa oikeanlaisten ampumatarvikkeiden käytön.

Opiskelija johtaa ratatoimintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• johtaa vastuullisesti ampumaratatoimintaa ja huolehtii kulloisenkin ampumaurheilulajin sääntöjen noudattamisesta• huolehtii, että ratahenkilöstö on tehtäviensä tasalla• varaa tuomarit ja hankkii riittävän ratahenkilöstön kilpailuihin• suunnittelee ampumaradalla järjestettävien kurssien ohjelman ja oppimateriaalit• markkinoi koulutustoimintaa alan julkaisuissa• hinnoittelee koulutuksen kannattavasti.

Opiskelija palvelee asiakkaita asealalla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ohjaa oikeanlaisen asetyypin käyttöön kussakin ampumalajissa

	<ul style="list-style-type: none"> • suorittaa tarvittaessa ampumakuntoisuustarkastukset käytettävillä aseilla • tekee tarvittavat tukin, kahvan sekä tähtäimien säädöt ampumalajin sääntöjen ja määräysten mukaisesti • valitsee kussakin ampumalajissa käytettävät oikeat patruuna- ja laukausyhdistelmät • suorittaa tarvittaessa aseiden huoltoon liittyviä tehtäviä • hankkii ja varastoi määräysten mukaisesti radalla käytettävät ampumatarvikkeet • laatii ohjeen radalla suoritettavista ampumalajeista • huomioi kunkin ampumalajin vaatimukset radan käyttöä suunnitellessaan • noudattaa työssään asealan eettisiä periaatteita ja erityispiirteitä hoitaessaan asiakassuhteita • tekee asiakastyössään sekä yrityksen tai yhdistyksen että asiakkaan kannalta kannattavia ratkaisuja • arvioi ja kehittää oman työnsä laatua ja asiakastyytyväisyyttä ampumaratatoiminnassa • käyttää työssään asiakashallintajärjestelmiä yrityksen tai yhdistyksen toimintaperiaatteiden mukaisesti • hyödyntää sekä asiakashallintajärjestelmästä että muualta hankkimaansa tietoa asiakaspalvelu- ja neuvottelutilanteissa.
--	--

Opiskelija noudattaa ympäristövaatimuksia ja määräyksiä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa ympäristöministeriön laatimaa ampumaratojen ympäristölupaopasta ottaen huomioon radan toiminnasta aiheutuvat ympäristöriskit • noudattaa ympäristöviranomaisten ampumaratatoiminnasta antamia ohjeita ja määräyksiä ja laatii ampumaradasta ympäristön valvontaohjeen • noudattaa sisäradan poistoilman suodattamisesta annettuja ohjeita ja huolehtii sisäradan ampumapaikkojen pienhiukkasten poistosta määrääjain • laatii suunnitelman hylsyjen, pakkausmateriaalien ja muun syntyvän jätteen säilytyksestä ja jälkikäsitteystä sekä keräämisestä ja varastoinnista • huolehtii ampumaradan turvallisuudesta huomioiden radan rakenteiden kimmoketurvallisuuden • kiinnittää huomiota terveyteensä ja työssä jaksamiseensa • luo omalta osaltaan turvallisen työympäristön • toimii asiakastyössään voimassa olevan asealan lainsäädännön sekä muiden määräysten ja ohjeiden mukaisesti • kertoo asiakkaalle hänen lainmukaiset oikeutensa ja velvollisuutensa • noudattaa yrityksen tai yhdistyksen asiakaspalvelua koskevia toimintaperiaatteita ja ohjeita • hankkii radalle tarvittavat sääntökirjat ja suoritusohjeet.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä asiakaspalvelutehtävissä järjestämällä ampumaratatoimintaa, koulutusta ja yhden ampumalajin mukaisen kilpailun yhdessä ampumaratahenkilöstön kanssa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Huippuosaajana toimiminen taideteollisuusosalalla, 30 osp (400010)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida ja kehittää omaa osaamistaan ja työympäristöään
- työskennellä alan huippuosaamista vaativissa tehtävissä
- huomioida huipputuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset
- toimia alan verkostoissa ja yhteistyössä asiakkaan kanssa.

Arviointi

Opiskelija arvioi ja kehittää omaa osaamistaan ja työympäristöään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan sekä perustelee arviotaan ja määrittelee kehittämistarpeitaan• kehittää aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan haastavien työtehtävien tasolle• uudistaa aktiivisesti omaa osaamistaan niin, että se tukee kasvua alan huippuammattilaiseksi• ennakoii muutoksia, jotta voi helpommin sopeutua niihin, ja työskentelee pitkäjänteisesti työtään ja itseään kehittäen huippuosaamista vaativissa tehtävissä• arvioi työympäristöään ja antaa siihen kehitysehdotuksia ja palautetta• toimii huippuammattilaisena tiimissä ja jakaa aktiivisesti osaamistaan muille.

Opiskelija työskentelee alan huippuosaamista vaativissa tehtävissä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee rohkeasti uusiakin työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä sujuvasti muuttuvissa tilanteissa• työskentelee järjestelmällisesti, tarkasti ja varmasti sekä luovasti ja innovatiivisesti• hankkii ja soveltaa itsenäisesti työssä tarvittavaa tietoa vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta• työskentelee yrittäjämäisellä asenteella huomioiden ajan ja muut käytettävissä olevat resurssit kustannustehokkaasti ja yrityksen tai organisaation tuloksellisuutta edistävasti• edistää itsenäisesti toiminnan jatkuvuutta ja pysyviä asiakassuhteita• on ylpeä ammatistaan ja osaamisestaan, toimii vastuullisesti ja kehittää työtään alan ammattieettisten periaatteiden mukaan• ottaa vastuun oman ja työtiimin toiminnan työturvallisuudesta, noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita sekä havaitsee ja ilmoittaa työhönsä liittyvät vaarat• varmistaa asiakkaiden ja muiden käyttäjien turvallisuuden muuttuvissa tilanteissa• työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan myös haasteellisissa työtilanteissa ja osallistuu työolosuhteiden kehittämiseen.

Opiskelija huomioi huipputuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• neuvottelee ja etsii ratkaisuja poikkeamille sekä korjaa toimintaa sovittujen ratkaisujen mukaan• selviytyy itsenäisesti ongelmatilanteista ja pystyy perustelevaan valintansa• asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä itsenäisesti ja aikataulun realistiseksi ja vaiheiltaan toteuttamiskelpoiseksi muuttuvissa olosuhteissa huomioiden korkeat laatuvaatimukset ja kykenee tarvittaessa muuttamaan suunnitelmaa• toimii sitoutuneesti yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti sekä kehittää toimintamalleja näiden tavoitteiden aikaansaamiseksi.

Opiskelija toimii alan verkostoissa ja yhteistyössä asiakkaan kanssa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kommunikoi sujuvasti asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä sujuvasti yhdellä itselleen vieraalla kielellä• tuntee toimialan keskeiset kansalliset ja kansainväliset verkostot ja osaa hyödyntää verkostoja työssään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä toimimalla huippuosaamista vaativissa oman alansa kaupallisuuteen, tekniikkaan, tieteseen tai kulttuuriin liittyvissä monipuolisissa työtehtävissä. Osaaminen on mahdollista osoittaa myös kansallisissa ja kansainvälisissä kilpailutilanteissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Kansainvälistyminen taideteollisuusosalalla, 25 osp (201198)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- selvittää kansainvälisen toiminnan vaihtoehtoja ja toimintatapoja omalla alallaan
- verkostoitua kansainvälisesti ja laatia suunnitelmia kansainväliseen yhteistyöhön
- työskennellä kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Arviointi

Opiskelija selvittää kansainvälisen toiminnan vaihtoehtoja ja toimintatapoja omalla alallaan.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää erilaisia oman toiminnan kehittämiseen liittyviä kansainvälisen toiminnan vaihtoehtoja ja hankkii alan asiantuntijoiden avustuksella kansainvälisen yhteistyön kannalta oleellisia tietoja• perehtyy alan työtapoihin ja työkulttuuriin kansainvälisessä toimintaympäristössä

	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa ajan ilmiöitä ja hankkii tietoa alan kehityksestä sekä uusista laitteista, koneista, tuotteista, palveluista, sovelluksista ja toimintatavoista eri toimintaympäristöissä.
--	---

Opiskelija verkostoituu kansainvälisesti ja laatii suunnitelman kansainväliseen yhteistyöhön.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • verkostoituu ja solmii yhteistyötä eri tahojen kanssa, kuten alihankinta, tavarantoimittajat ja yhteistyökumppanit • suunnittelee työprosessin kansainvälisessä yhteistyössä ja laatii suunnitelman • tunnistaa oman osaamisensa ja käyttää asiantuntijoita, verkostoja tai yhteistyötahoja työprosessissa onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi.

Opiskelija työskentelee kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii monikulttuurisessa ympäristössä ja tunnistaa toimintatapojen ja -kulttuurin merkityksen • käyttää luontevasti vierasta kieltä eri tilanteissa • valitsee viestintäkanavat toimintaympäristön vaatimusten mukaisesti • toimii tehtävään liittyvien sopimuskäytäntöjen mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä oman alansa kansainvälisessä työympäristössä. Osaaminen osoitetaan osallistumalla kansainväliseen projektiin, tekemällä omaan alaan liittyvä kansainvälisyttä todentava kehittämistehtävä, olemalla ulkomaisessa työvaihdossa tai osoittamalla perehtyneisyytensä alan kansainvälisiin materiaalien- ja tavaranhankintaprosesseihin ja logistiikkaan. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Näyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp (201199)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- ideoida, suunnitella ja toteuttaa töille tai palveluiden esittelylle näyttelyn
- pystyttää näyttelytilan
- toteuttaa näyttelyn esillepanon.

Arviointi

Opiskelija ideoi, suunnittelee ja toteuttaa töille ja palveluiden esittelylle näyttelyn.

Opiskelija

Hyväksytyt suoritusten kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee visuaalisesti, tarinallisesti ja taiteellisesti mielenkiintoisia kokonaisuuksia esille laitettavista töistä tai esiteltävistä palveluista • ennakoi näyttelyn laajuuden, järjestelyjen edellyttämän työmäärän ja tarvittavan ajan ottaen huomioon henkilö- ja talousresurssit • laatii toteuttamiskelpoisen näyttelyn suunnittelu- ja toteutusaikataulun • laatii näyttelylle kustannusarvion • huolehtii näyttelyn kustannusarviossa ja aikataulussa pysymisestä • työskentelee joustavasti ja vuorovaikutteisesti • etsii yhteistyökumppaneita näyttelyn toteuttamiseksi • selvittää vakuutusten tarpeen • työskentelee joustavasti ja vastuullisesti.
----------------------------------	---

Opiskelija pystyttää näyttelytilan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suoritusten kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • pystyttää suunnitelmien mukaan tilan yksittäisistä rakenteista tai valmiista elementeistä • valitsee työhön tarvittavat työvälineet ja koneet oikein ja tarkoituksenmukaisesti • käyttää koneita ja tarvikkeita oikein ja turvallisesti • huoltaa työvälineitä ja koneita ohjeiden mukaan • huolehtii tarvittaessa ja ajoissa sähkö-, internet- ja vesisopimuksen solmimisesta • työskentelee turvallisesti ja ergonomisesti • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • sopii jätteiden hävittämisestä näyttelyn järjestäjän kanssa • noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja • huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.

Opiskelija toteuttaa näyttelyn esillepanon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suoritusten kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa näyttelyn esillepanon suunnitelmien mukaisesti • huolehtii tilassa omasta ja näyttelyssä kävijöiden turvallisuudesta • keskittyy esillepanossa olennaiseen • käyttää viestintätekniikkaa visuaalisessa esillepanossa • asettelee esille pantavat materiaalit huolellisesti, turvallisesti ja houkuttelevasti • käyttää kohdevalaisua ja äänimateriaalia tarvittaessa tehokeinona • purkaa näyttelyn huomioiden kestävän kehityksen ja näytteilleasettajan ohjeistuksen • pakkaa näyttelyesineet niiden vaatimalla tavalla • suunnittelee kuljetusjärjestelyt ja mitoittaa ne suojaustarpeeseen tarvittaessa yhteistyössä kuljetusliikkeen kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja pystyttämällä näyttelytilan sekä toteuttamalla esillepanon näyttelyyn. Siltä osin kuin tutkinnon

osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Ohjaustoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen, 25 osp (201200)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella oman alansa ohjaustoimintaa
- ohjata asiakasryhmää
- noudattaa yhteisiä sopimuksia ja työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja
- tuotteistaa ohjauspalveluja.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee oman alansa ohjaustoimintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi omaa ammatillista osaamistaan tuottaakseen oman alansa ohjaustoimintaa• hallitsee monipuolisesti oman ammattialansa ohjaustoiminnassa käytettäviä tekniikoita, työvälineitä ja materiaaleja sekä työprosesseja• kartoittaa kohderyhmän tarpeet ohjaustoiminnassa• kokeilee ja vertailee ohjaustoiminnassa käytettäviä ohjausmenetelmiä monipuolisesti• suunnittelee laadukasta ja kustannustehokasta ohjaustoimintaa asiakkaan kanssa neuvotellen resursseista sekä ohjauksen tavoitteista ja sisällöstä• laatii suunnitelmien pohjalta kohderyhmälle ohjauskokonaisuuden• laatii erilaisia ohjaustoimintaa tukevia materiaaleja hyödyntämällä tietotekniikkaa monipuolisesti• ottaa huomioon kohderyhmän erityispiirteitä• erittelee ohjaustoiminnan kustannukset, laatii tarjouksen ja hyväksyttää sen asiakkaalla• markkinoi osaamistaan ja ohjaustoimintaansa aktiivisesti sopivilla menetelmillä ohjaustoiminnan jatkuvuuden takaamiseksi.

Opiskelija ohjaa asiakasryhmää.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ohjaa laadukkaasti ja suunnitelmallisesti asiakasryhmää hyödyntämällä luovasti toiminnallisia ryhmäohjausmenetelmiä• työskentelee hyvässä vuorovaikutuksessa asiakasryhmän kanssa ja motivoi asiakasta kannustamalla monipuolisesti• työskentelee ratkaisukeskeisesti erilaisissa ohjaustilanteissa ja kehittää toimintaa tarvittaessa• valitsee ja käyttää joustavasti tukimateriaalia ohjaustilanteissa• käyttää ohjaustilanteissa monipuolisesti ammattisanastoa• antaa palautetta monipuolisesti• ottaa vastaan palautetta omasta työskentelystään ja osaamisestaan ja kehittää niitä.

Opiskelija noudattaa yhteisiä sopimuksia ja työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii huomioiden tekijänoikeudet• noudattaa työaikoja ja käyttää työajan tehokkaasti• toimii vastuullisesti tavoitteiden saavuttamiseksi sovitussa aikataulussa sekä neuvottelee mahdollisista poikkeamista ja ilmoittaa niistä• huolehtii oma-aloitteisesti toimintaympäristön turvallisuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä huomioon ottaen ohjattavat ja työyhteisön muut jäsenet• huolehtii työ- ja suojavaatetuksesta ohjaustilanteen mukaan• käyttää ja edistää työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja ja huolehtii ergonomiasta• noudattaa työturvallisuusohjeita sekä arvioi ja edistää työturvallisuuteen liittyviä toimintatapoja• huolehtii, että asiakkaat käyttävät tarvittaessa henkilökohtaisia suojaimia niitä vaativissa tilanteissa ja opastaa suojainten hankkimisessa ja käytössä.

Opiskelija tuotteistaa ohjauspalveluja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee kustannustietoisesti erilaisia ammattialansa ohjauspalvelukokonaisuuksia• työskentelee ammattialan laatuvaatimukset huomioiden• toimii yhteistyöverkostoissa• työskentelee vuorovaikutteisesti ja rakentavasti työryhmissä jakaen omaa osaamistaan• markkinoi monipuolisesti ideoiden asiakkaille tuotteistamia ohjauspalveluja• ratkaisee ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla oman ammattialansa ohjaustoimintaa asiakkaille sekä tuotteistamalla ohjauspalveluja. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.9. Taideteollisuusalan yrittäjänä toimiminen, 30 osp (300494)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia vastuullisena yrittäjänä
- tarkastella taideteollisuusalan yrittäjänä toimimisen riskejä ja mahdollisuuksia
- kehittää liikeideaa ja päivittää liiketoimintasuunnitelmaa
- suunnitella ja hyödyntää yrityksen kannalta tärkeitä verkostoja
- kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan
- tarkastella yrittäjänä työhyvinvointiinsa ja työkykyynsä vaikuttavia tekijöitä.

Arviointi

Opiskelija toimii vastuullisena yrittäjänä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee taloudellisesti, tuloksellisesti ja suunnitelmallisesti taideteollisuusalan yrittäjänä• erittelee työnsä tueksi yrittäjän toiminnan vastuita ja velvoitteita• arvioi riittävän usein yrittäjyystoiminnan kannattavuutta sekä ansiomahdollisuuksia yrittäjänä• määrittelee ja soveltaa toimintaansa alaan liittyvän tuoteturvallisuuden ja tuotevastuun velvoitteet, kuten tuotteen virheen ja palvelun viivästymisen seuraamukset, hinnoittelua ja markkinointia koskevat säädökset, tuoteinformaatio, tuotevastuu, tuoteturvallisuus ja kuluttajansuojalaki• arvioi ja vertailee uniikki- ja sarjatuotannon, tilaustöiden sekä alihankintatyön vaikutuksia yrityksen kannattavuuteen• organisoii tuotannon vuosikellon huomioiden kausivaihtelut, sivutyöt ja muut kannattavuuteen vaikuttavat tekijät• laskee tuotteensa tai palvelunsa kokonaishinnan katteellisesti niin, että kaikki hintaan vaikuttavat kiinteät ja muuttuvat kulut sekä myyntikanavan vaikutukset tulevat otetuiksi huomioon• hinnoittelee tuotteensa tai palvelunsa kilpailutilanteen mukaan ottaen huomioon paikallisen, alueellisen, valtakunnallisen ja globaalin tuotetarjonnan• arvioi hinnoittelun vaikutukset kannattavuuteen• selvittää asiakkaalle selkeästi, mistä ja miten tuote- tai palvelukokonaisuus ja hinta muodostuvat• laskee, miten palkka muodostuu ja mitä sivukuluja, veroja ja veronluonteisia maksuja yrityksellä on• hoitaa huolella yrittäjänä toimimisen vastuut ja velvollisuudet, kuten verot ja vakuutukset• noudattaa yritystoiminnassaan kestävän kehityksen arvoja• hyödyntää asiantuntijapalveluita yrityksen toiminnassa, kuten kirjanpidossa, verotus-, sosiaaliturva- ja vakuutusasioissa.

Opiskelija tarkastelee taideteollisuusalan yrittäjänä toimimisen riskejä ja mahdollisuuksia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi toiminnan kannattavuutta ja työskentelyn kustannustehokkuutta• hankkii tietoa yrityksensä toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista ja arvioi näiden muutosten vaikutuksia omaan yritykseensä• selvittää asiakkaidensa arvoja, tarpeita ja toiveita monipuolisesti ja erilaisia tietolähteitä hyödyntäen• arvioi taideteollisuusalalla toimivat varteenotettavimmat kilpailijat ja näiden tuotteet sekä kilpailijoiden vahvuuksia ja heikkouksia• seuraa yrityksensä kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden kehittymistä arvioidakseen yrityksen taloudellisen tilanteen, riskit ja henkilöstötarpeen• arvioi työllistämiseen liittyvät riskit ja tekee työntekijän palkkaamiseen liittyvät kannattavuuslaskelmat päivitetyn liikeidean mukaisesti

- selvittää yrityksen työsuhteisiin liittyvät perustiedot (sekä harjoittelijan ja työssäoppijan perehdytykseen kuuluvat pääkohdat).

Opiskelija kehittää liikeideaa ja päivittää liiketoimintasuunnitelmaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii päivitetyn ja kehitetyn liiketoimintasuunnitelman • kehittää yrityksen liikeideaa • kehittää yrityskuvaa tietoisesti käyttäen omia vahvuuksiaan ja brändiajattelua • kehittää tuotteitaan tai palveluitaan kohdentaen ne valituille asiakasryhmille ja hyödyntäen mielikuvia sekä pyrkien erottumaan kilpailijoista • seuraa trendejä ja taideteollisuusalan kehitystä poimien niistä kehittämissideoita • päivittää tai tekee uuden markkinointisuunnitelman • tutkii monikanavaisen markkinoinnin käyttömahdollisuuksia markkinoinnin kehittämiseksi • esittelee asiakkaille uudistettuun liiketoimintasuunnitelmaan pohjautuvia toimenpiteitä • markkinoi ja myy tuotteensa kohderyhmälle asiakkaan tarpeita ennakoiden.

Opiskelija suunnittelee tai hyödyntää yrityksen kannalta tärkeitä verkostoja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • määrittelee oman ydinosaamisensa ja sen mitä palveluja kannattaa ostaa yrityksen ulkopuolelta • täydentää tarvittaessa osaamistaan yhteistyöverkostolla • arvioi verkoston hyödyntämismahdollisuudet ja riskit oman yritystoiminnan kannalta • seuraa yhteistyöverkostoissa toimimisen tehokkuutta ja kannattavuutta • toimii vuorovaikutteisesti taideteollisuusalan muiden ammattilaisten kanssa • kehittää yrityksen näkyvyyttä ja verkostoja sosiaalisen median keinoilla • arvioi toimintaansa ja kerää aktiivisesti palautetta toiminnastaan • toimii saadun palautteen pohjalta • hyödyntää mahdollisuuksien mukaan kaikilta elämän aloilta saatavia yhteyksiä yrittäjänä toimimisessa.

Opiskelija kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti omaa koulutustaan, kokemustaan, ammatillista osaamistaan ja valmiuksiaan toimia yrittäjänä ja esimiehenä taideteollisuusosalalla • toimii työyhteisössä tai verkostoissa huolehtimalla osaltaan myönteisestä työilmapiiristä, keskinäisestä avoimuudesta ja luottamuksen rakentamisesta • tunnistaa omat puutteensa ja heikkoutensa asettaessaan itselleen realistisia kehittymistavoitteita • perehtyy yritystoimintaa tukeviin tietotekniisiin palveluihin ja ohjelmiin

- laatii suunnitelman yritystoiminnan kannalta oleellisen puuttuvan osaamisen hankkimisesta.

Opiskelija tarkastelee yrittäjänä työhyvinvointiinsa ja työkykyänsä vaikuttavia tekijöitä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii oman ammattitaitonsa ja yrittäjätaitojensa ylläpitämisestä ja suunnitelmallisesta kehittämisestä • arvostaa omaa työtään ja tuo myönteisesti esille oman osaamisensa • huolehtii yrittäjänä omasta jaksamisestaan sekä siihen vaikuttavista tekijöistä • hankkii ennakoiden tukea fyysiseen ja psyykkiseen jaksamiseensa • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan • suunnittelee ja seuraa ajankäyttöään ottaen huomioon fyysiseen, henkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä, kuten työaika, vapaa-aika ja lomat • asettaa työtehtävänsä tärkeysjärjestykseen siten, että selviytyy asettamistaan tavoitteista • delegoi työtehtäviä harkitusti ja ajoissa muille • työskentelee tiedostaen työelämän tietotulvan ja työkuorman vaikutukset mielen hyvinvointiin • rakentaa työympäristön viihtyisäksi, toimivaksi ja turvalliseksi kiinnittämällä erityistä huomiota valaistukseen ja ergonomiaan tarkkuutta vaativassa työssään • selvittää sosiaaliturvansa vaikutukset, kattavuuden ja liikkumavaran merkityksen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä työskentelemällä yrittäjänä, elinkeinonharjoittajana tai yrittäjämäisesti työntekijänä taideteollisuusalan yrityksessä. Opiskelija osoittaa osaamisensa tuotteen valmistusprosessissa tai palvelun toteuttamisprosessissa, jossa huomio keskittyy prosessin sujuvuuteen ja tuotannon kannattavuuteen. Tyypillisimmillään opiskelija on pienyrittäjä, käsityöläinen tai taiteilija, joka suunnittelee ja valmistaa kokonaan itse tai osittain alihankintana tuotteensa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.10. Toimiminen verkkokauppaympäristössä, 25 osp (201201)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia verkkokaupankäynnin eri työvaiheissa
- tulkita ja analysoida verkkokaupan analytiikkaa
- tuottaa sisältöä verkkokauppaan
- palvella asiakkaita erilaisissa verkkokauppaympäristön asiakaspalvelutilanteissa.

Arviointi

Opiskelija toimii verkkokaupankäynnin eri työvaiheissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • vertailee ja analysoi yleisimpien verkkokauppaympäristöjen ja -ohjelmistojen käytettävyyden, visuaalisuuden, kaupallisuuden sekä alustan teknistä rakennetta • hyödyntää käytössä olevan verkkokauppaympäristön mahdollisuuksia • selvittää verkkokaupankäyntiin liittyvät lainsäädännöt, kuten tulli, arvonlisävero • toimii kansainvälisen kaupankäynnin sopimusten mukaisesti • vaiheistaa logistisen prosessin ja määrittelee toimijoiden vastuunjaon • ylläpitää asiakas- ja tilausrekisteriä • perehtyy tilaus-, maksu- ja toimitustapoihin ja toimii niiden mukaan • perehtyy reklamaatio- ja palautuskäytänteisiin ja toimii niiden mukaan • selvittää takuukäytänteet • perehtyy varastonhallintajärjestelmään ja toimii sen mukaisesti • ottaa huomioon lainsäädännölliset tekijät.

Opiskelija tulkitsee ja analysoi verkkokaupan analytiikkaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii yhdessä tiimin kanssa markkinointitavoitteita • seuraa analytiikkaa ja tekee tarvittavia johtopäätöksiä sekä muutoksia • kehittää toimintaa • hyödyntää analytiikkaa ostavien asiakkaiden löytämiseksi ja myynnin kasvattamiseksi • hyödyntää analytiikasta saatua tietoa ymmärtääkseen paremmin kohderyhmää.

Opiskelija tuottaa sisältöä verkkokauppaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy yrityksen somemarkkinointistrategiaan sekä graafiseen ohjeistoon ja toimii niiden mukaisesti • laatii vaiheistetun ja kustannustehokkaan projektisuunnitelman sisällön tuottamiseksi • tuottaa markkinointikampanjoita projektisuunnitelman mukaisesti • tuottaa informatiivista tuotetietoa ja tuoteryhmäkuvauksia • seuraa sisällöntuottajuuden trendejä ja hyödyntää niitä sisällöntuotannossa • tuottaa kohderyhmää puhuttelevaa kuva-, video- ja tekstisisältöä verkkokauppaan ja somemarkkinointiin • hyödyntää hakukoneoptimoinnin peruseräotteita sisällön taltioinnissa • käyttää kahta tai useampaa kieltä tekstisisältöjen tuottamiseen • ottaa huomioon sisällön tuottamisessa lainsäädännölliset tekijät.

Opiskelija palvelee asiakkaita erilaisissa verkkokauppaympäristön asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii hyvään asiakaspalveluun tarvittavaa tuotetietoa • käyttää tarvittaessa vierasta kieltä asiakaspalvelutilanteissa • toimii yrityksen palautus-, vaihto- ja takuukäytäntöjen mukaisesti • hallitsee sähköiset palvelukanavat • palvelee asiakasta monikanavaisesti • kerää palautetta asiakastilanteissa • hoitaa tuotekeräyksen, pakkaamisen ja lähettämisen.
----------------------------------	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tuottamalla markkinointikampanjan verkkokauppaan ja palvelemalla verkkokauppaympäristön asiakaspalvelutilanteissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Hopeasepänelän tuotteen valmistaminen, 45 osp (201202)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia jalometallialalla
- ottaa vastaan toimeksiannon
- suunnitella korpustyön valmistuksen
- valmistaa korpustyön hopeasta
- muokata hopeaa plastisin keinoin vasaroimalla
- viimeistellä ja luovuttaa korpustyön asiakkaalle
- noudattaa työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Arviointi

Opiskelija toimii jalometallialalla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii vastuullisesti jalometallialalla • luo hyvän työyhteisön yhdessä verkostonsa kanssa • tekee töitä omaan ydinosaamiseensa ja vahvuksiinsa tukeutuen sekä täydentää osaamistaan yhteistyöverkostoissa • pitää yrityssalaisuudet ja asiakastiedot luottamuksellisina • kehittää tavoitteellisesti osaamistaan vastaamaan työelämän tarpeita • työskentelee tiedostaen työelämän tietotulvan ja työkuorman vaikutuksen mielen hyvinvointiin • käyttää materiaaleja ja aineita, joiden ominaisuudet ja haitat ovat tunnettuja • käyttää raaka-aineita vastuullisesti eettisesti kestäväällä tavalla ja välittää asiakkaalle oikeat tiedot käyttäen alalla hyväksytyjä nimikkeitä.

Opiskelija ottaa vastaan toimeksiannon.

Opiskelija

Hyväksyty suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa asiakkaan luontevasti • toimii tilanteessa asiantuntijana toimeksiantajan toiveita kuunnellen • selvittää asiakkaan tarpeet ja toiveet valmistettavasta korpustuotteesta ja pohtii yhdessä tuotteen valmistusvaihtoehtoja • hyödyntää oman alansa kulttuuriosaamista ja -historiaa toimiessaan hopeaseppänä • keskustelee erilaisista tuotteen valmistukseen liittyvistä vaihtoehtoista tuoden esille muotoiluun, käyttötarkoitukseen ja kestävyteen liittyviä perusteluja • käyttää monipuolisesti 3D-mallintaen tai muilla tavoin valmistamia kuvia ja erilaisia tuotteita havainnollistaakseen toteuttamisvaihtoehtoja asiakkaalle • selvittää asiakkaalle erilaisten materiaalien ja työmenetelmien vaikutusta laatuun, hintaan ja kestävyteen • selvittää hintaan vaikuttavat tekijät erotellen työn, materiaalien ja muiden pakollisten kulujen osuudet • tekee hinta-arvion ja hyväksyttää sen asiakkaalla • noudattaa alan säädöksiä ja kertoo asiakkaalle leimauskäytännöistä • työskentelee kuluttajansuojalain sekä tekijänoikeuslain velvoitteiden edellyttämällä tavalla.
------------------------------------	---

Opiskelija suunnittelee korpustyön valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksyty suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii toteutettavasta työstä mittapiirustuksen • hankkii työn valmistukseen tarvittavat materiaalit kustannusarvion mukaan • valmistaa, huoltaa tai hankkii työssä tarvittavat työkalut • laatii selkeän työjärjestyksen • laatii realistisen aikataulun.

Opiskelija valmistaa korpustyön hopeasta.

Opiskelija	
Hyväksyty suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käsittelee hopeaa ammattimaisesti ja työskentelee ammattimaisella joutuisuudella • valmistaa hopeasta korpustyön, joka tekniseltä laadultaan sekä mitoitukseltaan vastaa suunnitelmaa • huomioi esteettisyyden ja alan tuotteelle asetetut laatuvaatimukset muotoilussa ja valmistuksessa • noudattaa työssään sovittuja aikatauluja • käsittelee huolellisesti arvokkaita materiaaleja huolehtien jalometallin talteenotosta ja kierrätyksestä • laskee materiaalimenekin ja tekee tarvittaessa seoslaskelmat • seostaa tarvittaessa materiaalin säädösten vaatimaan pitoisuuteen • sulattaa tarvittaessa materiaalin ja valaa aihion • jatkotyöstää materiaalin sopivaksi huomioiden välihehkutukset • arvioi, laskee ja piirrottaa työn vaatimat osat materiaaliin kustannustehokkaasti • leikkaa, sahaa, taivuttaa, muotoilee ja viilaa materiaalista tarvitsemansa aihion valmistusta varten • valitsee kohteeseen koon, muodon ja karkeuden kannalta sopivat viilat • tekee jo viilaamalla mahdollisimman sileää pintaa

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee sopivan hiontamenetelmän viilan jälkien poistamiseksi ja puhdistaa työn edetessä viilaa tukoksista • juottaa tarvittavat pitkät saumat arvioiden samalla juotteen määrän sekä lämmön säätelyn • valmistelee pinnan riittävän sileäksi kiillotusta varten • valitsee kiillotukseen sopivia laikkoja ja materiaaliin sopivan kiillotusvahan • viimeistelee hopeasepänanalan korpustuotteen filssaamalla, kiillottamalla ja tarvittaessa muilla pintakäsittelyillä • annostelee kiillotusvaahtoa tehokkaasti ja liikuttaa työkappaletta kiillotuksen aikana turvallisesti • tekee hienohopeapinnan hehkuttamalla, hapottamalla ja kratsaamalla tuotetta tai käyttää yksinkertaista galvanointilaitetta työhön • pitää muotorautojen pinnat kiiltävinä ja naarmuttomina ja muokkaa niitä uudelleen syntyneeseen tarpeeseen • pitää vasaroiden pinnat kiiltävinä ja naarmuttomina ja muokkaa niitä yhä uudelleen työn edetessä.
--	---

Opiskelija muokkaa hopeaa plastisin keinoin vasaroimalla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee työlleen soveltuvat tekniikat ja työhön ja sen käyttötarkoitukseen sopivat materiaalivahvuudet • työstää hopealevyä supistamalla ja venyttämällä käyttäen oikeita välineitä • tasoittaa pinnan vasaroimalla huomioiden kappaleen lopullisen mitoituksen niin, että vasaroinnin jälki on tasainen ja hallittu, pintojen muodot ovat tasaisia ja pinnan laatu on tasainen • huolehtii työkalujen pintojen kunnosta.

Opiskelija viimeistelee ja luovuttaa korpustyön asiakkaalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • varmistaa, että tuote vastaa asiakkaan kanssa sovittuja suunnitelmia • viimeistelee työn niin, että se täyttää jalometallialan laatumääreet myytävästä korpusesineestä siten, että tuote on myytävä, tuote on käyttökelpoinen, muodot ovat oikein: suora on suora, pyöreä on pyöreä ja kaari on tasainen, symmetrisiksi tarkoitetut muodot ovat symmetrisiä, juotokset ovat hyvät: juotossauma on siisti, juotos on täyttänyt koko sauman, eikä saumassa ole ylimääräistä juotetta, pinta on sellainen kuin vaaditaan: kiillotettu on kiiltävä, matta on tasaisen matta ja pinnat heijastavat tasaisesti, tuote toimii niin kuin on tarkoitettu: mekanismit ja nivellytykset ovat oikein ja oikeilla materiaalivahvuuksilla tehdyt ja tuote toimii käyttötarkoituksessaan • informoi asiakasta käytetyistä materiaaleista • antaa asiakkaalle selkeät tuotteen huolto- ja säilytysohjeet • laatii prosessista selkeän dokumentoinnin • valokuvaa valmiin tuotteen ja arkistoi dokumentit.

Opiskelija noudattaa työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • järjestää työympäristönsä ottaen huomioon työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian ja siisteyden • työskentelee valitsemillaan koneilla ja laitteilla turvallisesti alaja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset huomioiden • tietää käyttämiensä materiaalien ja aineiden ominaisuudet ja riskit sekä käyttää materiaaleja ja aineita käyttöturvallisuussäädösten mukaisesti • käyttää henkilökohtaisia suojausvälineitä vaativissa työtehtävissä • huolehtii, että saatavilla on materiaalien ajantasaiset tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteet • suunnittelee ajankäyttöään ottaen huomioon fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä, kuten työajan, vapaa-ajan ja lomat • käyttää työterveyshuollon palveluja ja asiantuntemusta fyysisen ja psyykkisen työkykynsä ja terveytensä säilyttämiseksi • hankkii ennakoiden tukea fyysiseen ja psyykkiseen jaksamiseensa • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan • päivittää ja kehittää jalometallialan ammattitaitoaan sekä yrittäjätaitojaan esimerkiksi lisäkoulutuksella.
----------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla hopeasepänanalan korpustuotteen asiakkaalle. Työ täyttää suomalaisen jalometallialan laatumääreet. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.12. Metallin pakotus jalometallialalla, 45 osp (201203)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella työn asiakkaalle
- suunnitella metallin pakotustyön valmistuksen
- valmistaa työn.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee työn asiakkaalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee työn käyttötarkoituksen, asiakkaan toiveiden ja oman ammattiosaamisensa mukaan • keskustelee asiakkaan kanssa työn hinnasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä • suunnittelee työn ottaen huomioon pakotustekniikkaa vaativat työtavat • suunnittelee työhön tulevan pakotuskuvion kokonaisuuden muotoiluun sopivaksi • perustelee valintoja ja valmistusmahdollisuuksia asiakkaalle • esittelee työn suunnitelmat asiakkaalle kuvina ja keskustellen • tekee tarkennetun kirjallisen kustannusarvion ja hyväksyytään sen asiakkaalla.

Opiskelija suunnittelee metallin pakotustyön valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee valmistuksen suunnittelun ottaen huomioon pakotustekniikkaa vaativat työtavat• valitsee ja hankkii käyttötarkoitukseen sopivat ja asiakkaan kanssa päätetyt raaka-aineet• valmistaa ja hankkii tarvittavat pakotukseen vaadittavat työkalut• valmistelee työympäristön sopivaksi työtä varten huomioiden ergonomian ja työturvallisuuden.

Opiskelija valmistaa työn.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa työn perinteisin käsityömenetelmin, mittatarkasti suunnitelman mukaan• työskentelee ammattimaisella joutuisuudella• käsittelee ja säilyttää materiaaleja huolellisesti ja turvallisesti• viimeistelee työn niin, että ainevahvuudet ja pintojen viimeistelyt vastaavat suomalaisia jalometallialan työn laatukriteerejä• antaa asiakkaalle selkeät tuotteen käyttö- ja hoito-ohjeet• selvittää asiakkaalle käytettyjen materiaalien ominaisuudet.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja valmistamalla pakotustekniikalla työhön sopivasta metallista jalometallialan tuotteen asiakastyönä. Työn tulee täyttää suomalaisen jalometallialan laatumääreet. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.13. Jalometallialan kaiverrustyön valmistaminen, 45 osp (201204)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia jalometallialalla
- ottaa vastaan toimeksiannon
- suunnitella käsinkaiverrustyön
- kaivertaa käsinkaiverruksen
- dokumentoida prosessin
- noudattaa työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Arviointi

Opiskelija toimii jalometallialalla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii vastuullisesti jalometallialalla• luo hyvän työyhteisön yhdessä verkostonsa kanssa• tekee töitä omaan ydinsaamiseen ja vahvuksiinsa tukeutuen sekä täydentää osaamistaan yhteistyöverkostoissa• pitää yrityssalaisuudet ja asiakastiedot luottamuksellisina

	<ul style="list-style-type: none"> • kehittää tavoitteellisesti osaamistaan vastaamaan työelämän tarpeita • työskentelee tiedostaen työelämän tietotulvan ja työkuorman vaikutukset mielen hyvinvointiin • käyttää materiaaleja ja aineita, joiden ominaisuudet ja haitat ovat tunnettuja • käyttää raaka-aineita vastuullisesti eettisesti kestäväällä tavalla ja välittää asiakkaalle oikeat tiedot käyttäen alalla hyväksytyjä nimikkeitä.
--	---

Opiskelija ottaa vastaan toimeksiannon.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa asiakkaan luontevasti ja toimii tilanteessa alansa asiantuntijana • selvittää asiakkaan kanssa kaiverrustyön tarkoituksen ja asiakkaan toiveet sekä pohtii valmistuksen erilaisia vaihtoehtoja • hyödyntää oman alansa kulttuuriosaamista ja -historiaa toimiessaan asiantuntijana • havainnollistaa kattavasti asiakkaalle erilaisia tekstityyli-, monogrammi- tai pintakoristeluvaihtoehtoja kuvien tai mallikaiverrusten avulla • selvittää asiakkaalle eri materiaalien koostumuksen ja työmenetelmien vaikutuksen laatuun ja hintaan • selvittää hintaan vaikuttavat tekijät erotellen työn, materiaalien ja muiden pakollisten kulujen osuudet • noudattaa alan säädöksiä ja työskentelee kuluttajansuojalain sekä tekijänoikeuslain velvoitteiden edellyttämällä tavalla.

Opiskelija suunnittelee käsinkaiverrustyön.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää suunnittelunsa tukena kirjoituksen ja kirjainten historian vaiheita ja vaikutuksia jalometallialan kaiverrustöihin • suunnittelee esteettisesti tasapainoisen ja teknisesti vaativan käsinkaiverretun työn asiakkaalle • suunnittelee asiakkaan toiveiden mukaisen, kaiverrettavan esineen tyyliin sopivan kaiverruksen • luonnostelee asiakkaalle useita vaihtoehtoja • sommittelee esineen pinnassa olevaan tilaan kaiverrusteknisen ja esineen tyylin mukaisen luonnoksen • valitsee esineeseen sopivan, tasapainoisen tekstityylin • käyttää suunnittelussa ja sommittelussa 3D-mallintamista tai muita kaiverrusalan keskeisiä työmenetelmiä ammattimaisesti • luonnostelee kaiverrusosalalle tyypilliset työpiirustukset ja luonnokset asiakkaalle • neuvottelee asiakkaan kanssa luonnosten pohjalta toteutettavasta työstä ja sen kaiverrustyylistä • tekee hinta-arvion neuvotellen ja hyväksyttää sen asiakkaalla • laatii realistisen aikataulun hyväksytylle suunnitelmalle • laatii valmistukseen johdonmukaisesti toimivan työjärjestyksen.

Opiskelija kaivertaa käsinkaiverruksen.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kaivertaa ammattimaisella joutuisuudella laadukkaita käsinkaiverruksia valiten kyseiseen tuotteeseen parhaiten soveltuvat työmenetelmät • käsittelee jalometallia ammattimaisesti • valitsee kaivertimet kaiverrettavan materiaalin mukaan ja teroittaa ne käsivaraisesti • käsittelee kaiverrinta niin, että viisteen pinta on tasainen ja kiiltävä, hiusviiva hento sekä kokonaisuus hallittu • kaivertaa käsin ammattimaisella joutuisuudella jalometallialalla yleisimmin käytettyihin metalleihin • kaivertaa käsin taitavasti erilaisille pinnoille, suoralle, kuperalle ja koveralle, sulavalinjaisia kaaria sekä tasaisia suoria viivoja • kaivertaa käsin monogrammikaiverrustekniikalla • käyttää työssä monipuolisesti tekstikaiverrustekniikkaa • kaivertaa tunnistettavia eri tyylikausien tekstejä, kuten Capitalis monumentalista, Unsiaalia, Italiccia, englantilaista kaunokirjoitusta ja Carolusta • kaivertaa käsin laadukkaasti pintakoristelukaiverrustekniikalla ja erilaisilla sormuskaiverrustekniikoilla • tekee tarvittaessa kestävä painoksen ja jäljentää sillä vaaditun kaiverrusmallin huomioiden kaiverrettävien materiaalien erityispiirteet • käyttää kaivertimien teroituskulmia materiaalin vaatimalla tavalla ja kiillotusterää tehosteena kaiverruksissa • korjaa ammattitaitoisesti kaiverruksessa olevat mahdolliset virheet.
----------------------------------	--

Opiskelija dokumentoi prosessin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arkistoi kattavasti luonnokset • säilyttää ja arkistoi painokset asiakasrekisteriin huomioiden säädösten asettamat vaatimukset • valokuvaa monipuolisesti kaiverruksen työvaiheita • laatii prosessista selkeän dokumentoinnin.

Opiskelija noudattaa työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • järjestää työympäristönsä ottaen huomioon työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian ja siisteyden • työskentelee valitsemillaan koneilla ja laitteilla turvallisesti alaja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset huomioiden • tietää käyttämiensä materiaalien ja aineiden ominaisuudet ja riskit sekä käyttää aineita ja materiaaleja käyttöturvallisuussäädösten mukaisesti • käyttää henkilökohtaisia suojaimia niitä vaativissa työtehtävissä • huolehtii, että saatavilla on materiaalien ajantasaiset tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteet • suunnittelee ajankäyttöään ottaen huomioon fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä, kuten työajan, vapaa-ajan ja lomat • käyttää työterveyshuollon palveluja ja asiantuntemusta fyysisen ja psyykkisen työkykynsä ja terveytensä säilyttämiseksi • hankkii ennakoiden tukea fyysiseen ja psyykkiseen jaksamiseensa • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan

- päivittää ja kehittää jalometallialan ammattitaitoaan sekä yrittäjätaitojaan esimerkiksi lisäkoulutuksella.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja kaivertamalla kaivertajan tekniikoilla käsinkaiverrustyön jalometalliin asiakkaalle. Työn tulee täyttää suomalaisen jalometallialan laatumääreet. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.14. Kalligrafisen työn valmistaminen jalometalliin, 45 osp (201205)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- ottaa vastaan toimeksiannon
- suunnitella toteutettavan tasoterätekstaustyön
- suunnitella työprosessin
- valmistaa kalligrafisen työn
- dokumentoida prosessin.

Arviointi

Opiskelija ottaa vastaan toimeksiannon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa asiakkaan luontevasti • toimii asiakastilanteessa asiantuntijana toimeksiantajan toiveita kuunnellen • hyödyntää oman alansa kulttuuriosaamista ja -historiaa toimiessaan asiantuntijana • luonnostelee asiakkaalle erilaisia kalligrafisia töitä • suunnittelee asiakkaan toivomuksen mukaisen tekstauksen ja säilyttää halutun tyylin • esittelee asiakkaalle käsin piirtämiään kalligrafisia luonnoksia • selvittää asiakkaalle monipuolisesti eri tekstityylivaihtoehtoja • laatii hinta-arvion, jonka hyväksyttää asiakkaalla • esittää ja hyväksyttää asiakkaalle työskentelyyn suunnitellun aikataulun • noudattaa alan säädöksiä • työskentelee kuluttajansuojalain sekä tekijänoikeuslain velvoitteiden edellyttämällä tavalla.

Opiskelija suunnittelee toteutettavan tasoterätekstaustyön.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee tasapainoisen ja laadukkaan tekstaustyön • piirtää useita luonnoksia • suunnittelee kaltevuudeltaan täsmällisen tekstauksen • säilyttää suunnittelussaan tekstityylin mukaisen kirjaimen rakenteellisen korkeuden ja huomioi tasapainoisen välistyksen.

Opiskelija suunnittelee työprosessin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa asiakkaan kanssa sovittuja kalligrafisen työn suunnitelmia• valitsee ammattimaisesti työmenetelmät• laatii täsmällisen työjärjestyksen tekstaamista varten• laatii työnsä täsmennetyin aikataulun.

Opiskelija valmistaa kalligrafisen työn.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistele huolella tekstausterät käyttökuntoon• käyttää työssään tekstin tyylisuunnan tunnistettavia ominaispiirteitä• hallitsee täsmällisen tekstauskirjaimen muotorakenteen• tekstaa ammattimaisella joutuisuudella erilaisiin paperimateriaaleihin• käyttää taitavasti tekstausten tasoteriä• säilyttää työssä täsmällisen tekstin kaltevuuden• huoltaa tekstaustälineitä työskennellessään• korjaa taitavasti mahdolliset virheet• toteuttaa siistin, ammattimaisen ja luovutuskelpoisen tekstausten.

Opiskelija dokumentoi prosessin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arkistoi kattavasti luonnokset• valokuvaa monipuolisesti työskentelyään• laatii työskentelystä selkeän dokumentoinnin.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja tekstaamalla perinteisillä kalligrafian tekniikoilla kalligrafisen työn jalometalliin asiakkaalle. Työn tulee täyttää suomalaisen jalometallialan laatumääreet. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.15. Kultaustyön suunnittelu ja pohjatyöt, 45 osp (201206)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- neuvotella omaan työhönsä liittyvistä tehtävistä
- tunnistaa ja valita rakenteita, materiaaleja ja työmenetelmiä
- laatia omasta työkohteestaan työsuunnitelman
- toimia taloudellisesti ja turvallisesti
- valmistaa ja käsitellä työkohteeseen soveltuvia pohjamateriaaleja.

Arviointi

Opiskelija neuvottelee omaan työhönsä liittyvistä tehtävistä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee työnsä joustavasti ja hyvässä yhteistyössä muiden kohteessa työskentelevien kanssa• neuvottelee asiakaslähtöisesti työtehtävistään joko asiakkaan tai esimiehen kanssa• selviytyy viestinnästä monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa• ehdottaa ja perustelee ratkaisuja oman alansa erityisongelmiin.

Opiskelija tunnistaa ja valitsee rakenteita, materiaaleja ja työmenetelmiä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii ja hankkii tietoa eri lähteistä kehittääkseen ammattitaitoaan• tunnistaa, arvostaa ja vaalii kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita• ottaa huomioon kohteen iästä ja materiaalien aitoudesta muodostuvan arvoperustan• valitsee materiaalit kullattavan kohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa• valitsee kohteen kultaustapaan perustuvat työmenetelmät ja pyrkii pitkäaikaisesti kestävään lopputulokseen• tunnistaa oman osaamisensa taitojen ja tietojen rajat sekä arvostaa omaa ammattitaitoaan• pyytää tarvittaessa muiden asiantuntijoiden apua.

Opiskelija laatii omasta työkohteestaan työsuunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa alan yhteisiä ja yleisiä periaatteita• laatii työsuunnitelmansa kohteen arvon säilyttävällä tavalla• noudattaa suunnitelma- ja muissa asiakirjoissa sovittuja työn laatuvaatimuksia• suunnittelee omien työtehtäviensä suoritusjärjestyksen• laskee ja arvioi materiaalimenekit• arvioi oman työnsä määrän ja merkityksen kustannuslaskelmissa• huolehtii teline- ja suojaustarpeesta arvioiden etukäteen työhön liittyvät työturvallisuusriskit.

Opiskelija toimii taloudellisesti ja turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee tulosvastuullisella asenteella• työskentelee itsenäisesti ja oma-aloitteisesti ammattilaisen joutuisuudella• noudattaa sovittuja työaikoja• vastaa siitä, että oma työ tulee tehdyksi kokonaisuudessaan valmiiksi• huolehtii omasta työturvallisuudestaan käyttämällä henkilökohtaisia suojaimia• ottaa huomioon työturvallisuus- ja ympäristöriskit ja määräykset

	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi työsuorituksesta ympäristölle aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät • noudattaa koneiden ja laitteiden valmistajien käyttöturvallisuusohjeita • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla.
--	---

Opiskelija valmistaa ja käsittelee työkohteeseen soveltuvia pohjamateriaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa tarvittavat koristeosat pohjamateriaaleihin • kiinnittää koristeosat ja liitokset työkohteeseen sopivilla menetelmillä • tekee tarvittavat pohjakäsittelyt puu-, kivi-, metalli- tai kipsialustalle • tekee kuiva- ja märkähionnat sekä leikkaukset tai muut tarvittavat pohjakäsittelyt • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja valmistamalla kahdella eri työmenetelmällä työkohteen pohjatyöt. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.16. Kultaustyön valmistaminen, 45 osp (201207)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä työsuunnitelman mukaiset kultaustyöt
- valmistaa ja käsitellä työkohteeseen soveltuvat materiaalit
- tehdä kullattujen pintojen suojaus- ja viimeistelykäsittelyt
- noudattaa työturvallisuusmääräyksiä
- luovuttaa valmiin työn esimiehelleen tai asiakkaalle.

Arviointi

Opiskelija tekee työsuunnitelman mukaiset kultaustyöt.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee polimentti- eli kiiltokultaukseen vaadittavat pohjustukset • tekee kiiltokultauksen tarkoitukseen sopivilla työvälineillä ja tekniikoilla • tekee öljykultaukseen vaadittavat pohjustukset sisä- tai ulkotiloissa • tekee öljykultauksen tarkoitukseen sopivilla työvälineillä ja tekniikoilla.

Opiskelija valmistaa ja käsittelee työkohteeseen soveltuvat materiaalit.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa tarvittavat liimaliuokset • valmistaa ja käsittelee pohjustuskerrokset eli grundit • valmistaa ja käsittelee polimentit • valmistaa ja käsittelee kiinnitysaineet • erottaa aito-, siirto- ja lyöntimetallien käyttökohteet ja käsittelee niitä teknisesti oikein.

Opiskelija tekee kullattujen pintojen suojaus- ja viimeistelykäsittelyt.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee pinnan kiillotuksen sopivilla työvälineillä • tekee tarvittaessa suojalakkaukset • tekee tarvittaessa kullattujen pintojen mattaukset • tekee tarvittaessa kullattujen pintojen patinoinnit.

Opiskelija noudattaa työturvallisuusmääräyksiä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii omasta työturvallisuudestaan ja käyttää henkilökohtaisia suojaimeja • ottaa huomioon työturvallisuus- ja ympäristöriskit ja määräykset • huomioi työsuorituksesta ympäristölle mahdollisesti aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät • huolehtii työympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä • noudattaa koneiden ja laitteiden valmistajien käyttöturvallisuusohjeita.

Opiskelija luovuttaa valmiin työn esimiehelleen tai asiakkaalle.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • esittelee oman työsuorituksensa tilaajalle • tekee työnsä kokonaisuudessaan valmiiksi • esittelee laatuvaatimusten mukaisen lopputuloksen • saavuttaa ajalliset tavoitteet • luovuttaa tuntilaskelman, jonka perusteella on laskettavissa työmenekki • siistii ja viimeistelee työympäristönsä • huolehtii valmiiden pintojen suojauksesta, mikäli mahdollinen työmaavaihe jatkuu • antaa käyttö- ja huolto-ohjeet • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan kultaustyöhön.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kiilto- ja öljykultaamalla kohteita työsuunnitelmien mukaan. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.17. Kultasepänanalan tuotteen valmistaminen, 45 osp (201208)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia jalometallialalla
- ottaa vastaan toimeksiannon
- suunnitella korun valmistuksen
- valmistaa korun jalometallista
- konstruoida teknisiä yksityiskohtia koruun
- viimeistellä korun asiakkaalle
- noudattaa työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Arviointi

Opiskelija toimii jalometallialalla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii vastuullisesti jalometallialalla• luo hyvän työyhteisön yhdessä verkostonsa kanssa• tekee töitä omaan ydinosaamiseensa ja vahvuuksiinsa tukeutuen sekä täydentää osaamistaan yhteistyöverkostoissa• pitää yrityssalaisuudet ja asiakastiedot luottamuksellisina• kehittää tavoitteellisesti osaamistaan vastaamaan työelämän tarpeita• työskentelee tiedostaen työelämän tietotulvan ja työkuorman vaikutukset mielen hyvinvointiin• käyttää materiaaleja ja aineita, joiden ominaisuudet ja haitat ovat tunnettuja• käyttää raaka-aineita vastuullisesti eettisesti kestäväällä tavalla ja välittää asiakkaalle oikeat tiedot käyttäen alalla hyväksytyjä nimikkeitä.

Opiskelija ottaa vastaan toimeksiannon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kohtaa asiakkaan luontevasti• toimii tilanteessa asiantuntijana toimeksiantajan toiveita kuunnellen• selvittää asiakkaan tarpeet ja toiveet valmistettavasta korusta• hyödyntää oman alansa kulttuuriosaamista ja -historiaa toimiessaan asiantuntijana• selvittää tarvittaessa jalokivien ominaisuudet ja niiden istutustyöstä tulevat vaatimukset korun suunnittelussa• keskustelee erilaisista vaihtoehtoista tuoden esille muotoiluun ja korun käyttötarkoitukseen liittyviä perusteluja• käyttää monipuolisesti 3D-mallintaen tai muilla tavoin valmistamia kuvia ja erilaisia tuotteita havainnollistaakseen eri ratkaisuja asiakkaalle• selvittää asiakkaalle kivien laadun ja kestävyysvaikutuksen hintaan• selvittää asiakkaalle erilaisten materiaalien ja työmenetelmien vaikutuksen korun kokonaisvaikutelmaan, laatuun, hintaan ja kestävyysvaikutukseen

	<ul style="list-style-type: none"> • pohtii asiakkaan kanssa erilaisia tuotteen valmistusvaihtoehtoja • selvittää hintaan vaikuttavat tekijät erotellen työn, materiaalien ja muiden pakollisten kulujen osuudet • tekee hinta-arvion ja hyväksyttää sen asiakkaalla • noudattaa alan säädöksiä ja kertoo asiakkaalle leimauskäytännöistä • työskentelee kuluttajansuojalain sekä tekijänoikeuslain velvoitteiden edellyttämällä tavalla.
--	--

Opiskelija suunnittelee korun valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii mittapiirustuksen • hankkii työn valmistukseen tarvittavat materiaalit kustannusarvion mukaan • valmistaa, huoltaa tai hankkii työssä tarvittavat työkalut • laatii selkeän työjärjestyksen • laatii realistisen aikataulun.

Opiskelija valmistaa korun jalometallista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käsittelee jalometallia ammattimaisesti ja työskentelee ammattimaisella joutuisuudella • valmistaa korun, joka tekniseltä laadultaan sekä mitoitukseltaan vastaa suunnitelmaa • huomioi esteettisyyden ja alan tuotteelle asetetut laatuvaatimukset tuotteen muotoilussa ja valmistuksessa • noudattaa työssään sovittuja aikatauluja • työskentelee työturvallisuusvaatimusten mukaisesti • käsittelee huolellisesti arvokkaita materiaaleja huolehtien jalometallin talteenotosta ja kierrätyksestä • seostaa tarvittaessa materiaalin säädösten vaatimaan pitoisuuteen • sulattaa tarvittaessa materiaalin ja valaa aihion • työstää valuaihion sopivaan muotoon esimerkiksi valssaamalla • jatkotyöstää materiaalin sopivaksi huomioiden välihehkutukset • arvioi, laskee ja piirrottaa työn vaatimat osat materiaaliin kustannustehokkaasti • leikkaa, sahaa, taivuttaa, muotoilee ja viilaa materiaalista tarvitsemansa muodot korun valmistukseen • juottaa korun osat yhteen arvioiden samalla oikean juotteen määrän ja lämmön säätelyn • valmistaa huolellisesti korussa käytettävät istukat, kuten kruunuistutuksen, raeistutuksen tai runkoon viilatun istutuksen • poraa ja tekee tarkasti sovitukset työssä käytettäville kiville muun muassa hiertämistä varten • istuttaa kivet huolellisesti jalometallialan laatumääritteiden mukaan siten, että tuote on myytävä, tuote on käyttökelpoinen, muodot ovat oikein: suora on suora, pyöreä on pyöreä ja kaari on tasainen, symmetrisiksi tarkoitetut muodot ovat symmetrisiä, juotokset ovat hyvät: juotossauma on siisti, juotos on täyttänyt koko sauman, eikä saumassa ole ylimääräistä juotetta, pinta on sellainen kuin vaaditaan: kiillotettu on kiiltävä, matta on tasaisen matta ja pinnat heijastavat tasaisesti, tuote toimii niin kuin on tarkoitettu: mekanismit ja nivellytykset ovat oikein ja oikeilla materiaalivahvuuksilla tehdyt ja tuote toimii käyttötarkoituksessaan

	<ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee korun filssaamalla, kiillottamalla ja tarvittaessa muilla pintakäsittelyillä • tuottaa viilaamalla sileän pinnan sovittuun laatuun • valitsee sopivia hiontamenetelmiä viilan jälkien poistamiseksi • valmistelee pinnan riittävän sileäksi kiillotusta varten • valitsee kiillotukseen sopivia laikkoja • valitsee materiaaliin sopivan kiillotusvahan ja annostelee sitä tehokkaasti.
--	---

Opiskelija konstruoi teknisiä yksityiskohtia koruun.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee ja valmistaa työhön sopivan teknisen ratkaisun, kuten lukon, nivellykset, mekanismit tai mekaaniset liitokset • valitsee työhön oikeat materiaalivahvuudet • valitsee työskentelyyn sopivat työstötekniikat ja työvälineet.

Opiskelija viimeistelee korun asiakkaalle.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee korun niin, että se täyttää jalometallialan laatumääreet myytävästä korusta • varmistaa, että tuote vastaa asiakkaan kanssa sovittuja suunnitelmia • informoi asiakasta korussa käytetyistä materiaaleista, kuten kivistä ja helmistä • antaa selkeät huolto- ja säilytysohjeet asiakkaalle • laatii prosessista selkeän dokumentoinnin • valokuvaa valmiin tuotteen ja arkistoi dokumentit.

Opiskelija noudattaa työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • järjestää työympäristönsä ottaen huomioon työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian ja siisteyden • työskentelee valitsemillaan koneilla ja laitteilla turvallisesti alaja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset huomioiden • tietää käyttämiensä materiaalien ja aineiden ominaisuudet ja riskit sekä käyttää aineita ja materiaaleja käyttöturvallisuussäädösten mukaisesti • käyttää henkilökohtaisia suojaimia niitä vaativissa työtehtävissä • huolehtii, että saatavilla on materiaalien ajantasaiset tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteet • suunnittelee ajankäyttöään ottaen huomioon fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä, kuten työaika, vapaa-aika ja lomat • käyttää työterveyshuollon palveluja ja asiantuntemusta fyysisen ja psyykkisen työkykynsä ja terveytensä säilyttämiseksi • hankkii ennakoiden tukea fyysiseen ja psyykkiseen jaksamiseensa • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan • päivittää ja kehittää jalometallialan ammattitaitoaan sekä yrittäjätaitojaan esimerkiksi lisäkoulutuksella.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä valmistamalla asiakkaalle jalometallista vaativan korun, jossa tulee huomioida asiakkaan tarpeet ja toiveet. Valmistettavan korun tulee täyttää suomalaisen jalometallialan laatumääreet. Yhden tekniikan on oltava leikkaavalla kaivertimella suoritettu raeistutustekniikka tai sen sovellus. Korussa tulee käyttää vähintään kolmea eri jalokivien istutustekniikkaa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.18. Kivenistutus, 45 osp (201209)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella jalokivikorun asiakkaalle
- suunnitella jalokivikorun valmistuksen
- valmistaa jalokivikorun.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee jalokivikorun asiakkaalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää asiakkaan tarpeet ja toiveet valmistettavasta korusta keskustellen luontevasti ja ammattitaitoisesti korun tulevasta käyttötarkoituksesta• vertailee asiakkaalle korun hintaan vaikuttavia tekijöitä• soveltaa tietoa yleisimpien jalokivien ominaisuuksista suunnitellessaan korun kokonaisuutta ja istutustyötä• valitsee koruun vähintään kolme erilaista jalokivien istutustekniikkaa, joista yksi on leikkaavalla kaivertimella suoritettava raeistutustekniikka• suunnittelee jalokivien istutustavat korun muotoiluun ja käyttötarkoitukseen sopiviksi ottaen huomioon esteettisyyden ja kestävyys• suunnittelee istutustavat valituille jalokiville ottaen huomioon jalokivien ominaisuudet• valitsee käyttötarkoitukseen ja sovittuun hintaluokkaan sopivat jalokivet ja perustelee valintansa ja hyväksyttää sen asiakkaalla• esittelee korun suunnitelmat selkeinä kuvina asiakkaalle• tekee tarkennetun kirjallisen kustannusarvion ja hyväksyttää sen asiakkaalla.

Opiskelija suunnittelee jalokivikorun valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee ja hankkii käyttötarkoitukseen sopivat ja asiakkaan kanssa päätetyt jalometallit ja jalokivet• valmistaa ja hankkii tarvittavat istutustyökalut• valmistelee työympäristön sopivaksi työtä varten huomioiden ergonomian ja työturvallisuuden.

Opiskelija valmistaa jalokivikorun.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa korun ja siihen tulevat istutustyöt perinteisin käsityömenetelmin, mittatarkasti suunnitelman mukaan työskennellen ammattimaisella joutuisuudella • käsittelee ja säilyttää materiaaleja huolellisesti ja turvallisesti • viimeistelee työn niin, että ainevahvuudet ja pintojen viimeistelyt vastaavat suomalaisia jalometallialan laatumääreitä • antaa asiakkaalle selkeät korun käyttö- ja hoito-ohjeet • selvittää asiantuntevasti asiakkaalle käytettyjen materiaalien ominaisuudet • työskentelee kuluttajansuojalain ja tekijänoikeuslain velvoitteiden edellyttämällä tavalla.
----------------------------------	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja valmistamalla asiakastyönä kullasta korun, johon tulee istuttaa jalokiviä erilaisilla perinteisillä kultasepän tekniikoilla. Jalokivikorun tulee täyttää suomalaisen jalometallialan laatumääreet. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.19. Tuotteen suunnitleminen, 40 osp (201210)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä taustatyötä suunnittelun tueksi
- ideoida ja varioida vaihtoehtoja kehittäessään suunnitelmia
- tehdä suunnitelman pohjalta toimivan mallin tai malleja
- määrittellä tuotekokonaisuuden
- päättää suunnitteluprosessin.

Arviointi

Opiskelija tekee taustatyötä suunnittelun tueksi.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kartoittaa markkinoita • selvittää, kenelle, miksi ja mitä tuotetta suunnittelee • hahmottelee olemassa olevat resurssit.

Opiskelijaideoi ja varioid vaihtoehtoja kehittäessään suunnitelmia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • luonnostelee ideoita ja konkretisoi vaihtoehtoja • työskentelee tunnistaen kulttuuri- ja käsityöperinnettä • etsii maltillisesti ja sinnikkäästi ratkaisuja suunnitteluprosessissa esiin tuleviin ongelmiin • työskentelee tarvittaessa yhteistyössä suunnittelijan ja muiden ammattilaisten kanssa • hahmottelee ja huomioi tuotteen käyttötarpeita, käyttäjiä ja käyttöolosuhteita • selvittää ja testaa tuotteiden materiaaliveikkoja ja hankintamahdollisuuksia • kartoittaa hintaa suunnittelemaansa tuotteelle

	• testaa markkinoita.

Opiskelija tekee suunnitelman pohjalta toimivan mallin tai malleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee ideoiden pohjalta suunnitelman mukaisesti • työskentelee rohkeasti kokeillen • testaa kokeilujen toimivuuden ja sopivuuden markkinoille • tekee ratkaisuja ja kehittää toimivan ja kestävä tuotteen • kehittää suunnittelua ottaen huomioon estetiikan.

Opiskelija määrittelee tuotekokonaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • päättää tuotekokonaisuuden tavoitteen mukaisen laatutason ja tuotekokonaisuuden materiaalivalinnat huomioiden elinkaariajattelun • määrittelee asiakaskunnan ja tuotekokonaisuuden myyntihinnan • tarkistaa tuotteen valmistuksen toteuttamiseen tarvittavan kapasiteetin, tilat ja henkilöresurssit sekä valitsee tarvittavat koneet ja laitteet • suunnittelee tuotteen myynti- ja jakelukanavia ennakkoluulottomasti • luonnostelee ja ideoi mahdollisia pakkauksia, visuaalista kokonaisuutta ja muuta tuoteinformaatiota.

Opiskelija päättää suunnitteluprosessin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • dokumentoi suunnitteluprosessin itselleen myöhempää kehitystyötä varten • pyytää ja hyödyntää palautetta luontevasti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla tuotteita tai tuotekokonaisuuden. Hän ideoi, varioi ja tekee mallin tai malleja sekä päättää suunnitteluprosessin. Tyypillisimmillään opiskelija on pienyrittäjä, käsityöläinen tai taiteilija, joka suunnittelee ja valmistaa kokonaan itse tai osittain alihankintana tuotteensa.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.20. Tuotteen valmistaminen ja tuotannon suunnitleminen, 40 osp (201211)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella tuotantoprosessin vaiheistuksen
- valmistaa oman alansa tuotteen tai tuotekokonaisuuden
- huolehtia ergonomiasta ja turvallisuudesta.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee tuotantoprosessin vaiheistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää tuotannon toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset ja resurssit• arvioi ja hyödyntää tuotannon suunnittelussa uniikki- ja sarjatuotantoa sekä alihankintatyötä• laatii realistisen aikataulun valmistusprosessille huomioiden asiakkaan toiveet, sesongit, sivutyöt ja muut tuotantoon ja sen kannattavuuteen vaikuttavat tekijät• huomioi tuotteen elinkaaren• laatii työjärjestyksen tuotteen tai tuotekokonaisuuden valmistamista varten• huomioi jo suunnittelussa tuotteen valmistuksen aiheuttaman ympäristön, henkisen tai fyysisen kuormituksen• hankkii työn valmistukseen tarvittavat materiaalit suunnitelman mukaisesti• valmistaa, huoltaa tai hankkii työssä tarvittavat työkalut, koneet ja laitteet• dokumentoi työohjeet myöhempää valmistusta varten.

Opiskelija valmistaa oman alansa tuotteen tai tuotekokonaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää kulttuuri- ja käsityöperinnettä vaihtoehtoisena mahdollisuutena valmistuksessa• työskentelee tarvittaessa yhteistyössä suunnittelijan ja muiden ammattilaisten kanssa• arvioi valmistusprosessia kannattavuuden näkökulmasta yksittäisen tuotteen tai tuotekokonaisuuden valmistamisesta sarjatuotantoon• tulkitsee ja noudattaa huolellisesti ohjeita ja työpiirustuksia• valmistaa ammattimaisesti toimivan, kestävä ja esteettisen tuotteen tai tuotekokonaisuuden• etsii maltillisesti ja sinnikkäästi ratkaisuja valmistusprosessissa esiin tuleviin haasteisiin• huomioi valmistuksen aiheuttaman kuormituksen ympäristölle• työskentelee valitsemillaan koneilla ja laitteilla ammattimaisesti• käyttää ja valitsee tuotteeseen tai tuotekokonaisuuteen soveltuvia materiaaleja ja tarvikkeita• minimoi valmistuksen haitalliset ympäristövaikutukset• viimeistelee tuotteen tai tuotekokonaisuuden luovutuskuntoon suunnitellun laatutason mukaisesti• pakkaa tuotteen tai tuotekokonaisuuden mahdollista kuljetusta ja jakelua varten.

Opiskelija huolehtii ergonomiasta ja turvallisuudesta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käyttää vaatimusten ja työkohteen määräykset täyttäviä henkilönsuojaimia• soveltaa tuoteturvallisuuden ja tuotevastuun velvoitteita työssään• noudattaa alansa työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä

- perehtyy käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan
- ennakoi ja minimoi työturvallisuusriskejä työssään
- työskentelee ergonomisesti
- toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi
- ylläpitää ja edistää omaa ja muiden työ- ja toimintakykyä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla tuotteen tai tuotekokonaisuuden valmistusprosessissa, jossa korostuu prosessin sujuvuus ja tuotannon kannattavuus. Tyypillisimmillään opiskelija on pienyrittäjä, käsityöläinen tai taiteilija, joka suunnittelee ja valmistaa kokonaan itse tai osittain alihankintana tuotteensa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.21. Tuotteiden markkinointi ja kaupallistaminen, 10 osp (201212)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- luoda tuotteilleen kehykset mielikuvamarkkinoinnin tueksi
- muodostaa tuotteille lopullisen hinnan
- kaupallistaa tuotteita.

Arviointi

Opiskelija luo tuotteilleen kehykset mielikuvamarkkinoinnin tueksi.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää esteettisyyden, mielikuvien ja visuaalisuuden merkityksen tuotteiden markkinoinnissa • arvioi tuotteiden toimivuutta ja kiinnostavuutta eri markkina-alueilla • hyödyntää tarvittaessa raikkaalla tavalla käsityöperinnettä ja kulttuuritietoutta tuotteiden mielikuvan luonnissa • profiloi tuotteet yksilöllisesti tunnistettavaksi • määrittelee tuotelupaukset omille tuotteilleen • tuottaa tuoteinformaatiolla, tarinalla ja myyntipakkauksella selkeän kokonaisuuden vahvistamaan tuotemielikuvaa ja viestintää • seuraa mielikuvan vaikutuksia markkinointiin ja tekee tarvittaessa parannusehdotuksia.

Opiskelija muodostaa tuotteille lopullisen hinnan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laskee tuotteille tuotantoonoton kustannukset • huomioi mahdollisen rahoituksen vaikutuksen tuotteiden hintaan • hinnoittelee kannattavan ja kilpailukykyisen tuotteen ja perustelee päätöksensä lopullisesta hinnasta.

Opiskelija kaupallistaa tuotteita.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">tietää tuotteiden markkinoinnin ja levittämiseen tarvittavia asiantuntijapalveluja ja hyödyntää asiantuntijoita tarkoituksenmukaisesti oman tuotteen kaupallistamisessa ja levittämisessävalitsee tuotteelleen sopivat ja tarkoituksenmukaiset myyntitavat ja -kanavat käyttäen tarpeen mukaan asiantuntijapalvelujatuottaa uutta tai päivittää jo olemassa olevaa esittelymateriaalia joko itsenäisesti tai yhteistyössä asiantuntijoiden kanssahyödyntää monipuolisia digitaalisia ratkaisuja markkinoinnissa tai tiedon levittämisessäterävöittää tuotteille myyntiargumentit rakennetun mielikuvan ja tuotelupauksen mukaisestiesittelee tuotteita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä luomalla tuotteelle kehykset mielikuvamarkkinoinnin tueksi ja kaupallistamalla valmistamansa tuotteen. Tyypillisimmillään opiskelija on pienyrittäjä, käsityöläinen tai taitelija, joka suunnittelee ja valmistaa kokonaan itse tai osittain alihankintana tuotteensa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.22. Hyttityöskentely, 30 osp (201213)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työskennellä lasihytissä verstakon jäsenenä
- tunnistaa laadun lasinpuhallustyössä
- määrittellä lasimassan valmistuksen
- valita lasin jäähdytysohjelman
- työskennellä turvallisesti
- ylläpitää ja kehittää työhyvinvointia
- noudattaa työssään ohjeita ja säädöksiä.

Arviointi

Opiskelija työskentelee lasihytissä verstakon jäsenenä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">käyttää suojalaseja ja noudattaa työpaikan ohjeita työvaatetuksesta ja muista käytettävistä suojaimistaliikkuu lasihytissä työpaikan ohjeiden mukaisestilaittaa työssä tarvittavat piikit, pillit ja puntteliraudat lämpenemään niille tarkoitettuun paikkaantarkistaa työpisteen, työkalujen ja käytettävien muottien kunnon sekä kertoo puutteista verstakon mestarilletarkistaa lasin pinnan puhtauden ja kerää mahdolliset epäpuhtaudet poissäätää lasin lämpötilaa valmistettavan tuotteen vaatimusten mukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • säätää työaukon koon valmistettavan tuotteen vaatimusten mukaisesti • pitää työpisteen siistinä ja osallistuu työpaikan ohjeiden mukaisesti koko lasihytin siivoukseen • valitsee tuotteen valmistuksessa tarvittavat työvälineet, kuten puhalluspillit, piikit, käsityökalut, kuupat (kauhat) ja uuniinkantovälineet • huoltaa, käsittelee ja säilyttää käsityökaluja asianmukaisesti • kerää lasia uunista niin, että lasin pinta pysyy puhtaana • pitää lasiuunin leuan puhtaana lasista • tekee tuotteen vaatimusten mukaisia aloituksia • kerää lasia niin, että tuotteeseen ei muodostu aloitusrakkoa • huomioi hyttivalmistuksessa tuotteen jälkikäsitteilyvaatimukset • tasaa tuotteen lämpötilan sopivaksi ennen irtilyöntiä • irtilyö tuotteen puhalluspillistä tai punttelista oikeanlämpöisenä vahingoittamatta tuotetta • täyttää jäähdytysuunia järjestelmällisesti • vie virheelliset tuotteet irtilyönnin jälkeen perustellusti joko uudelleen sulatettavaksi pintiksi tai jätelasille tarkoitettuun komiin • puhdistaa piikit ja pillit turvallisesti • työskentelee koneilla ja laitteilla turvallisesti • työskentelee lasihytissä joutuisasti sekä taloudellisesti ja huomioi laadun vaikutuksen kustannuksiin • käyttää lasialan ammatillista sanastoa • päivittää ja kehittää ammattitaitoaan • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti.
--	--

Opiskelija tunnistaa laadun lasinpuhallustyössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • erottaa lasimassassa olevat viat, kuten ramppi, kivi ja rakko • tunnistaa lasinpuhallustyöstä aiheutuneet viat, kuten kauhan tai muotin jäljen, lasimassan väärän jakautumisen, muotovirheen ja särön (prikka) • korjaa ja kehittää tarvittaessa omaa työskentelyään virheiden poistamiseksi • huoltaa käytössä olevat kauhat (kuupat) ja muotit sekä apumuotit ennen käyttöä ja tarvittaessa työn aikana.

Opiskelija määrittelee lasimassan valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää lasin pääraaka-aineet, tyypilliset lasiseokset sekä sulatusprosessin eri vaiheet • tutkii käytössä olevan lasiuunin rakenteen ja toimintaperiaatteen.

Opiskelija valitsee lasin jäähdytysohjelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hakee tietoa lasin lämpölaajenemiskertoimista ja jäähdytyspisteistä • valitsee tuotteelle sopivan jäähdytysohjelman jännitteiden poistamiseksi (päästämiseksi) • tunnistaa jäähdytyksestä aiheutuneet viat tuotteessa.

Opiskelija työskentelee turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• järjestää työympäristönsä huomioiden työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian ja siisteyden• työskentelee valitsemillaan työkaluilla, koneilla ja laitteilla turvallisesti ala- ja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset huomioiden• tietää käyttämiensä materiaalien ja aineiden ominaisuudet ja riskit• käyttää henkilökohtaisia suojaimia niitä vaativissa työtehtävissä.

Opiskelija ylläpitää ja kehittää työhyvinvointia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan• ylläpitää työhyvinvointia suunnittelemalla ajankäyttöään ja ymmärtäen taukojen, vapaa-ajan ja lomien tärkeyden työstä palautumiselle ja henkiselle jaksamiselle• hyödyntää verkostoja ja asiantuntijapalveluita fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja edistämiseksi• päivittää ja kehittää ammattiosaamistaan.

Opiskelija noudattaa työssään ohjeita ja säädöksiä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii voimassa olevan työlainsäädännön ja tarvittaessa yrittäjyyttä koskevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti• noudattaa kuluttajansuojaa, tuoteturvallisuutta ja tuotevastuuta koskevia, käsityöhön sovellettavia keskeisiä säädöksiä ja määräyksiä• noudattaa tekijänoikeuslakia.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa käytännön työtehtävissä työskentelemällä työprosessissa joutuisasti verstakon eri työtehtävissä. Osaaminen tulee osoittaa lasialan työympäristössä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.23. Tuotteiden valmistaminen muottiinpuhaltamalla, 60 osp (201214)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työskennellä lasihytissä muottiinpuhallusverstakon jäsenenä
- valmistaa tuotteita muottiinpuhaltamalla.

Arviointi

Opiskelija työskentelee lasihytissä muottiinpuhallusverstakon jäsenenä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii tarvittaessa muottipoikana • asentaa muotin tarvittaessa mekaaniseen muottipoikaan ja tekee vaadittavat säädöt • kerää lasia uunista niin, että lasin pinta pysyy puhtaana • pitää lasiuunin leuan puhtaana lasista • käyttää ploatua velssaukseen (mallaukseen) sujuvasti • tekee tuotteen vaatimusten mukaisia posteja • kerää lasia niin, että tuotteeseen ei muodostu aloitusrakkoa • huomioi hyttivalmistuksessa tuotteen jälkikäsitteilyvaatimukset • tasaa tuotteen lämpötilan sopivaksi ennen irtilyöntiä • irtilyö tuotteen puhalluspillistä tai punttelista oikean lämpöisenä vahingoittamatta tuotetta • täyttää jäähdytysuunia järjestelmällisesti • vie virheelliset tuotteet irtilyönnin jälkeen perustellusti joko uudelleen sulatettavaksi pintiksi tai jätelasille tarkoitettuun komiin • putsaa piikit ja pillit turvallisesti • työskentelee koneilla ja laitteilla turvallisesti • työskentelee lasihytissä joutuisasti sekä taloudellisesti ja huomioi laadun vaikutuksen kustannuksiin • käyttää lasialan ammatillista sanastoa • päivittää ja kehittää ammattitaitoaan.

Opiskelija valmistaa tuotteita muottiinpuhaltamalla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käsittelee lasimassaa niin, että se pysyy keskitettynä ja lasijakaumaltaan tuotteen vaatimusten mukaisessa muodossa koko työprosessin ajan • ajoittaa päällealoituksen niin, että posti on oikeanlämpöinen suhteessa valmistettavaan tuotteeseen • kerää lasia postin päälle tarvittavan määrän tuotteen vaatimusten mukaiseen muotoon • kuuppaa (kauhaa) lasimassaa tuotteen vaatimusten mukaisesti • puhalttaa lasimassaan tuotteen vaatimusten mukaisesti • vie lasimassan muottiin oikeanlämpöisenä ja oikean muotoisena tuotteen vaatimusten mukaisesti • ajoittaa ja suhteuttaa puhallettavan ilman määrän ja lasinpuhalluspillin pyörittämisen ja liikuttamisen muotissa valmistettavan tuotteen mukaisesti • huomioi koopan (kapan) puhaltamisessa jälkikäsitteilyn vaatimukset tuotteen viimeistelyssä • poistaa esineen muotista oikeanlämpöisenä niin, että esineen muoto säilyy • varmistaa tuotteen pohjan suoruuden • irtilyö tuotteen puhalluspillistä niin, että tuotteen laatu säilyy hyvänä • valmistaa joutuisasti sarjatyönä tasalaatuisia tuotteita muottiinpuhaltamalla ohjeita ja työpiirustuksia noudattaen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä työskentelemällä työprosessissa joutuisasti muottiverstakon eri työtehtävissä ja valmistamalla sarjatyönä tasalaatuisia tuotteita asiakkaalle muottiinpuhaltamalla. Asiakas voi olla työnantaja, muotoilija tai muu tilaaja. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.24. Tuotteiden valmistaminen vapaasti puhaltamalla, 50 osp (201215)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työskennellä yhteistyössä toisen lasinpuhaltajan kanssa
- käyttää trummelia
- valmistaa vapaasti puhaltamalla tuotteita
- käyttää värilasia tuotteen valmistuksessa.

Arviointi

Opiskelija työskentelee yhteistyössä toisen lasinpuhaltajan kanssa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää avustavalle lasinpuhaltajalle tuotteen valmistusprosessin• pyytää apua sellaisiin työvaiheisiin, joita ei voi toteuttaa yksin• ohjaa tarvittaessa toista lasinpuhaltajaa työn eri vaiheissa• työskentelee sujuvasti ja ennakoi eri työvaiheet.

Opiskelija käyttää trummelia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• sytyttää trummelin (välilämmitysseinä) turvallisesti• säätää kaasun ja paloilmän välisen suhteen niin, että liekki on taloudellinen ja sopivan lämpöinen tuotteen välilämmityksiin• käyttää trummelia perustellusti tuotteen valmistuksessa• sammuttaa trummelin turvallisesti.

Opiskelija valmistaa vapaasti puhaltamalla tuotteita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa tekijänoikeuslakia• tekee työsuunnitelmat valmistettavista tuotteista• valitsee valmistuksen mukaiset työvälineet, kuten puhalluspillit, piikit, puntteliraudat, käsityökalut, kuopat ja uuniinkantovälineet• huoltaa, käsittelee ja säilyttää käsityökaluja asianmukaisesti• puhaltaa joutuisasti työpiirustusten tai mallikappaleiden mukaisia tasalaatuisia tuotteita• käsittelee lasimassaa niin, että se pysyy keskitettynä ja lasijakaumaltaan tuotteen vaatimusten mukaisessa muodossa koko työprosessin ajan• tekee tuotteen vaatimusten mukaisen postin• ajoittaa päällealoituksen niin, että posti on oikeanlämpöinen suhteessa valmistettavaan tuotteeseen• kerää postin päälle tarvittavan määrän lasia• muovaa aloituksen tuotteen vaatimusten mukaisesti käyttäen apuna kuoppaa (kauhaa), sanomalehteä (pahvia) tai ploatua• ajoittaa ja suhteuttaa puhallettavan ilman määrän ja voimakkuuden tuotteen valmistuksen eri vaiheissa

	<ul style="list-style-type: none"> • ajoittaa ja kohdistaa eri työvaiheiden vaatimat välilämmitykset tuotteen vaatimusten mukaisesti • käyttää sanomalehteä, ploatua tai käsityökaluja tuotteen muovaamiseen valmistuksen eri työvaiheissa • tekee katkaisukohdan niin, että esineen voi ottaa puntteliin • tekee itse ja ohjaa avustavaa lasinpuhaltajaa tekemään ja tuomaan esineisiin liitettäviä nappi-, nauha- tai korvalaseja • tekee itse ja ohjaa avustavaa lasinpuhaltajaa tekemään puntteleita • kohdistaa ja keskittää punttelin esineen pohjaan varmistuen sekä punttelin että pohjan sopivat lämmöt • aiheuttaa lämpösokin katkaisukohdassa ja siirtää esineen puntteliin • keskittää punttelin uudestaan tarvittaessa • nyppii, venyttää, leikkaa tai tasoittaa tuotteen suun vaatimusten mukaisesti • viimeistelee suun driivaamalla • irtilyö esineen punttelista oikeanlämpöisenä vahingoittamatta esinettä.
--	--

Opiskelija käyttää värilasia tuotteen valmistuksessa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee työpiirustuksen tai mallikappaleen perusteella käytettävän värilasin • käyttää värilasia perustellusti ja taloudellisesti • valmistaa tuotteen niin, että väri on jakautunut tuotteessa työpiirustuksen tai mallikappaleen mukaisesti • käyttää lämpölaajenemiskertoimeltaan yhteensopivia laseja.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla joutuisasti sarjatyönä kahta erilaista vapaasti puhallettavaa, työpiirustuksen tai mallikappaleen mukaista tuotetta. Vähintään toisessa tuotteessa tulee käyttää punttelia, ja se on driivattava auki. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.25. Lintujen konservoiminen, 30 osp (201216)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa lintulajeja ja rakentaa niiden elinympäristöjä
- kerätä, pakata ja varastoida luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja
- työskennellä alansa koneilla ja laitteilla
- konservoida ja viimeistellä linnun
- työskennellä ergonomisesti ja turvallisesti
- työskennellä asiakaspalvelutilanteissa.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa lintulajeja ja rakentaa niiden elinympäristöjä.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee ammatissa vaadittavin osin luonnonsuojelu- ja metsästyslainsäädännön mukaisesti • tunnistaa kaikista Suomessa pesivistä riistalinnuista ja yleisistä rauhoitetuista linnuista 85 prosenttia sekä muista linnuista 50 prosenttia • tunnistaa joitain yleisimpiä ulkomaalaisia lintulajeja käyttäen tietolähteitä tunnistamisessa • rakentaa linturyhmiä luonnonmukaisiin elinympäristöihin.
----------------------------------	--

Opiskelija kerää, pakkaa ja varastoi luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee oikeat raaka-aineet luonnontieteellisten materiaalien ja valmiiden preparaattien pakkaamiseksi ja varastoimiseksi • pakkaa huolellisesti luonnontieteellistä materiaalia, sekä lintuja että kasveja.

Opiskelija työskentelee alansa koneilla ja laitteilla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa alan työturvallisuus- ja työsuojeluohjeita • käyttää alansa koneita ja laitteita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti • huoltaa ja korjaa koneita ohjeiden mukaan • työskentelee ergonomisesti • toimii taloudellisesti ja tehokkaasti.

Opiskelija konservoi ja viimeistelee linnun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee luonnontieteellisen alan konservoijan työtä koskevien lakien, säädösten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti • työskentelee ammatissa vaadittavin osin tekijänoikeus- ja kuluttajansuojalain sekä -määräysten mukaisesti • käyttää työssään monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä • nylkee ja puhdistaa linnun • pesee nahan • konservoi näytteet säilyttävillä menetelmillä ja aineilla • rakentaa anatomisesti oikein vartalon, siipien ja jalkojen lihakset • hyödyntää eri materiaaleja veistämällä, valamalla tai käärimällä lihakset ja tekovartalon • säilyttää työskennellessään höyhenpeitteen puhtaana • konservoi linnun lopputulokseltaan anatomisesti oikein • työskentelee taloudellisesti, joutuisasti ja järjestelmällisesti • sopeuttaa työskentelyään muuttuviin olosuhteisiin • käyttää täytemassoja kutistuneiden pintojen jälleenluomiseksi • valitsee soveltuvuudeltaan oikeat aineet, materiaalit, värit ja tekniikat maalaustöihin ja viimeistelyyn • valitsee sopivat työskentelymenetelmät eri työtilanteisiin viimeistelyssä.

Opiskelija työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti.

Opiskelija

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • käyttää vaatimusten ja määräysten mukaisia henkilönsuojaimia • työskentelee ergonomisesti • toimii omalta osaltaan työpaikan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä työ- ja toimintakykyään.
----------------------------------	---

Opiskelija työskentelee asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • neuvottelee ja palvelee asiakkaita ystävällisesti • esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle • tekee työstään kirjallisen tarjouksen • hinnoittelee tuotteita ja palveluita huolellisesti • tekee yhteistyötä ja toimii vuorovaikutteisesti eri alojen ammattilaisten kanssa • käyttää alan ammattisanastoa • ottaa vastuun omasta työstään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä konservoimalla lintuja ja rakentamalla niiden luontaisen elinympäristön mukaisen alustan. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.26. Nisäkkäiden konservoiminen, 30 osp (201217)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa nisäkäslajit ja rakentaa niiden elinympäristöjä
- kerätä, pakata ja varastoida luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja
- työskennellä alansa koneilla ja laitteilla
- konservoida ja viimeistellä nisäkkään
- työskennellä ergonomisesti ja turvallisesti
- työskennellä asiakaspalvelutilanteissa.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa nisäkäslajit ja rakentaa niiden elinympäristöjä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee ammatissa vaadittavin osin luonnonsuojelu- ja metsästyslainsäädännön mukaisesti • tunnistaa kaikki Suomessa lisääntyvät metsästyslain alaiset nisäkkäät • tunnistaa lisäksi muut suomalaiset nisäkkäät käyttäen tietolähteitä tunnistamisessa • tunnistaa ulkomaalaisia nisäkkäitä käyttäen tietolähteitä tunnistamisessa • rakentaa nisäkäsrhymiä luonnonomukaisiin elinympäristöihin.

Opiskelija kerää, pakkaa ja varastoi luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee oikeat raaka-aineet luonnontieteellisten materiaalien ja valmiiden preparaattien pakkaamiseksi ja varastoinniseksi• pakkaa huolellisesti luonnontieteellistä materiaalia, sekä nisäkkäitä että kasveja.

Opiskelija työskentelee alansa koneilla ja laitteilla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa alansa työturvallisuus- ja työsuojeluohjeita• työskentelee alansa koneilla ja laitteilla turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti• huoltaa ja korjaa koneita ohjeiden mukaan• toimii taloudellisesti ja tehokkaasti.

Opiskelija konservoi ja viimeistelee nisäkkään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee luonnontieteellisen alan konservoijan työtä koskevien lakien, säädösten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti• työskentelee ammatissa vaadittavin osin tekijänoikeus- ja kuluttajansuojalain sekä -määräysten mukaisesti• käyttää työssään monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä• nylkee ja puhdistaa nisäkkään• pesee nisäkkään nahan• parkitsee ja ohentaa nisäkkään nahan• kasaa luuston muovailua varten• muovailee anatomisesti oikeanlaisen vartalon tai muun kehon osan• tekee muovailemastaan eläimestä käyttökelpoisen muotin• hyödyntää työssään valmiita tekokehoja• konservoi näytteet säilyttävillä menetelmillä ja aineilla• perehtyy konservoitavan eläimen anatomiaan• konservoi nisäkkään lopputulokseltaan anatomisesti oikein• työskentelee taloudellisesti, joutuisasti ja järjestelmällisesti• sopeuttaa työskentelyään muuttuviin olosuhteisiin• käyttää täytemassoja kutistuneiden pintojen jälleenluomiseksi• valitsee soveltuvuudeltaan oikeat aineet, materiaalit, värit ja tekniikat maalaus- ja viimeistelytyöhön• valitsee sopivat työskentelymenetelmät eri työtilanteisiin viimeistelyssä.

Opiskelija työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• perehtyy käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan• käyttää vaatimusten ja määräysten mukaisia henkilösuojaimia• työskentelee ergonomisesti• toimii omalta osaltaan työpaikan työhyvinvointia edistävasti• ylläpitää ja edistää yleistä työ- ja toimintakykyään.

Opiskelija työskentelee asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• neuvottelee ja palvelee asiakkaita ystävällisesti• keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä• hinnoittelee tuotteita ja palveluita huolellisesti• tekee yhteistyötä ja käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakas-, palvelu- ja sidosryhmätilanteissa• käyttää alan ammattisanastoa• ottaa vastuun omasta työstään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä konservoimalla nisäkkään ja rakentamalla sille luontaisen elinpiirin mukaisen alustan. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.27. Kalojen, matelijoiden ja sammakkoeläinten konservoiminen, 30 osp (201218)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa kalat, matelijat ja sammakkoeläimet sekä rakentaa niiden elinympäristöjä
- kerätä, pakata ja varastoida luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja
- työskennellä alansa koneilla ja laitteilla
- konservoida ja viimeistellä kalan, matelijan tai sammakkoeläimen
- työskennellä ergonomisesti ja turvallisesti
- työskennellä asiakaspalvelutilanteissa.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa kalat, matelijat ja sammakkoeläimet sekä rakentaa niiden elinympäristöjä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee ammatissa vaadittavin osin luonnonsuojelu- ja metsästyslainsäädännön mukaisesti• tunnistaa kotimaiset kalat, matelijat ja sammakkoeläimet käyttäen tietolähteitä tunnistamisessa• rakentaa kalojen, matelijoiden ja sammakkoeläinten luonnontieteellisiä elinympäristöjä.

Opiskelija kerää, pakkaa ja varastoi luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee oikeat raaka-aineet luonnontieteellisten materiaalien ja valmiiden preparaattien pakkaamiseksi ja varastoimiseksi• pakkaa huolellisesti luonnontieteellistä materiaalia, sekä kaloja, matelijoita, sammakkoeläimiä että kasveja.

Opiskelija työskentelee alansa koneilla ja laitteilla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa alansa työturvallisuus- ja työsuojeluohjeita• käyttää alansa koneita ja laitteita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti• huoltaa ja korjaa koneita ohjeiden mukaan• työskentelee ergonomisesti• toimii taloudellisesti ja tehokkaasti.

Opiskelija konservoi ja viimeistelee kalan, matelijan tai sammakkoeläimen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee luonnontieteellisen alan konservoijan työtä koskevien lakien, säädösten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti• työskentelee ammatissa vaadittavin osin tekijänoikeus- ja kuluttajansuojalain sekä -määräysten mukaisesti• käyttää työssään monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä• nylkee ja puhdistaa nahan• pesee nahan• rakentaa anatomisesti oikein vartalon ja evien lihakset• säilyttää työskennellessään nahan tai muotin ehjänä ja puhtaana• konservoi anatomisesti oikein ja nykyaikaisin menetelmin ja ainein kalan, matelijan tai sammakkoeläimen• hyödyntää työssään valmiita tekokehoja• valmistaa lopputulokseltaan anatomisesti oikean kokonaisuuden• työskentelee taloudellisesti, joutuisasti ja järjestelmällisesti• sopeuttaa työskentelyään muuttuviin olosuhteisiin• käyttää täytemassoja kutistuneiden pintojen jälleenluomiseksi• valitsee soveltuvuudeltaan oikeat aineet, materiaalit, värit ja tekniikat maalaus- ja viimeistelytyöihin• valitsee sopivat työskentelymenetelmät eri työtilanteisiin viimeistelyssä.

Opiskelija työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• perehtyy käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan• käyttää vaatimusten ja määräysten mukaisia henkilösuojaimia• työskentelee ergonomisesti• toimii omalta osaltaan työpaikan työhyvinvointia edistävästi• ylläpitää ja edistää yleistä työ- ja toimintakykyään.

Opiskelija työskentelee asiakaspalvelutilanteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• neuvottelee ja palvelee asiakkaita ystävällisesti• esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle• tekee työstään kirjallisen tarjouksen• hinnoittelee tuotteita ja palveluita huolellisesti• tekee yhteistyötä ja toimii vuorovaikutteisesti eri alojen ammattilaisten kanssa

	• käyttää alan ammattisanastoa • ottaa vastuun omasta työstään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä konservoimalla kaloja, matelijoita tai sammakkoeläimiä ja rakentamalla niiden luontaisen elinpiirin mukaisen alustan. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.28. Luurankojen konservoiminen, 30 osp (201219)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- puhdistaa ja valkaista luita ja kalloja
- valmistaa kallotrofeita
- käsitellä hampaita
- kerätä, pakata ja varastoida luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja
- koota luurangon.

Arviointi

Opiskelija puhdistaa ja valkaisee luita ja kalloja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • puhdistaa ja valkaisee luut ja kallot ja huolehtii niiden puhtaudesta, rasvattomuudesta ja valkoisuudesta sekä haurastumattomuudesta.

Opiskelija valmistaa kallotrofeita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kiinnittää kallotrofeet tukevasti • sahaa kallotrofeet oikein.

Opiskelija käsittelee hampaita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käsittelee konservoitavien eläinten hampaat pyrkien välttämään niiden halkeilemisen kuivumisen jälkeen • kiinnittää hampaat tukevasti alustaan tai kalloon.

Opiskelija kerää, pakkaa ja varastoi luonnontieteellistä materiaalia tai valmiita preparaatteja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee luonnontieteellisen materiaalin tai valmiiden preparaattien keräämisen ja dokumentoinnin • osaa valita oikeat raaka-aineet luonnontieteellisten materiaalien ja valmiiden preparaattien pakkaamiseen ja varastointiin • pakkaa huolellisesti luonnontieteellistä materiaalia, sekä luita, nisäkkäitä että kasveja

- lähettää luonnontieteellisen materiaalin kuljetettavaksi.

Opiskelija kokoaa luurangon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee luonnontieteellisen alan konservoinnin työtä koskevien lakien, säädösten, ohjeiden ja suositusten mukaisesti • työskentelee ammatissa vaadittavin osin luonnonsuojelu- ja metsästyslainsäädännön mukaisesti • rakentaa joko nisäkkään, linnun, kalan, matelijan tai sammakkoeläimen luurangon • dokumentoi ja yksilöi luut, jotta luuranko rakentuu anatomisesti oikein • rakentaa luurangon anatomisesti oikein • rakentaa luurangon tukevaksi.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä kokoamalla joko nisäkkään, linnun, kalan, matelijan tai sammakkoeläimen luurangon ja dokumentoimalla sekä yksilöimällä luut. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.29. Preparoiminen, 30 osp (201220)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työssään paleontologian perusteet
- tunnistaa tavallisimmat kasvit ja sienet, hyönteisten ja selkärangattomien lajeja sekä mineraalit, kivet ja maalajit
- tehdä jäljennöksiä kivistä ja fossiileista
- preparoida näytteitä kasveista, makrosienistä, hyönteisistä ja muista selkärangattomista sekä kivi- ja fossiilisesta aineistosta.

Arviointi

Opiskelija hallitsee työssään paleontologian perusteet.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee käyttäen paleontologian perustietoja • käyttää työssään paleontologian tietojen syventämiseksi monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä.

Opiskelija tunnistaa tavallisimmat kasvit ja sienet, hyönteisten ja selkärangattomien lajeja sekä mineraalit, kivet ja maalajit.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • määrittää lajiryhmittäin tavallisia kasveja ja sieniä (putkilokasvit, sammat, jäkälät, levät ja makrosienet) käyttäen tietolähteitä tunnistamisessa • määrittää hyönteisiä ja muita selkärangattomia käyttäen tietolähteitä tunnistamisessa

	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa eri mineraaleja, kiviä ja maalajeja käyttäen tietolähteitä tunnistamisessa käyttää työssään lajimäärittelyn syventämiseksi monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä.
--	--

Opiskelija tekee jäljennöksiä kivistä ja fossiileista.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> tekee yksi- ja moniosaisia muotteja ja valoksia fossiileista sekä kivistä käyttää konservoinnissa nykyaikaisia menetelmiä värjää tai maalaa jäljennöksen.

Opiskelija preparoi näytteitä kasveista, makrosienistä, hyönteisistä ja muista selkärangattomista sekä kivi- ja fossiilisesta aineistosta.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> preparoi erilaiset selkärangattomat siten, että ne kestävät ja säilyttävät alkuperäisen muotonsa ja värinsä luonnollisina ja teknisesti laadukkaina preparoi ja dokumentoi kivi- ja fossiilinäytteitä tietää luonnollisuuden merkityksen näytteiden preparoinnissa valmistaa näytteitä näyttely- ja tieteellisiin kokoelmiin varustaa näytteet löytötiedoilla hallitsee tarkan työskentelytavan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä preparoimalla joko näytteitä kasveista, makrosienistä, hyönteisistä ja muista selkärangattomista lajeista näyttely- ja tieteellisen kokoelman tai preparoimalla kivi- ja fossiilisesta aineistosta näyttely- ja tieteellisen kokoelman. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.30. Sepän pajatyöskentely, 20 osp (201221)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- käyttää teräs- ja värimetalleja sepän pajatöissä
- valita ja hankkia tarkoituksenmukaisen materiaalin tuotteeseen
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä
- ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan.

Arviointi

Opiskelija käyttää teräs- ja värimetalleja sepän pajatöissä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa perusmetallit ja niiden seoksia paloittelee taloudellisesti määrämittäisiä aihioita kone- ja käsityövälineillä taivuttaa ja pakottaa metalliprofiileja muotoon

	<ul style="list-style-type: none"> • työstää metalliainehioita hiomalla, viilaamalla ja poraamalla • tekee niitti- ja ruuviliitokset sekä kierteittää käsityövälineillä • hitsaa metallikappaleita Mig-hitsauksella tai puikkohitsauslaitteella • käyttää turvallisesti happiasetyleenihitsauslaitteita hitsaamiseen ja paikalliseen kuumentamiseen • liittää metalleja toisiinsa kova- ja pehmytjuotoilla huomioiden juottojen sulamislämpötilat ja juotoissa käytettävät metallit sekä metalliseokset • pintakäsittelee metallituotteita huolellisesti • tekee työvälineiden pienet huolto- ja korjaustoimenpiteet, kuten poranterien teroituksen • työskentelee huolellisesti työpiirustusten mukaan.
--	--

Opiskelija valitsee ja hankkii tarkoituksenmukaisen materiaalin tuotteeseen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee teräksien ja värimetallien yleisimmät lämpökäsittelymenetelmät • tuntee yleisesti käytettävien metallien koostumuksen ja ominaisuudet • tekee työpajakokeita metallien ominaisuuksista, kuten kovuuden toteamisen viilalla ja terässeoksen arvioimisen kipinäkokeella • liittää päämateriaaliin muita kuin metallisia osia.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä sepän työpajalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • osaa antaa hätäensiavun tarvittaessa • poistaa käytöstä rikkoutuneen koneen, laitteen tai sen osan tapaturmien ehkäisemiseksi • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaisesti • pitää työpaikkansa siistinä ja järjestyksessä • työskentelee ergonomisesti.

Opiskelija ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä ylläpitääkseen ja kehittääkseen ammattitaitoaan • hyödyntää käytössä olevaa tietotekniikkaa valmistusprosessin eri osa-alueilla • hyödyntää ammattikirjallisuutta ja perinnetietoa työssään • ylläpitää työturvallisuutta, työhyvinvointia ja omaa terveyttä huolehtimalla ergonomiasta, tauoista, vapaa-ajasta, lomista ja ennalta ehkäisevästä terveydenhuollosta • seuraa alansa kehitystä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön pajatyöskentelyssä. Työskentely on kokeileva ja siitä ei välttämättä synny myytäviä tuotteita. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.31. Puukkotuotteen valmistaminen, 70 osp (201222)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja dokumentoida puukkoja ja puukkotuotteita
- kuumentaa metalleja
- takoa puukon terän
- hioa ja kiillottaa puukon osia
- lämpökäsitellä puukon terän
- valmistaa heloja
- toteuttaa puukon puutyöt ja tupen
- viimeistellä puukon ja tupen muodostaman kokonaisuuden
- soveltaa puukkoalaan liittyviä erikoistekniikoita työssään
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä
- ylläpitää ja kehittää työhyvinvointia.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja dokumentoi puukkoja ja puukkotuotteita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tuntee puukkoalan kulttuuriperintöä työskentelynsä tueksi•ideoi ja luonnostelee visuaalisesti sopusuhtaisia puukkotuotteita• suunnittelee ja valmistaa puukon tai sen ulkomaisen vastineen erilaisiin käyttötarkoituksiin• dokumentoi puukkoja piirtämällä ja valokuvaamalla.

Opiskelija kuumentaa metalleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tuntee erilaiset kuumennuslaitteet ja niissä käytettävät lämmönlähteet• valitsee tarkoitukseen soveltuvan kuumennustavan ja -tekniikan• kuumentaa teräaihion taloudellisesti• tietää eri teräslaatujen taonalämpötilat ja arvioi niitä silmämääräisesti.

Opiskelija takoo puukon terän.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• takoo valittua terämateriaalia sen oikealla lämpötila-alueella ja vaatimalla voimalla• takoo terän oikeaan muotoon tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä• huolehtii alasimen pinnan ja vasaran lyömäpään hyvästä kunnosta

	<ul style="list-style-type: none"> • sovittaa pihdit taottavalle kappaleelle • leimaa valmistamansa terän.
--	--

Opiskelija hioo ja kiillottaa puukon osia.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hioo täsmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti terän profiiliin, viisteet ja olkapäät • hioo tarkoitukseen sopivat teräkulmat • viimeistelyhioo tarvittaessa ja kiillottaa koko terän naarmuttomaksi • teroittaa terän hyvin leikkaavaksi • hioo ja kiillottaa kahva- sekä helamateriaaleja muotoonsa tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti • käyttää hiontatöissä henkilökohtaisia suojavälineitä.

Opiskelija lämpökäsittelee puukon terän.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee taontaa seuraavan jännitystenpoistohehkutuksen • kuumentaa teräaihion sopivaan karkaisulämpötilaan ja valitsee oikean pitoajan • karkaisee terän sopivaan karkaisunesteeseen oikeassa asennossa ja sopivasti liikuttamalla • tulkitsee päästövärien vaikutusta karkaistun teräksen kovuuteen • päästää terän sopivaan kovuuteen erilaisilla menetelmillä • lämpökäsittelee terän oikeilla lämpötiloilla laadukkaaseen lopputulokseen pääsemiseksi ja halkeamien välttämiseksi taonnassa.

Opiskelija valmistaa heloja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee perinteisiä ja nykyaikaisia puukon heloitusratkaisuja ja helamateriaaleja • valmistaa puukkoon suunnitelman mukaiset helat, tarvittaessa putkihelat • ymmärtää helojen tarkan sovittamisen merkityksen osana viimeistelyä kokonaisuutta.

Opiskelija toteuttaa puukon puutyöt ja tupen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee ja hankkii suunnittelemaansa puukkoon sopivan puu- ja nahkamateriaalin • käyttää turvallisesti pienimuotoiseen puutyöhön tarkoitettuja työkaluja ja koneita • valmistaa oikeanmuotoisen lestan sopivasta materiaalista • valmistaa tupen hyödyntämällä soveltuvia tupenkäsittelytekniikoita • muotoilee, ompelee ja kuvioi tarkoituksenmukaisen tupen ja sen kannikkeen.

Opiskelija viimeistelee puukon ja tupen muodostaman kokonaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kokoaa ja viimeistelee myyntikelpoisen puukkotuotteen • kiinnittää erityishuomiota terän hiontaan, helojen sovitukseen sekä tupen ompelusaumoihin • valitsee sopivan hionta-asteen kaikkiin hiottaviin pintoihin • värjää ja pintakäsittelee puukon pään ja tupen.

Opiskelija soveltaa puukkoalaan liittyviä erikoistekniikoita työssään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee puukon osien valmistamiseen ja koristeluun liittyviä erikoistekniikoita • soveltaa työssään jotakin erikoistekniikkaa, kuten lamelliterän valmistamista, sorkkoupotusta, nahan värjäys-, leikkaus- tai painokuviointia, helojen hiekkavalua, tuohipään (kahvan) tai tuohitupen valmistamista tai muuta erikoistekniikkaa.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Opiskelija ylläpitää ja kehittää työhyvinvointia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan • ylläpitää työhyvinvointia suunnittelemalla ajankäyttöään ja ymmärtäen taukojen, vapaa-ajan ja lomien tärkeyden työstä palautumiselle ja henkiselle jaksamiselle • hyödyntää verkostoja ja asiantuntijapalveluita fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja edistämiseksi • päivittää ja kehittää ammattiosaamistaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla puukkotuotteen asiakkaalle. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.32. Käyttöpuukon valmistaminen, 25 osp (201223)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella käyttöpuukon
- valmistaa käyttöpuukon.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee käyttöpuukon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee esteettisen ja ergonomisen käyttötarkoitukseen sopivan käyttöpuukon ja tupen tai kantolaitteen tilaajalle • valitsee käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit • laatii työpiirustukset sekä esityskuvan • dokumentoi työprosessin ja käyttöpuukon • hinnoittelee puukon tilaajalle.

Opiskelija valmistaa käyttöpuukon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa taloudellisesti käyttötarkoituksen mukaisen käyttöpuukon ja tupen tai kantolaitteen tilaajalle • valmistaa, lämpökäsittelee ja teroittaa puukon terän materiaalin ja käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla • valmistaa tarvittaessa käyttöpuukkoja sarjatyönä • viimeistelee sopusuhtaisen puukkokokonaisuuden tilaajalle • hinnoittelee puukon tilaajalle.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnitteleamalla ja valmistamalla ergonomisen, esteettisen ja toimivan käyttöpuukon tilaajalle. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.33. Uniikkipuukon valmistaminen, 25 osp (201224)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella uniikkipuukon
- valmistaa uniikkipuukon.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee uniikkipuukon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee persoonallisen ja esteettisen uniikkipuukon ja tupen tai kantolaitteen tilaajalle • käyttää suunnitelmassa tilaajan kanssa sovittuja erikoistekniikoita ja materiaaleja • laatii työpiirustukset ja esityskuvan • dokumentoi työprosessin ja uniikkipuukon • hinnoittelee uniikkipuukon tilaajalle.

Opiskelija valmistaa uniikkipuukon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa taloudellisesti käyttötarkoituksen mukaisen uniikkipuukon ja tupen tai kantolaitteen tilaajalle• valmistaa, lämpökäsittelee ja teroittaa uniikkipuukon terän materiaalin edellyttämällä tavalla• käyttää valmistuksessa tilaajan kanssa sovittuja erikoistekniikoita ja materiaaleja• viimeistelee esteettisen puukkokokonaisuuden tilaajalle.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja valmistamalla persoonallisen ja esteettisen uniikkipuukon, joka sisältää tilaajan kanssa sovittuja erikoistekniikoita ja materiaaleja. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.34. Historiallisen puukon tai veitsen valmistaminen, 25 osp (201225)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella historiallisen puukon tai veitsen
- valmistaa historiallisen puukon tai veitsen.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee historiallisen puukon tai veitsen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hankkii ja käyttää historiallista tietoa puukon tai veitsen suunnittelussa• suunnittelee historialliseen esikuvaan perustuvan esteettisen puukon tai veitsen• valitsee suunnitelmaan historiallisiin tietoihin perustuen materiaalit ja valmistustekniikat• laatii työpiirustukset ja esityskuvan• dokumentoi tiedonhankinnan, työprosessin ja puukon tai veitsen.

Opiskelija valmistaa historiallisen puukon tai veitsen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa taloudellisesti historialliseen esikuvaan perustuvan esteettisen puukon tai veitsen• käyttää valmistuksessa historialliseen tietoon perustuvia valmistusmenetelmiä, tekniikoita ja materiaaleja• valmistaa ja viimeistelee esteettisen kokonaisuuden muodostavan historiallisen puukko- tai veitsituotteen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja valmistamalla historialliseen esikuvaan ja tekniikoihin perustuvan esteettisen puukon tai veitsen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.35. Restaurointikohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu, 40 osp (201226)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- selvittää restaurointikohteen nykytilanteen
- tehdä restaurointikohteen vaurio- ja kuntokartoituksen
- kerätä aineistoa kohteen dokumentointia varten
- laatia omasta työkohteestaan korjaussuunnitelman
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija selvittää restaurointikohteen nykytilanteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ottaa huomioon kohteen iästä ja materiaalien aitoudesta muodostuvan arvoperustan• selvittää restaurointikohteen arkkitehtuuria, sisustamista tai tyylisuunnan• selvittää, onko kohde suojeltu ja miten suojelu vaikuttaa suunnitelmiin ja toimintatapoihin• selvittää kohteen eri korjausvaiheet• selvittää aiemmin käytetyt työtavat• selvittää aiemmin käytetyt materiaalit.

Opiskelija tekee restaurointikohteen vaurio- ja kuntokartoituksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee havaintoihin perustuvaa tutkimusta kohteesta• löytää vaurioiden syitä ja tunnistaa niiden aiheuttajia• arvioi vaurioiden vakavuuden.

Opiskelija kerää aineistoa kohteen dokumentointia varten.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kerää ja tuottaa arkistointikelpoista materiaalia omasta työkohteestaan dokumentointia varten• noudattaa alan dokumentointiohjeita• ilmoittaa havainnoistaan asiakkaalle tai esimiehelle.

Opiskelija laatii omasta työkohteestaan korjaussuunnitelman.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii kestävän kehityksen edellyttämällä tavalla • laatii korjausehdotuksensa kohteen arvon säilyttävällä tavalla • laatii kuvauksen kohteesta • noudattaa suunnitelma- ja muissa asiakirjoissa sovittuja laatuvaatimuksia • suunnittelee työtehtävien suoritusjärjestyksen • suunnittelee ajankäytön • laskee ja arvioi materiaalimenekit • ottaa selville yhteistyökumppanit • arvioi työhön liittyvät työturvallisuusriskit • antaa käyttö- ja huolto-ohjeet korjatulle kohteelle.
----------------------------------	---

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämistä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla työkohteesta tekemänsä dokumentoidun kunto- ja vauriokartoituksen perusteella kirjallisen korjaussuunnitelman. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.36. Rakenteiden restaurointi, muuraustyöt, 50 osp (201227)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida muurattuja rakenteita sisä- ja ulkotiloissa
- valmistaa ja käsitellä perinteisiä muurausmateriaaleja
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi muurattuja rakenteita sisä- ja ulkotiloissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käsittelee ja työstää materiaaleja kuten tiiliä ja luonnonkiviä perinteisillä menetelmillä • selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpymisen tai lohkeamat

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää taloudellisia työskentelytapoja ja välttää materiaalihukkaa • noudattaa työkohteen restaurointisuunnitelmaa • huolehtii, että työn laatu on hankeasiakirjojen mukaista • hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen • ottaa työsuorituksessaan huomioon muut työmaalla työskentelevät.
--	---

Opiskelija valmistaa ja käsittelee perinteisiä muurausmateriaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • lohkaa kivet ja tiilet kohteeseen sopiviksi • valitsee kohteeseen sopivan muuraustavan • valmistaa ohjeiden mukaisia muurauslaasteja • käsittelee sujuvasti laasteja muuraustyön eri vaiheissa • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuna sekä puhdistaa ne työn päätyttyä.

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi työsuorituksen aikana vallitsevat sääolosuhteet ja eri vuodenaikojen tuomat haasteet • varmistaa keskeneräisen työn suojaamisen päivittäin riittävän hyvin • varmistaa, ettei työn aikana pääse syntymään vesi- tai muita vahinkoja • seuraa lämpötiloja työn aikana • toimii siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • varaa työn suojaukseen tarvittavat peitteet ja muut varusteet • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmassa mainitsemattomista vaurioista.

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • siistii ja viimeistelee asianmukaisesti työympäristönsä • suojaa valmiit pinnat • esittelee omasta työsuorituksestaan kerätyn aineiston dokumentointia varten • varmistaa mahdollisesti työn aikana tulleiden muutosten kirjaamisen loppuasiakirjoihin • antaa käyttö- ja huolto-opastuksen • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan muurattuun rakenteeseen.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia

- hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla
- käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia
- työskentelee ergonomisesti
- on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan
- työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen
- pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä
- tekee tarvittaessa alkuperäisestä muurauksesta tarkan rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyyn materiaali- ja menetelmätutkimukseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä alkuperäisestä muurauksesta rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyyn materiaali- ja menetelmätutkimukseen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.37. Rakenteiden restaurointi, rappaustyöt, 50 osp (201228)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida rappauksia sisä- ja ulkotiloissa
- valmistaa ja käsitellä rappausmateriaaleja
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi rappauksia sisä- ja ulkotiloissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi rappausalustan vaatimukset • selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpymisen tai lohkeamat • valitsee työkohteeseen sopivan rappausmenetelmän • käyttää taloudellisia työskentelytapoja välttämällä materiaalihukkaa • hallitsee sapluunan käytön • noudattaa restaurointisuunnitelmaa • huolehtii, että työn laatu on hankeasiakirjojen mukaista • hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen • ottaa työsuorituksessaan huomioon muut työmaalla työskentelevät.

Opiskelija valmistaa ja käsittelee rappausmateriaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa oikein perinteisten ohjeiden mukaisia rappauslaasteja, kuten kalkki-, sementti- tai savilaasti • valitsee työkohteeseen sopivan laastin

	<ul style="list-style-type: none"> • käsittelee ja työstää laasteja sujuvasti työn eri vaiheissa • hallitsee tikutus-, verkotus- ja vastaavissa tukimenetelmissä tarvittavien materiaalien käytön • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä.
--	---

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi työsuorituksen aikana vallitsevat sääolosuhteet ja eri vuodenaikojen tuomat haasteet • seuraa lämpötiloja työn aikana ja toimii muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • suojaa rappauskohdetta työn edetessä olosuhteet huomioiden • huolehtii rappauspintojen jälkihoidosta myös viikonvaihteen yli • varmistaa, ettei työn aikana pääse syntymään vesi- tai muita vahinkoja • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmissa mainitsemattomista vaurioista.

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • siistii ja viimeistelee asianmukaisesti työympäristönsä • suojaa valmiit pinnat • esittelee omasta työsuorituksestaan kerätyn aineiston dokumentointia varten • varmistaa mahdollisesti työn aikana tulleiden muutosten kirjaamisen loppuasiakirjoihin • antaa käyttö- ja huolto-opastuksen • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan rapattuun rakenteeseen.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä alkuperäisestä rappauksesta rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyyn materiaali- ja

menetelmätutkimukseen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.38. Rakenteiden restaurointi, koristevalutyöt, 50 osp (201229)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida rakennuksen valettuja koristeita sisä- ja ulkotiloissa
- valita, valmistaa ja käsitellä perinteisiä valosmateriaaleja ja tarvittavia työvälineitä
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi rakennuksen valettuja koristeita sisä- ja ulkotiloissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää valutyön alustan vaatimukset• selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpymisen tai lohkeamat• tuntee kipsin, kalkki- ja sementtilaastit ja kiviaineet niin, että käyttää ja yhdistelee niitä työkohteen asettamien vaatimusten mukaan• tekee pintakäsittelyt työkohteen alkuperäisillä materiaaleilla• käyttää taloudellisia työskentelytapoja• noudattaa restaurointisuunnitelmaa• huolehtii, että laatu on hankeasiakirjojen mukaista• hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen• ottaa työsuorituksessaan huomioon muut työmaalla työskentelevät.

Opiskelija valitsee, valmistaa ja käsittelee perinteisiä valosmateriaaleja ja tarvittavia työvälineitä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa valosmassoja perinteisten ohjeiden mukaisesti• valitsee työkohteeseen sopivan massan• käsittelee massoja sujuvasti valostyön eri vaiheissa ottaen huomioon muun muassa kuivumisajan• valmistaa työkohteeseen kipsi- tai betonivalua varten sopivan muotin, kuten valu-, puristus- tai osamuotti• valaa kappaleet• viimeistelee kappaleet• käyttää tukimateriaaleja oikein• kiinnittää koristeet työkohteeseen sopivilla menetelmillä• pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä.

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi työn aikana vallitsevat sääolosuhteet • seuraa lämpötiloja työn aikana ja osaa toimia muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • suojaa työkohteensa ja ympäristön • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmissa mainitsemattomista vaurioista.
----------------------------------	---

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • siistii ja viimeistelee asianmukaisesti työympäristönsä • suojaa valmiit pinnat • esittelee omasta työsuorituksesta kerätyn aineiston dokumentointia varten • varmistaa, että mahdollisesti työn aikana tulleet muutokset kirjataan loppuasiakirjoihin • antaa käyttö- ja huolto-opastuksen • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan koristevalokseen.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä alkuperäisestä koristeesta rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyyn materiaali- ja menetelmätutkimukseen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.39. Rakenteiden restaurointi, tulisija- ja hormimuuraustyöt, 50 osp (201230)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida muurattuja tulisijoja ja hormeja
- työskennellä tulisijojen ja hormien muurauksiin vaikuttavissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle

- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi muurattuja tulisijoja ja hormeja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee tulisijamuuraukseen sopivat materiaalit ja niiden lämpökäyttötymisen, kuten lämmönjohtokyvyn, lämpölaajenemisen sekä tulenkestävyyden • selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpyminen tai lohkeamat • valitsee työhönsä suunnitelman toteutuksen kannalta sopivat materiaalit ja työtekniikan • sekoittaa muuraukseen sopivan savilaastin ja muurausmenttilaastin • leikkaa muurarin vasaralla tiiliä oikeaan kokoon • käsittelee sujuvasti materiaaleja työn eri vaiheissa • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä • huolehtii valmiiden pintojen suojauksesta.

Opiskelija työskentelee tulisijojen ja hormien muurauksiin vaikuttavissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa lämpötiloja työn aikana ja osaa toimia muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • ottaa huomioon tulenkestävien materiaalien erikoisvaatimukset, kuten suojaamisen kaikelta rakennuspölyltä työskentelyn aikana • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmissa mainitsemattomista vaurioista.

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen ja työn aikana tulleet muutokset on kirjattu • laskee työmeneekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • esittelee omasta työsuorituksestaan kerätyn aineiston dokumentointia varten • antaa käyttö- ja huolto-opastuksen • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan tulisija- tai hormirakenteeseen.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämistä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti

- on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan
- työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen
- pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä restaurointikohteessa vauriokartoituksen perusteella valmiiksi laaditun työsuunnitelman mukaan tulisijojen muuraustöitä. Näitä voivat ovat hormitukoksen etsintä ja avaus, hormien tiivyyden tarkistus, tulisijan perustan mitoitus ja savukanavien suunnittelu, vaurioituneen tulisijan korjaussuunnitelma ja sen toteutus, uuninluukun uudelleenkiinnitys tai vaihto tai jumittuneiden vetopeltien toiminnan korjaus. Tehtäviin tulee sisältyä vähintään tulisijan kunnostus tai kaksi- tai useampihormisen piipun tiililimitys ja muuraus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.40. Rakenteiden restaurointi, puusepäntyöt, 50 osp (201231)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida rakennusten kiinteitä puusepäntöitä ja niiden osia
- valita, käsitellä ja työstää perinteisiä restauroitavan kohteen puumateriaaleja
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi rakennusten kiinteitä puusepäntöitä ja niiden osia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käsittelee ja työstää puumateriaaleja perinteisin menetelmin ja työvälinein • selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpmisen tai lohkeamat • valitsee työkohteen mukaan soveltuvat työstötavat • käyttää tarvittaessa soveltaen nykyaikaisia koneita ja laitteita • käyttää taloudellisia työskentelytapoja • noudattaa restaurointisuunnitelmaa • huolehtii, että työn laatu on hankeasiakirjojen mukaista • hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen • huomioi työsuorituksessaan myös muut työmaalla työskentelevät.

Opiskelija valitsee, käsittelee ja työstää perinteisiä restauroitavan kohteen puumateriaaleja.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee kohteeseen sopivat puumateriaalit niiden kriteerien mukaisesti, joita on käytetty alkuperäisten rakenteiden materiaalivalinnassa • käsittelee puumateriaaleja työn edellyttämällä tavalla eri vaiheissa ja tietää käsittelytapojen vaikutuksista materiaalin laatuun • huomioi kosteusvaihteluista aiheutuvat muodonmuutokset • valitsee oikeat työstösuunnat • huomioi käytettävän puumateriaalin kosteuden työkohteen tulevan käyttökosteuden mukaan • valitsee vaativiin rakenteisiin käytettävissä olevasta valikoimasta parhaiten soveltuvan puumateriaalin • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä.
----------------------------------	--

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon työn aikana vallitsevat sääolosuhteet ja eri vuodenaikojen tuomat haasteet • ottaa huomioon ympäristöolosuhteista ennen työtä, työn aikana ja tulevassa käyttötilanteessa aiheutuvat tekijät, kuten rakennusosien kuivatuksen tarpeen • varaa työn suojaukseen tarvittavat peitteet ja muut varusteet • suojaa työkohteen ja ympäristön • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmissa mainitsemattomista vaurioista.

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen ja työn aikana tulleet muutokset on kirjattu • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • huolehtii valmiiden pintojen suojauksesta • esittelee omasta työsuorituksesta kerätyn aineiston dokumentointia varten • antaa käyttö- ja huolto-opastuksen • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan puusepäntyöhön.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä restaurointikohteessa vauriokartoituksen perusteella valmiiksi laaditun työsuunnitelman mukaan vaativia puusepäntöitä. Ne voivat olla ikkunoiden, ovien, portaiden, kaiteiden tai muun sisustuksen korjaustöitä tai rekonstruktioita. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.41. Rakenteiden restaurointi, kirvesmiehentyöt, 50 osp (201232)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida puurakennuksia ja puisia rakennusosia
- valita, käsitellä ja työstää restauroitavan kohteen puumateriaaleja
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi puurakennuksia ja puisia rakennusosia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käsittelee ja työstää puumateriaaleja perinteisin menetelmin ja työvälainein• käyttää tarvittaessa soveltaen nykyaikaisia koneita ja laitteita• käyttää taloudellisia työskentelytapoja• tekee tarvittaessa alkuperäisestä puurakenteesta tarkan rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyyn materiaali- ja menetelmätutkimukseen• selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpymisen tai lohkeamat• noudattaa restaurointisuunnitelmaa• huolehtii, että työn laatu on hankeasiakirjojen mukaista• hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen• ottaa työsuorituksessaan huomioon muut työmaalla työskentelevät.

Opiskelija valitsee, käsittelee ja työstää restauroitavan kohteen puumateriaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee kohteeseen sopivat puumateriaalit• käsittelee ja työstää sujuvasti puumateriaaleja työn eri vaiheissa• tekee tarvittavat rakenteiden nostot, tuennat, vahvistamiset, jäykistämiset ja jatkamiset perinteisillä tekniikoilla• tekee tarvittavat puuliitosten työstöt perinteisillä tekniikoilla• huomioi painumattomien ja painuvien rakennusosien liittymärakenteet• tekee tarvittavat puupintojen työstöt• tekee tarvittavat tiivistykset ja lämmöneristykset huolellisesti

- pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä.

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi työn aikana vallitsevat sääolosuhteet ja eri vuodenaikojen tuomat haasteet • seuraa lämpötiloja ja osaa toimia muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • varaa suojaukseen tarvittavat peitteet ja muut varusteet • suojaa työkohteen ja ympäristön • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmassa mainitsemattomista vaurioista.

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • siistii ja viimeistelee asianmukaisesti työympäristönsä • suojaa valmiit pinnat • esittelee omasta työsuorituksesta kerätyn aineiston dokumentointia varten • varmistaa mahdollisesti työn aikana tulleiden muutosten kirjaamisen loppuasiakirjoihin • antaa käyttö- ja huolto-opastuksen • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaaviin kirvesmiehentiöihin.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä restaurointikohteessa vauriokartoituksen perusteella valmiiksi laaditun työsuunnitelman mukaan vaativia kirvesmiehen töitä. Ne voivat olla hirsirungon tai rankarungon korjaustöitä, ala-, väli- tai yläpohjan kantavien rakenteiden korjausta, vesikattorunko- tai vesikattorakenteiden korjausta tai vahvistamista, sisäpuolisten panelointien tai alakatto- sekä lattiarakenteiden tai ulkovuorilaudoitusten korjausta mahdollisine lämmöneristeineen sekä ilmasulkuineen tai täydentävien rakennusosien asennuksia. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa

ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.42. Rakenteiden restaurointi, ikkunarakenteiden restaurointi, 50 osp (201233)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida eri aikakausien puurakenteisia ikkunoita
- valita, käsitellä ja työstää perinteisiä restauroitavien ikkunarakenteiden materiaaleja
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi eri aikakausien puurakenteisia ikkunoita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa eri valmistusmenetelmin tehdyt vanhat lasit• valitsee eri valmistusmenetelmin tehdyille lasille soveltuvat säilyttävät työmenetelmät• restauroi eri aikakausien puurakenteisista ikkunoista tarkoituksenmukaisesti kestäviä ja toimivia• selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpymisen tai lohkeamat• valitsee perustellusti kokonaisuuden kannalta järkevän työn toteutustavan• etsii materiaaleihin ja rakenteisiin liittyviä parannusehdotuksia• käsittelee ja työstää materiaaleja perinteisin menetelmin ja työvälinein• tarvittaessa käyttää soveltaen nykyaikaisia koneita ja laitteita• käyttää taloudellisia työskentelytapoja• huomioi rakennuksen käyttötarkoituksen• noudattaa restaurointisuunnitelmaa• huolehtii, että työn laatu on hankeasiakirjojen mukaista• hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen• ottaa työsuorituksessaan huomioon muut työmaalla työskentelevät.

Opiskelija valitsee, käsittelee ja työstää perinteisiä restauroitavien ikkunarakenteiden materiaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee tarvittavat puuosien, kuten puitteiden ja karmien, korjaukset kestäväällä ja rakenteiden lujuuden säilyttävällä tavalla• valitsee ja käsittelee sujuvasti materiaaleja työn eri vaiheissa• tekee tarvittavat lasien irrotukset alkuperäisiä materiaaleja säilyttäen• lasittaa puitteet kohteeseen soveltuvia materiaaleja ja työtapoja käyttäen

	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii puitteiden sopivista käyntiväleistä • korjaa heloituksen puutteet ja toimivuuden kohteeseen sopivalla tavalla • kunnostaa säilytettävät helat restaurointisuunnitelman mukaan • maalaa rakenteet kohteeseen soveltuvalla maalityypillä siten, että rajaukset ovat täsmällisiä ja ulottuvat ikkunapuitteissa lasin päälle • tekee perusteltuja ehdotuksia rakenteen toimivuuden parantamiseksi • huolehtii, että karmin ja puitteen tiivistyspinnat ovat ehyet ja että puitteet tiivistyvät tarvittavaan tiiviyteen • tarkistaa rakenteen ulkopuolisen vedenohjauksen toimivuuden ja ehdottaa tarvittavia korjauksia, esimerkiksi pellityksen uusimista • puhdistaa lasipinnat riittävän huolellisesti • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä.
--	--

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon työaikana vallitsevat olosuhteet ja vuodenaikojen vaihtelun asettamat haasteet • seuraa lämpötiloja työn aikana ja osaa toimia muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • varaa työn suojaukseen tarvittavat peitteet ja muut varusteet • suojaa työkohteen ja ympäristön • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmissa mainitsemattomista vaurioista.

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • siistii ja viimeistelee asianmukaisesti työympäristönsä • suojaa valmiit pinnat, mikäli työmaavaihe jatkuu • esittelee omasta työsuorituksesta kerätyn aineiston dokumentointia varten • varmistaa mahdollisesti työn aikana tulleiden muutosten kirjaamisen loppuasiakirjoihin • antaa käyttö- ja huolto-opastuksen • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan ikkunarakenteeseen.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämisestä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti

- on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan
- työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen
- pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä
- tekee tarvittaessa vanhasta ikkunarakenteesta tarkan rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyyn materiaali- ja menetelmätutkimukseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä korjaamalla restaurointikohteessa vauriokartoituksen perusteella valmiiksi laaditun työsuunnitelman mukaan valitun ikkunarakenteen kokonaan valmiiksi. Ikkunarakenteen korjaus voi sisältää seuraavia työvaiheita: lahonneen karmin tai puitteen osittainen korjaus, puupintojen puhdistus tai kitin poisto, lasin irrotus ja uudelleen kiinnitys, lasin leikkaus, kittaus, maalaustyöt, heloituksen huolto tai vaihto, puitteiden sovitus ja asentaminen paikoilleen, tiivistäminen sekä lasipintojen puhdistus. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.43. Rakenteiden restaurointi, maalaustyöt, 50 osp (201234)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida rakennusten ja kiinteän sisustuksen maalattuja pintoja
- valmistaa ja käyttää perinteisiä pintakäsittelyaineita ja materiaaleja
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi rakennusten ja kiinteän sisustuksen maalattuja pintoja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon alustan vaatimukset • selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpymisen tai lohkeamat • valitsee kohteeseen sopivat esikäsittelymenetelmät • tekee tarvittavat maalaustyöt teknisesti oikein • tekee tarvittavat tasoitus- ja silotustyöt teknisesti oikein • dokumentoi työskentelyään • noudattaa restaurointisuunnitelmaa • huolehtii, että työn laatu on hankeasiakirjojen mukaista • hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen • ottaa työsuorituksessaan huomioon muut työmaalla työskentelevät.

Opiskelija valmistaa ja käyttää perinteisiä pintakäsittelyaineita ja materiaaleja.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa perinteisten ohjeiden mukaisia maaleja ja muita pintakäsittelyaineita • sävyttää maalit tarkasti mallien mukaisiksi • ymmärtää sekä nyky- että perinnemaalien kemiallisen soveltuvuuden toisiinsa ja erilaisiin pohja- ja pintakäsittelyihin • käyttää perinnemaalija myös isoilla pinnoilla • tekee rajaukset vapaalla kädellä ilman työsaumojen syntymistä • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä.
----------------------------------	--

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa lämpötiloja ja ilman kosteuspitoisuutta työn aikana • toimii muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • suojaa työkohteen ja ympäristön • varmistaa, että märkä maalipinta merkitään varoitusmerkein • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmissa mainitsemattomista vaurioista.

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • huolehtii valmiiden pintojen suojauksesta • esittelee omasta työsuorituksestaan kerätyn aineiston dokumentointia varten • varmistaa, että mahdollisesti työn aikana tulleet muutokset kirjataan loppuasiakirjoihin • antaa käyttö- ja huolto-ohjeet • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan pintakäsittelyyn.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämistä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä restaurointikohteessa vauriokartoituksen perusteella valmiiksi laaditun työsuunnitelman mukaan

rakennusten maalaustöitä tai rekonstruktioita. Ne voivat olla puurakennuksen maalaaminen keittomaalilla tai kalkkirappauksen maalaus kalkkimaalilla tai yhden huoneen erilaiset pinnat, kuten pinkopahvin asennus ja tapetointi tai maalaus liimamaalilla, pähvikaton ja paperoitujen listojen maalaus liimamaalilla tai väliovien ja ikkunoiden maalaustyöt öljymaalilla. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.44. Rakenteiden restaurointi, koristemaalaukset, 50 osp (201235)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- restauroida rakennusten koristemaalauksia ja mukailutöitä
- valmistaa ja käsitellä perinteisiä koristemaalauksien pintakäsittelyaineita ja -materiaaleja
- työskennellä vaihtelevissa olosuhteissa
- luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle
- työskennellä turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Arviointi

Opiskelija restauroi rakennusten koristemaalauksia ja mukailutöitä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee koristemaalauksista tai mukailuista rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyihin materiaali- ja väritutkimuksiin tai malleihin • varmistaa alkuperäisen koristelun vahingoittumattomuuden • selvittää ja ottaa huomioon vaurion laajuuden, kuten syöpymisen tai lohkeamat • noudattaa restaurointisuunnitelmaa • huolehtii, että työn laatu on hankeasiakirjojen mukaista • hallitsee työn järjestelmällisen etenemisen • ottaa työsuorituksessaan huomioon muut työmaalla työskentelevät.

Opiskelija valmistaa ja käsittelee perinteisiä koristemaalauksen pintakäsittelyaineita ja -materiaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa perinteisten ohjeiden mukaisia maaleja ja muita pintakäsittelyaineita • sävyttää maalit tarkasti mallien mukaisiksi • ymmärtää sekä nyky- että perinnemaalien kemiallisen soveltuvuuden toisiinsa ja erilaisiin pohja- ja pintakäsittelyihin • pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuina sekä puhdistaa ne asianmukaisesti työn päätyttyä.

Opiskelija työskentelee vaihtelevissa olosuhteissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa lämpötiloja ja ilman kosteuspuhtisuutta työn aikana

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu • suojaa työkohteen ja ympäristön • varmistaa, että märkä maalipinta merkitään varoitusmerkein • tiedottaa esimiehelle välittömästi työssä esiin tulevista muutoksista sekä suunnitelmissa mainitsemattomista vaurioista.
--	---

Opiskelija luovuttaa valmiin työsuorituksen esimiehelleen tai tilaajalle.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa, että työ on tehty täysin valmiiksi • osoittaa, että lopputulos on hankeasiakirjojen mukainen • laskee työmenekin ja osoittaa, että ajalliset tavoitteet on saavutettu • siistii ja viimeistelee asianmukaisesti työympäristönsä • suojaa valmiit pinnat • esittelee omasta työsuorituksesta kerätyn aineiston dokumentointia varten • varmistaa mahdollisesti työn aikana tulleiden muutosten kirjaamisen loppuasiakirjoihin • antaa käyttö- ja huolto-ohjeet • arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan koristemaalaukseen.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja pitää työkohteensa järjestyksessä.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee riittävät perustiedot turvallisesta työskentelystä rakennustyömaalla, työn vaaroista ja tapaturmien välttämistä • tietää, miten ehkäistään tulityöonnettomuuksia • hallitsee hätäensiavun annon tapahtumapaikalla • käyttää määräykset täyttäviä henkilökohtaisia suojaimia • työskentelee ergonomisesti • on perehtynyt käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • työskentelee pyrkien työssään pölyttömyyteen • pitää työkohteensa siistinä ja järjestyksessä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tekemällä koriste- tai mukailumaalauksista rekonstruktion, joka perustuu aiemmin tehtyyn materiaali- ja väritystutkimukseen tai malleihin. Rekonstruktion on oltava niin laaja, että siinä tulee osoitetuksi värien sävyttäminen, sapluuna-, viiva- ja rajausmaalaukset sekä puun- ja kivenmukailutekniikat. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.45. Taontatuotteen valmistaminen, 70 osp (201236)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja valmistaa taontatuotteen tai tuotekokonaisuuden
- kuumentaa metallia

- takoa metallia käsivasaroilla
- takoa metallia konevasaroilla
- liittää metallia niittaus- ja sidosmenetelmillä
- polttoleikata ja liittää metalleja eri hitsausmenetelmillä
- valmistaa takomalla työkaluja ja teriä
- valita taontatuotteelle viimeistelyn ja pintakäsittelyn.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja valmistaa taontatuotteen tai tuotekokonaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee taonta-alan kulttuuriperintöä työskentelynsä tueksi • toimii mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muotoilijoiden, arkkitehtien ja muiden käsityöläisten kanssa • ideoi ja luonnostelee visuaalisesti sopuisia taontatuotteita • suunnittelee asiakkaalle taontatuotteen • laatii tuotteesta työpiirustuksia sekä luonnoksia • takoo tuotteen tai tuotekokonaisuuden asiakkaalle • dokumentoi työn piirtämällä ja valokuvaamalla.

Opiskelija kuumentaa metallia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee alalle tyypilliset kuumennuslaitteet ja niissä käytettävät lämmönlähteet • kuumentaa metallia oikein valitsemalla tarkoitukseen soveltuvan kuumennustavan • osaa kappaleen taloudellisen kuumentamisen • tietää eri metallien taontalämpötilan ja osaa arvioida niitä silmämääräisesti.

Opiskelija takoo metallia käsivasaroilla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää turvallisesti käsintaannon työtapoja, kuten venytys, tyssäys, levitys, olastus, taivutus, lävistys ja talttaus, sekä takoo määrämittaisen ja -muotoisen aihion • huoltaa käsivasarat ja taltat sekä huolehtii alasimen pinnan kunnosta • valitsee ja tarvittaessa sovittaa työhön tarkoituksenmukaiset pihdit • toimii päällelyöjänä.

Opiskelija takoo metallia konevasaroilla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää turvallisesti konetaonnassa venytystä, tyssäystä, levitystä ja olastusta • takoo määrämittaisen ja -muotoisen aihion käyttämällä välivasaroita sekä muita apuvälineitä turvallisesti • valitsee ja tarvittaessa sovittaa työhön tarkoituksenmukaiset pihdit • vaihtaa ja huoltaa konevasaran peenat • huoltaa konevasaran.

Opiskelija liittää metallia niittaus- ja sidosmenetelmillä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• liittää metallia kylmä- ja kuumaniittauksella, pantasidoksilla, lävistys- ja kutistusliitoksilla sekä ahjohitsauksella.

Opiskelija polttoleikkaa ja liittää metalleja eri hitsausmenetelmillä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• varmistaa kaikissa tilanteissa toiminnan turvallisuuden ennakkoiden vaarat• tuntee polttoleikkausprosessin ja -perusteet sekä käytettävät kaasut polttoleikatessaan levyjä käsivaraisesti piirustusten mukaan ja valitessaan itsenäisesti työkohteen ainepaksuuden vaatimat laitteet osineen• tuntee kaasuhitsauksen perusteet kaasuhitsausprosessilla suorittaessaan myötä- ja vastahitsauksia• tuntee hitsauksen perusteet puikkohitsausprosessilla tehdessään yhtenäiset ja siistit liitoshitsit• tuntee hitsauksen perusteet MIG- ja MAG-hitsauslaitteistolla käyttäessään hitsausvarusteita.

Opiskelija valmistaa takomalla työkaluja ja teriä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa sepän työssä käytettäviä työkaluja, kuten pajapihdit ja vasarat• lämpökäsittelee taotut työkalut käyttötarkoituksen mukaisesti• varttaa vasarat ja huoltaa ja kunnostaa kirveitä ja rautakankia• tekee jännitystenpoistohehkutuksen, karkaisun ja päästön.

Opiskelija valitsee taontatuotteelle viimeistelyn ja pintakäsittelyn.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee korroosionestokäsittelyn• tuntee perinteisiä ja nykyaikaisia pintakäsittelymenetelmiä valmistaessaan taontatuotteita• valitsee viimeistelyn ja pintakäsittelyn taontatuotteen käyttötarkoituksen mukaan• pintakäsittelee tuotteen ulko- ja sisäkäyttöön• viimeistelee taontatuotteen laadukkaasti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä suunnittelemalla ja takomalla taontatuotteen, jonka viimeistelee ja pintakäsittelee käyttötarkoituksen mukaisesti. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.46. Kalusteen, portin, aidan tai rakennuksen osan valmistaminen takomalla, 25 osp (201237)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella taontatuotteen
- valmistaa taontatuotteen.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee taontatuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee kohteeseen ja sen tyyliin sopivan taontatuotteen tilaajalle• ottaa suunnitelmassaan huomioon ergonomian ja tuotteeseen kohdistuvat viranomaismääräykset• valitsee tuotteeseen sopivat materiaalit• laatii tuotteesta työpiirustukset ja esityskuvan• dokumentoi taontatuotteen ja sen valmistusprosessin• hinnoittelee taontatuotteen tilaajalle.

Opiskelija valmistaa taontatuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa taloudellisesti viimeistellyn taontatuotteen tilaajalle• liittää tarvittaessa taontatuotteeseen muita käyttötarkoitukseen sopivia materiaaleja• pintakäsittelee taontatuotteen sen käyttötarkoituksen vaatimalla tavalla• asentaa tarvittaessa taontatuotteen käyttökohteeseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnitteleamalla ja takomalla taontatuotteen, jonka viimeistelee ja pintakäsittelee käyttötarkoituksen mukaisesti. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.47. Työkalusarjan valmistaminen takomalla, 25 osp (201238)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella työkalusarjan
- valmistaa työkalusarjan takomalla.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee työkalusarjan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee erityistyöhön tarkoitetun työkalusarjan tilaajalle• valitsee työkaluihin tarkoituksenmukaiset materiaalit• laatii työkalusarjasta työpiirustukset• dokumentoi työkalusarjan ja sen valmistusprosessin.

Opiskelija valmistaa työkalusarjan takomalla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa taloudellisesti toimivan työkalusarjan tilaajalle• liittää työkaluihin tarvittaessa muita käyttötarkoituksen mukaisia materiaaleja• lämpökäsittelee tarvittaessa työkalut käyttötarkoituksen vaatimalla tavalla• hinnoittelee työkalusarjan tilaajalle.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja takomalla tilaajalle työkalusarjan, jonka viimeistelee ja pintakäsittelee käyttötarkoituksen mukaisesti. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin

2.48. Sisustuskohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu, 30 osp (201239)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen
- suunnitella tilaa
- tulkita ja tuottaa alan yleisimpiä asiakirjoja
- tulkita ja piirtää rakennuspiirustuksia
- esittää suunnitelmat visuaalisesti.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää kohteen arkkitehtuuria, sisustamista ja rakennustapoja• selvittää, onko kohde kokonaan tai osittain suojeltu ja miten suojelu vaikuttaa suunnitelmiin ja toimintatapoihin• tekee tavoiteltujen toimenpiteiden näkökulmasta oleelliset tarkistusmittaukset• dokumentoi kohteen kuvin ja tekstein• selvittää, vaativatkoko suunnitteilla olevat toimenpiteet isännöitsijän, rakennusvalvonnan sekä muiden asiantuntijoiden konsultointia ja lupia

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee yhteistyötä naapureiden kanssa asian vaatimalla huolellisuudella • selvittää, vaativatko toimenpiteet asbestikartoituksen tekemistä • varmistaa, että tarvittavat selvitykset ja luvat ovat olemassa ennen työn aloittamista.
--	---

Opiskelija suunnittelee tilaa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • neuvottelee asiakkaan kanssa suunnitelluista toimenpiteistä ja tavoitellusta lopputuloksesta hyvän asiakaspalvelun mukaisesti • huomioi asiakkaan erityistoiveet ja tarpeet • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • tuntee tilojen ja kalusteiden standardimitoituksen • ymmärtää ja huomioi työssään esteettömyyden merkityksen • ehdottaa esiin tuleviin erityisongelmiin ratkaisuja ja tekee tarvittaessa yhteistyötä muiden ammattilaisten kanssa • ehdottaa soveltuvia materiaaleja ja tuotteita huomioiden valaistuksen ja akustiikan • käyttää tarvittaessa apunaan alan muita asiantuntijoita • suunnittelee tilaajan toiveiden mukaisen tilan.

Opiskelija tulkitsee ja tuottaa alan yleisimpiä asiakirjoja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee ja osaa tulkita alan suunnitteluasiakirjoja • ymmärtää suunnitteluasiakirjojen tehtävän • tuottaa suunnitteluasiakirjoja, kuten piirustuksia ja työselityksiä • tekee tarjouksen omasta työstään • tekee tarjouslaskelman materiaaleista ja tuotteista • tekee sopimuksen omasta työstään • tekee tarjouspyyntöjä alan asiantuntijoille ja tavarantoimittajille asiakkaan puolesta.

Opiskelija tulkitsee ja piirtää rakennuspiirustuksia.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee alalla käytettävät piirustusmerkinnät, piirustustyyppit sekä ohjeistuksen mukaiset nimiöt • tulkitsee rakennuspiirustuksia, täydentää ja muokkaa niitä ja käyttää tarvittaessa apunaan alan muita asiantuntijoita • piirtää mittakaavassa olevia pohjapiirustuksia, seinäprojektiio- ja detaljikuvia käsin tai tietokoneavusteisesti tarkistusmittausten, vanhojen kuvien ja omien suunnitelmien pohjalta • käyttää tarvittaessa apunaan alan muita asiantuntijoita.

Opiskelija esittää suunnitelmat visuaalisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • esittää havainnollisia visuaalisia esityksiä ideoistaan ja suunnitelmistaan • käyttää ja tuntee visuaalisia ja kolmiulotteisia esitystapoja.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä, tekemällä alkukartoituksen ja suunnittelemalla asiakkaalle toimivan tilan ottaen huomioon asiakkaan tarpeet ja toiveet sekä tilan asettamat vaatimukset. Suunnittelukohde voi olla kodin tila, messuosasto, liiketilan esillepano tai muu esittelytila. Kohde voi olla myös asunnon myyntistailauksen tai tapahtuman stailauksen suunnittelu, johon sisällytetään myös toteutuksen eli palvelun suunnittelu. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.49. Julkisen tai yksityisen tilan sisustuksen toteuttaminen, 30 osp (201240)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa sisustettavan tilan toteutustyön
- tehdä yhteistyötä asiakkaan kanssa
- noudattaa dokumentteja ja ohjeita
- käyttää sisustusmateriaaleja
- rakentaa tilan.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa sisustettavan tilan toteutustyön.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• sovittaa yhteen tilan ja toiminnan tavoitteet• arvioi tilan vaatimuksia ja mahdollisuuksia tilassa tapahtuvan toiminnan ja tarvittavan tekniikan, kuten sähkön ja valaistuksen, näkökulmasta• käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita• rakentaa kokonaisuuden huomioiden tarvittaessa esteettömyyden liittyen tilan mitoitukseen, materiaaleihin, kalusteisiin ja visuaaliseen ilmeeseen• rakentaa kokonaisuuden hyödyntäen innovatiivisesti ja turvallisesti olemassa olevaa tekniikkaa• huomioi esteettisten ja kaupallisten tekijöiden vaikutukset• selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen kokonaisuudessa• huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen kokonaisuudessa• rakentaa visuaalisesti ja esteettisesti toimivan kokonaisuuden• tekee työnsä viimeistellysti.

Opiskelija tekee yhteistyötä asiakkaan kanssa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• neuvottelee ja ideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti ratkaisuista• esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle• laatii tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta• tekee työstään kirjallisen tarjouksen

	<ul style="list-style-type: none"> • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain • tekee työtä saumattomasti asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita • ottaa vastuun omasta työstään.
--	--

Opiskelija noudattaa dokumentteja ja ohjeita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tarvittavia säädöksiä ja ohjeita • varmistaa, että tarvittavat selvitykset ja luvat ovat olemassa ennen työn aloittamista • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti • tekee yhteistyötä naapureiden kanssa asian vaatimalla huolellisuudella.

Opiskelija käyttää sisustusmateriaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii tietoa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • huomioi terveyden ja hyvinvoinnin merkityksen materiaalivalinnoissa • toimii oma-aloitteisesti ja itsenäisesti • valitsee tilaan tarvittavat rakenteet ja käytettävät materiaalit vaatimusten ja tavoitteiden mukaisesti • hävittää työssään syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.

Opiskelija rakentaa tilan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • rakentaa tilan suunnitelmien mukaan • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden kohteessa työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet • valitsee työhön tarvittavat työvälineet ja koneet oikein ja tarkoituksenmukaisesti • käyttää koneita ja tarvikkeita oikein ja turvallisesti • huoltaa työvälineitä ja koneita ohjeiden mukaan • huomioi oman ja toisten turvallisuuden työn aikana ja työkohteen vaatimilla tavoilla • ennakoi ja minimoi työturvallisuusriskejä • noudattaa rakennusalan turvallisuusohjeita ja käyttää määräysten mukaisia henkilönsuojaimia • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään • tekee työnsä viimeistellysti • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toteuttamalla julkisen tai yksityisen tilan sisustamisen. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.50. Kalusteiden asentaminen, 30 osp (201241)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan
- työskennellä asiakaspalvelutilanteessa
- laatia dokumentteja ja noudattaa ohjeita
- työskennellä vastuullisesti ja ammattimaisesti
- käyttää materiaaleja
- asentaa kalusteita
- toimia ergonomisesti ja turvallisesti.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi tilan käyttäjien tarpeita• arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta• rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoitukseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen• käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Opiskelija huomioi esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa• huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuuteen• tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista• tekee työnsä viimeistellysti.

Opiskelija työskentelee asiakaspalvelutilanteessa.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti• keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä• tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta• esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja• käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa• neuvottelee ja ideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista• esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle• pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain

	<ul style="list-style-type: none"> • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.
--	--

Opiskelija laatii dokumentteja ja noudattaa ohjeita.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa rakennusalan säädöksiä ja ohjeita • tekee työhön liittyviä kuvia työtä suunnitellessaan • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti.

Opiskelija työskentelee vastuullisesti ja ammattimaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.

Opiskelija käyttää materiaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee kalusteiden materiaalit käyttökohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • laskee materiaalimenekin huolellisesti • valitsee, korjaa, purkaa ja säilyttää materiaaleja suunnitelmallisesti • varastoi materiaalit huolellisesti, jotta materiaalien ominaisuudet säilyvät • hävittää työssään syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.

Opiskelija asentaa kalusteita.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden työmaalla työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet • tekee työkohteen tarkistusmittaukset huolellisesti • tarkistaa asennustyössään rakenteiden ja niihin asennettävien kalusteiden riittävän lujuuden • käyttää koneita ja tarvikkeita oikein ja turvallisesti • kokoaa irtokalusteita kalustevalmistajan ohjeiden mukaan • kokoaa kiinteitä kalusteita kalustevalmistajan ohjeiden mukaan • asentaa kalusteet ja varusteet suunnitelmien, ohjeiden ja rakennusalan määräysten mukaisesti • asentaa kalustekokonaisuuksiin liittyvät pintamateriaalit ja rakennusosat viimeistellysti • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • huoltaa työvälineitä ja koneita ohjeiden mukaan • antaa asiakkaalle käyttö- ja huolto-opastuksen

- noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja
- huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.

Opiskelija toimii ergonomisesti ja turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimusten ja työkohteen määräykset täyttäviä henkilönsuojaimia • noudattaa rakennusalan työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä • perehtyy käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • ennakoi ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • työskentelee ergonomisesti • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä asentamalla kalusteita sisustuskohteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.51. Sisustusrakentaminen, 30 osp (201242)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan
- työskennellä asiakaspalvelutilanteessa
- laatia dokumentteja ja noudattaa ohjeita
- työskennellä vastuullisesti ja ammattimaisesti
- käyttää materiaaleja
- rakentaa sisätiloja
- toimia ergonomisesti ja turvallisesti.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoittamiseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Opiskelija huomioi esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuuteen • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista • tekee työnsä viimeistellysti.
----------------------------------	---

Opiskelija työskentelee asiakaspalvelutilanteessa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti • keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä • tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta • esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja • käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa • neuvottelee jaideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista • esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.

Opiskelija laatii dokumentteja ja noudattaa ohjeita.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa rakennusalan säädöksiä ja ohjeita • tekee työhön liittyviä kuvia työtä suunnitellessaan • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti.

Opiskelija työskentelee vastuullisesti ja ammattimaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.

Opiskelija käyttää materiaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee materiaalit käyttökohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • laskee materiaalimenekin huolellisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee, korjaa, purkaa ja säilyttää materiaaleja suunnitelmallisesti • varastoi materiaalit huolellisesti, jotta materiaalien ominaisuudet säilyvät • hävittää työssään syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.
--	--

Opiskelija rakentaa sisätiloja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden työmaalla työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet • varmistaa työkohteen alustojen olevan yhteensopivia kiinnitystapojen, -tarvikkeiden ja -materiaalien kanssa • tekee tarvittavat pintojen suojaukset • käyttää sisustusrakentamisessa koneita ja työvälineitä oikein ja turvallisesti • purkaa kevyitä väliseiniä ja rakennusosia ohjeiden ja suunnitelmien mukaan • rakentaa kevyitä väliseiniä ja kattoja ohjeiden ja suunnitelmien mukaan • tekee ohjeiden ja suunnitelmien mukaan aukkoja kevyisiin väliseiniin ja peittää niitä • rakentaa mittatarkasti koteloita putkistoille • asentaa istuvia ja moitteettomasti toimivia väliovia ja sisäikkunoita • asentaa tarvittaessa suunnitelmien mukaan listoja ja paneeleita huolellisesti ja viimeistellysti • tekee mittatarkasti ja viimeistellysti suunnitelmien mukaisia irtotähtä kiintokalusteita levymateriaaleja työstämällä • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • huoltaa työvälineitä ja koneita ohjeiden mukaan • noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja • huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.

Opiskelija toimii ergonomisesti ja turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimusten ja työkohteen määräykset täyttäviä henkilönsuojaimia • noudattaa rakennusalan työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä • perehtyy käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • ennakoi ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • työskentelee ergonomisesti • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä rakentamalla sisätiloja sisustuskohteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.52. Sisäpintojen käsitleminen, 30 osp (201243)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan
- työskennellä asiakaspalvelutilanteessa
- laatia dokumentteja ja noudattaa ohjeita
- työskennellä vastuullisesti ja ammattimaisesti
- käyttää materiaaleja
- käsitellä sisäpintoja
- toimia ergonomisesti ja turvallisesti.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi tilan käyttäjien tarpeita• arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta• rakentaa tilakokonaisuuden ottamalla huomioon tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoitukseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen• käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Opiskelija huomioi esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa• huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuuteen• tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista• tekee työnsä viimeistellysti.

Opiskelija työskentelee asiakaspalvelutilanteessa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti• keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä• tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta• esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja• käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa• neuvottelee ja ideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista• esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle

	<ul style="list-style-type: none"> • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.
--	--

Opiskelija laatii dokumentteja ja noudattaa ohjeita.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa rakennus- ja maalausalan säädöksiä ja ohjeita • tekee työhön liittyviä kuvia työtä suunnitellessaan • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti.

Opiskelija työskentelee vastuullisesti ja ammattimaisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuisista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.

Opiskelija käyttää materiaaleja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee materiaalit käyttökohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • laskee materiaalien hinnan huolellisesti • varastoi materiaalit huolellisesti, jotta materiaalien ominaisuudet säilyvät • hävittää pintakäsittelytyössä syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.

Opiskelija käsittelee sisäpintoja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden työmaalla työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet • tekee pintakäsittelytyöissä vaadittavat esivalmistelut • käyttää sisäpintakäsittelyissä tarvittavia työvälineitä oikein ja turvallisesti • tekee sisäpintojen pohjatyöt pintakäsittelykohteen vaatimusten mukaisesti • tapetoi huonetilan suunnitelmien mukaan • pintakäsittelee katto- ja seinäpintoja suunnitelmien mukaan • pintakäsittelee sisätilojen rakennusosia suunnitelmien mukaan • pintakäsittelee lattiaa suunnitelmien mukaan • pintakäsittelee kalusteita viimeistellysti ja tarkoituksenmukaisilla tuotteilla • asentaa tarvittaessa lukkopontillisen, uivan lattian

	<ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • huoltaa työvälineitä ohjeiden mukaan • antaa asiakkaalle käyttö- ja huolto-opastuksen • noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja • huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.
--	---

Opiskelija toimii ergonomisesti ja turvallisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimusten ja työkohteen määräykset täyttäviä henkilönsuojaimia • noudattaa rakennusalan työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä • perehtyy käyttöohjeisiin, tuoteselosteisiin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • ennakoii ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • työskentelee ergonomisesti • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä käsittelemällä sisäpintoja sisustuskohteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.53. Sisustusalan asiakaspalvelu ja myyntityö, 30 osp (201244)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan
- myydä sisustusalan tuotteita ja palveluja
- työskennellä vastuullisesti ja tuloksellisesti
- hoitaa ja kehittää asiakkuuksia
- ylläpitää ja kehittää työelämätaitojaan.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa sisustuskohteen lähtötilanteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoittamiseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Opiskelija huomioi esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilaan.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa• huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuuteen• tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista• tekee työnsä viimeistellysti.

Opiskelija myy sisustusalan tuotteita ja palveluja.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee oma-aloitteisesti myyntityötään ottaen huomioon sisustusalan asiakkaiden tarpeet ja odotukset ja asettaen myyntityölleen realistisia tavoitteita• hyödyntää asiakas-, markkina- ja kilpailijatietoa suunnitellessaan omaa toimintaansa ja myynnin toteutusta• hinnoittelee yrityksen sisustusalan tuotteet ja palvelut ottaen huomioon yrityksen ohjeet• huolehtii asiakasympäristön toimivuudesta ja viihtyisyydestä ottaen huomioon yrityksen ohjeet• asennoituu myönteisesti ja aktiivisesti myyntityöhön luomalla palvelutapahtumasta asiakkaalle positiivisen kokemuksen• opastaa asiakkaan tarpeisiin sopivia ratkaisuja sisustusalan tuotteiden ja palveluiden käytössä• yhdistää yrityksen sisustusalan tuotteita ja palveluita asiakkaan tarpeita ja toiveita tyydyttäväksi kokonaisuudeksi• hyödyntää sähköisiä viestimiä ja yrityksen markkinointikanavia omassa työssään• osallistuu oman työnsä puitteissa markkinointimateriaalin tuottamiseen• ottaa luontevasti vastaan työstään saamansa palautteen• käyttää alennus- ja maksuehtoja kannattavasti• arvioi myyntityön kannattavuutta• toimii yrityksen palautus-, vaihto- ja takuukäytäntöjen mukaisesti.

Opiskelija työskentelee vastuullisesti ja tuloksellisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hoitaa sisustusalan ja vastuittensa mukaisesti tavanomaiset tilaukset käyttäen yrityksensä tilausjärjestelmiä• hoitaa sisustusalan tuotteiden ja materiaalien vastaanoton ja siitä aiheutuvat toimenpiteet• hoitaa sisustusalan tuotteiden esillepanon toimitilassa• varmistaa sopimusten mukaiset toimitukset asiakkaalle• toimii aktiivisesti ja aloitteellisesti saavuttaakseen yrityksen taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet• vaikuttaa myönteisesti työyhteisön tulokselliseen toimintaan edistämällä myönteistä ilmapiiriä• seuraa raportointijärjestelmien ja tunnuslukujen avulla myynnin toteutumista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin• käyttää suunnitelmallisesti ja tehokkaasti oman työaikansa• noudattaa sisustusalan yrityksen asiakaspalvelua koskevia toimintatapoja ja ohjeita

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii oman työyksikkönsä turvallisuussuunnitelman ja -määräysten mukaisesti ja kääntyy tarvittaessa esimiehen tai asiantuntijan puoleen.
--	---

Opiskelija hoitaa ja kehittää asiakkuuksia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • pitää yhteyttä asiakkaisiin yrityksen toimintatapojen ja oman toimenkuvansa mukaisesti • hyödyntää toiminnassa yhteistyöverkostoja • välittää asiakaspalvelutilanteista saamaansa palautetta ja kokemuksia eteenpäin yrityksessä ja yhteistyökumppaneille • palvelee ja toimii sujuvasti ja joustavasti erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa yrityksen toimintatapojen mukaisesti • ohjaa asiakkaan tarvittaessa eteenpäin muille asiantuntijoille • hoitaa jälkimarkkinoinnin ja reklamaatiot varmistaen asiakastytyväisyyden • käyttää työssään asiakashallintajärjestelmiä yrityksen toimintatapojen mukaisesti • hyödyntää sekä asiakashallintajärjestelmästä että muualta hankkimaansa tietoa asiakaspalvelu- ja neuvottelutilanteissa.

Opiskelija ylläpitää ja kehittää työelämätaitojaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti omia vahvuuksiaan ja suunnitelmallisen ammatillisen kehittymisen tarpeitaan • suunnittelee ja hallitsee ajankäyttöään asettaen työtehtävät tärkeysjärjestykseen • työskentelee ergonomisesti • noudattaa työyhteisön ohjeita ja sääntöjä • toimii ryhmässä ja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tekee realistisia tilannearvioita ja toimii joustavasti muuttuvissa työtilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä työskentelemällä sisustusalan myynti- ja palvelutehtävissä. Sisustusalan myyntityössä tulee käyttää visuaalisuutta myynnin tukena. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.54. Soittimen rakentaminen, 45 osp (201245)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- perehtyä soittimen perusominaisuuksiin
- suunnitella soittimen rakentamisen työprosessin
- rakentaa soittimen
- ylläpitää ja edistää hyvinvointia ja turvallista työskentelyä.

Arviointi

Opiskelija perehtyy soittimen perusominaisuuksiin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää työssään musiikki- ja soitinkulttuurin historiaa ja nykyaikaa rakentaessaan soittimia rakennustyylin mukaisesti• erottaa soittimensa klassiset perusmallit ja niiden variaatiot• perehtyy työssään soittimien luokitukseen, äänentuottotapoihin ja kuultavan äänen muodostumiseen ja käyttämään tietoa soittimen rakentamisessa• säätää soittimen soittajan ja musiikkityylin mukaan• käyttää työssään monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä.

Opiskelija suunnittelee soittimen rakentamisen työprosessin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee ja käyttää soittimen kuhunkin rakenteeseen käyttötarkoituksenmukaisia ja laadukkaita materiaaleja• ottaa huomioon vuodenaikaiset ilmankosteuden ja lämpötilan vaikutukset materiaaleihin• valikoi ja hankkii tarvittavat materiaalit markkinoilta• käyttää valmiita tai alihankintana tuotettuja soittimen osia• huomioi kustannukset valitessaan soittimen osien hankintaa tai valmistusta• valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät• laatii työjärjestyksen soittimen valmistamista varten• käyttää alan suomenkielistä ammattitermistöä• laatii työlleen aikataulun• tekee asiakkaalle työstä tarjouksen.

Opiskelija rakentaa soittimen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi ja tunnistaa valmistuksen kohteena olevan soitintyyppin rakenteen• jäljentää jo olemassa olevasta soittimesta tarpeelliset mitat ja muodot• arvioi piirustusten luotettavuutta ja valmistaa soittimia niiden perusteella• laatii riittävän tarkan työpiirustuksen• valitsee tarkoituksenmukaisen työvälineen kulloiseenkin työvaiheeseen• teroittaa, huoltaa, käsittelee ja säilyttää käsityövälineitä asianmukaisesti• huoltaa ja ylläpitää työstökoneita• käyttää ja tarvittaessa valmistaa osaamisalansa erikoistyökaluja• valmistaa tarvittavat muotit ja mallineet• valmistaa soittimen, joka on soinniltaan, soitettavuudeltaan ja muotoilultaan korkealaatuinen, työnjäljeltään moitteeton sekä riittävän kestävä• valitsee ja tarvittaessa valmistaa soittimen osia• käyttää työstötekniikoita, joilla soitin valmistetaan korkeatasoisesti• valitsee sopivan liimaustekniikan ja liiman• valitsee teknisesti ja esteettisesti sopivat pintakäsittelytekniikat ja pintakäsittelymateriaalit

	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa tarvittaessa soittimen pintakäsittelymateriaaleja • valitsee ominaisuuksiltaan sopivan soitettavan osan kuten kielen, kalvon ja mitoittaa sen • säätää soittimen äänen ja soitettavuuden halutunlaiseksi (setup) • virittää soittimensa ja arvioi sen äänenlaatua itse soittaen • hallitsee tarvittaessa sähköisen äänentoiston vaatimuksia ja äänentoistotekniikkaa • työskentelee ammattimaisen sujuvasti ja taloudellisesti kannattavasti.
--	--

Opiskelija ylläpitää ja edistää hyvinvointia ja turvallista työskentelyä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • järjestää työympäristönsä ottaen huomioon työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian ja siisteyden • työskentelee valitsemillaan koneilla ja laitteilla ala- ja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset huomioiden • käyttää vaatimusten ja määräysten mukaisia henkilönsuojaimia • käyttää materiaaleja ja aineita, joiden ominaisuudet ja haitat ovat tunnettuja • perehtyy ajantasaisiin käyttöohjeisiin, tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • käyttää työterveyshuollon asiantuntemusta fyysisen ja henkisen työkykynsä ja terveytensä säilyttämiseksi • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla yhden soittimien alusta loppuun. Soitin voi olla näppäinsoitin, harmonikka, jousisoitin tai muu soitin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.55. Soittimen korjaaminen, 45 osp (201246)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- perehtyä soittimen perusominaisuuksiin
- tunnistaa soittimen viat ja valita oikean korjaustavan
- suunnitella soittimen korjaamisen työprosessin
- korjata soittimen ja säätää sen äänen
- ylläpitää ja edistää hyvinvointia ja turvallista työskentelyä.

Arviointi

Opiskelija perehtyy soittimen perusominaisuuksiin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää työssään musiikki- ja soitinkulttuurin historiaa ja nykyaikaa korjatessaan soittimia rakennustyylin mukaisesti • erottaa soittimensa klassiset perusmallit ja niiden variaatiot

	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy työssään soittimien luokitukseen, äänentuottotapoihin ja kuultavan äänen muodostumiseen ja käyttää tietoa soittimen korjauksessa • säätää soittimen soittajan ja musiikkityylin mukaan • käyttää työssään monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä.
--	---

Opiskelija tunnistaa soittimen viat ja valitsee oikean korjaustavan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää rakenne- ja rakennustyyliasiantuntemustaan soitintyyppinsä vian määrittämiseen • tunnistaa soittimen vian • arvioi soittimen äänen luonnetta ja sen muuttamisen mahdollisuuksia • arvioi soittimen soitettavuutta ja sen säätömahdollisuuksia • tunnistaa arvosoitimen.

Opiskelija suunnittelee soittimen korjaamisen työprosessin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee ja tunnistaa korjattavassa soittimessa käytetyt ja korjaukseen tarvittavat materiaalit • valitsee soittimen kuhunkin rakenteeseen käyttötarkoituksen mukaiset ja oikeat materiaalit • ottaa huomioon vuodenaikaiset ilmankosteuden ja lämpötilan vaikutukset materiaaleihin • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät • laatii työjärjestyksen soittimen korjaamista varten • laatii työleen aikataulun • tekee asiakkaalle työstä tarjouksen.

Opiskelija korjaa soittimen ja säätää sen äänen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee, käsittelee ja tarvittaessa valmistaa korjaukseen tarvittavat osat • valitsee tarkoituksenmukaisen työvälineen kulloiseenkin työvaiheeseen • teroittaa, huoltaa, käsittelee ja säilyttää käsityövälineitä asianmukaisesti • huoltaa ja ylläpitää työstökoneita • käyttää soitinrakentajan erikoistyökaluja ja tarvittaessa valmistaa niitä • valmistaa kulloinkin tarvittavat apulaitteet • valitsee sopivan liimaustekniikan ja liiman • valitsee ominaisuuksiltaan sopivan, korjattavan soitettavan osan, kuten kielen tai kalvon, ja mitoittaa sen • säätää soittimen äänen ja soitettavuuden halutunlaiseksi (setup) • hallitsee tarvittaessa sähköisen äänentoiston vaatimuksia ja äänentoistotekniikkaa • tunnistaa ja tarvittaessa korjaa soittimien sähkövikoja • työskentelee ammattimaisen sujuvasti ja taloudellisesti kannattavasti.

Opiskelija ylläpitää ja edistää hyvinvointia ja turvallista työskentelyä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • järjestää työympäristönsä ottaen huomioon työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian ja siisteyden • työskentelee valitsemillaan koneilla ja laitteilla ala- ja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset huomioiden • käyttää vaatimusten ja määräysten mukaisia henkilönsuojaimia • käyttää materiaaleja ja aineita, joiden ominaisuudet ja haitat ovat tunnettuja • perehtyy ajantasaisiin käyttöohjeisiin, tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteisiin sekä toimii niissä annettujen ohjeiden mukaan • käyttää työterveyshuollon asiantuntemusta fyysisen ja henkisen työkykynsä ja terveytensä säilyttämiseksi • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti työmotivaatiotaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä korjaamalla useampia soittimia, joissa on soittimille tyypillisiä vikoja. Soittimia voivat olla näppäinsoitin, harmonikka, jousisoitin tai muu soitin. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.56. Verhoilutyön suunnittelu, 30 osp (201247)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa verhoilutyön lähtötilanteen
- valita verhoilumateriaalit
- laatia tarjousasiakirjan.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa verhoilutyön lähtötilanteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • ohjaa, neuvoo ja kuulee asiakasta suunniteltaessa muutettavan, korjattavan tai entisöitävän tuotteen verhoilua ja laatii suunnitelman • selvittää asiakkaalle tuotteen tyyli-suunnan, mahdollisen elinkaaren ja alkuperän sekä historiallisen arvon ja merkityksen uutta verhoilua suunniteltaessa • suunnittelee asiakkaan kanssa erilaisia tuotteen verhoilutapoja, materiaalivalintoja, hoito-ohjeita sekä tulevaa käyttötarkoitusta tuotteen historian ja käyttötarkoituksen sekä uudistettavan ulkonäön kannalta • ilmaisee neuvottelutilanteissa itsensä selkeästi ja perustelee ehdotuksensa • hyödyntää työssään monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä.

Opiskelija valitsee verhoilumateriaalit.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee pehmuste- ja pintamateriaalivalinnat yhdessä asiakkaan kanssa • valitsee huolellisesti joustimet ja pohja- ja pehmustemateriaalit käyttökohteen ja asiakkaan toiveiden mukaan • määrittelee tuotteeseen pintamateriaalit ja tyylin käyttötarkoituksen mukaan • selvittää asiakkaalle perusteellisesti etukäteen materiaalien hoito-ohjeet • hankkii tarvittavaa lisätietoa materiaalien ominaisuuksista • vertailee ja selvittää tavarantoimittajien tarjontaa, laatua ja toimitustapoja • laskee materiaalimenekin • materiaalia hankkiessaan sopii laskutustavasta asiakkaan ja materiaalintoimittajan kanssa • hankkii verhoilukohteita ja materiaaleja koskevat keskeiset määräykset ja ohjeet.
----------------------------------	--

Opiskelija laatii tarjousasiakirjan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • määrittelee valmiin tuotteen laadun, työhön käytettävän ajan ja materiaalikustannukset suunnitelman mukaisesti • tekee työstä kustannusarvion huomioiden mahdollisen liikkumavaran lopulliseen hintaan • laskee verhoilutyön kustannukset • laatii selkeän tarjousasiakirjan ja hyväksyttää sen asiakkaalla ennen työn aloittamista.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla verhoilutyöstä suunnitelman asiakkaalle. Tuote voi olla verhoiltu huonekalu tai ajoneuvo. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.57. Verhoilu, 60 osp (201248)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä verhoiltavan tuotteen purku- ja pohjatyöt
- verhoilla tuotteen
- työskennellä verhoomossa turvallisesti ja ergonomisesti.

Arviointi

Opiskelija tekee verhoiltavan tuotteen purku- ja pohjatyöt.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • purkaa tarvittaessa vanhan verhoilun • järjestää tarvittaessa käytöstä poistettavien materiaalien kierrätyksen ja uusiokäytön sekä ohjeiden ja säädösten mukaisen materiaalin hävittämisen • käyttää ympäristömyönteisiä työ- ja toimintatapoja

	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää purkutyön yhteydessä rungon kunnan ja mahdollisen korjaustarpeen • tekee verhoilukohteen pohjatyöt korjaus- ja muutosverhoilujen mukaan • työskentelee joutuisasti ja turvallisesti.
--	--

Opiskelija verhoilee tuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • muuttaa, korjaa tai entisöi verhoiltavan tuotteen • työskentelee aina etukäteen tehtyjen ja asiakkaan hyväksymien suunnitelmien mukaan • valitsee ja hankkii työkohteeseen sopivat materiaalit ja työvälineet • käyttää entisöinti- tai korjaustyössä valitsemiaan työvälineitä ammattimaisesti ja turvallisesti • työskentelee joutuisasti ja turvallisesti • huomioi verhoiltavan kohteen turvallisuuteen liittyvät määräykset ja ohjeet • tekee tarvittavat korjaus- tai muutostyöt verhoiltavaan runkoon ulkonäön, kestävyuden ja tulevan käyttötarkoituksen vaatimusten mukaan • tekee tarvittavat uudet pehmustukset etukäteen suunnitellun tyylin, kestävyuden ja käyttötarkoituksen mukaan • käyttää vanhoja pehmusteita uudelleen verhoiltavassa tuotteessa asiakkaan kanssa sovitulla tavalla • mitoittaa, kaavoittaa ja leikkaa päällysmateriaalin taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti • ompelee koneella ja käsin valiten oikean saumarakenteen, tikin pituuden ja langat • kiinnittää päällysmateriaalit huolellisesti runkoon • huolittelee ja viimeistelee tuotteen asiakkaalle luovutettavaksi • asentaa valmiit työt kohteisiin tai kokoaa verhoiltavan kohteen kokonaisuudeksi • varmistaa, että lopputulos on muotokieleltään ja tekniseltä toteutukseltaan kestävä ja tyylin mukainen • laatii asiakkaalle tuotteen käyttö- ja hoito-ohjeet ja opastaa käytössä.

Opiskelija työskentelee verhoomossa turvallisesti ja ergonomisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistelee työpisteensä työn vaatimalla tavalla esteettömäksi ja tarkoituksenmukaiseksi siten, että sekä työturvallisuus ja -ergonomia että työskentelyn tehokkuus tulevat huomioiduksi • toimii ala- ja laitekohtaisten työturvallisuusmääräysten ja ohjeiden mukaisesti • käyttää henkilökohtaisia suojaimia määräysten, materiaalien ja laitteiden vaatimalla tavalla • huoltaa verhoomon koneet ja laitteet päivittäin ylläpitääkseen laitteet turvallisina ja käyttökuntoisina.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä verhoilemalla tuotteen asiakkaalle. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.58. Työnkulun suunnittelu teollisen verhoilutuotteen valmistuksessa, 30 osp (201249)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä suunnitelman työnkulusta teollisessa tuotannossa
- suunnitella materiaalien käyttöä
- arvioida ajankäyttöä
- toimia työyhteisönsä jäsenenä.

Arviointi

Opiskelija tekee suunnitelman työnkulusta teollisessa tuotannossa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät• tekee tarkan kirjallisen suunnitelman työmenetelmistä ja järjestyksestä• valitsee huonekaluun rakenteen mukaan tehokkaat työmenetelmät ja -tavat• käyttää suunnitelmallisesti ja tehokkaasti oman työaikansa.

Opiskelija suunnittelee materiaalien käyttöä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää materiaalien valinnan merkityksen työmenetelmille• valitsee huonekaluun rakenteen mukaan pohja- sekä pehmustemateriaalit teolliseen valmistukseen tulevalle tuotteelle• tulkitsee englanninkielisestä materiaaliesitteestä yksittäisen kankaan raaka-aineet ja käyttötarkoituksen• selvittää materiaalien vaikutukset tuotteen käyttötarkoitukseen, huoltoon ja elinkaareen• huolehtii osaltaan oikein laadittujen käyttö- ja hoito-ohjeiden liittamisestä tuotteeseen• arvioi materiaalien kulutuksen yksittäisestä verhoilemastaan huonekalusta• selvittää materiaalien hinnat käyttäen apuna tuote-esitteitä tai yrityksen omaa hinnastoa• tekee kankaan leikkaussuunnitelman yksittäisestä verhoilemastaan huonekalusta• tekee yksittäisen verhoilemansa huonekalun materiaalarpeesta perustellun ja selkeän laskelman.

Opiskelija arvioi ajankäyttöä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• muodostaa selkeän kokonaiskuvan tuotteen valmistuksesta ja siihen käytettävästä ajasta• selvittää yrityksen konekannan vaikutusta ajankäyttöön• tekee hintavertailuja eri työskentelymenetelmien valinnoista tuotteen valmistuksessa

	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee työskentelynsä tuottavia ja taloudellisia valmistustapoja • toimii sovittujen aikataulujen vaatimalla tavalla.
--	--

Opiskelija toimii työyhteisön jäsenenä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • on vastuullinen, joustava ja yhteistyökykyinen työyhteisön jäsen • ilmaisee itseään neuvottelutilanteissa selkeästi ja perustelee ehdotuksensa • arvostaa omaa työtään ja tuo myönteisesti esille oman osaamisensa • jakaa oman osaamisensa työyhteisön käyttöön • kehittää pitkäjänteisesti ja aikatauluttaen omaa työtään ja osaamistaan yhdessä esimiehensä kanssa • suhtautuu asiallisesti saamaansa palautteeseen omasta toiminnastaan • huolehtii omasta työkyvystään ja jaksamisestaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla suunnitelman teollisen verhoilutuotteen työnkulusta tuotannossa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.59. Teollinen verhoilu, 60 osp (201250)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- määrittellä työympäristönsä tuotannolliset mahdollisuudet
- käsitellä verhoilurunkoa ja pehmustaa sen
- päällystää ja viimeistellä huonekalun
- työskennellä turvallisesti ja ergonomisesti.

Arviointi

Opiskelija määrittelee työympäristönsä tuotannolliset mahdollisuudet.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • osaa hyödyntää työympäristönsä tuotannollisia mahdollisuuksia • käyttää verhoilutyössä tarvittavia koneita ja laitteita turvallisesti ja ergonomisesti.

Opiskelija käsittelee verhoilurunkoa ja pehmustaa sen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee mahdolliset esiheloitustyöt • varmistaa, että osista verhoiltava huonekalu on koottavissa verhoilun jälkeen • tekee välttämättömät särmänpoistot • valitsee huonekalurunkoon sopivat pohjajoustot • mitoittaa ja kiinnittää ne kestäväksi kokonaisuudeksi

	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee työhön liittyviä kaavoja ja työpiirustuksia oikein • mitoittaa ja kaavoittaa pehmustuksen huomioiden huonekalun muodot ja verhoiltavuuden • leikkaa kaavojen mukaan tuotteeseen valitsemansa pehmusteet ja vanut sekä liimaa pehmusteet runkoon • käyttää eri vahtomuovilaatuja sekä tekee pehmusteiden muotoilua ja kerrosrakentamista • suunnittelee ja toteuttaa irtoistuintyydyn huonekaluun • noudattaa työturvallisuusohjeita • käsittelee syntyvät jätteet huomioiden kestävän kehityksen periaatteet • mitoittaa ja tekee kaavat päällysteille huomioiden huonekalun muodon ja rakenteen.
--	--

Opiskelija päällystää ja viimeistelee huonekalun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • leikkaa kaavojen mukaan kankaat tehtävään huonekaluun • noudattaa työturvallisuusohjeita käyttäessään leikkuuvälineitä • tekee verhoilualalla käytettävien ompelukoneiden langoitukset, säädöt, öljynlisäyksen ja puhdistuksen siten, että laitteet ovat käyttökuntoisia • ompelee leikatut kappaleet verhoiltavaksi kokonaisuudeksi • käyttää tarkoituksenmukaisia ja erilaisia saumarakenteita ompelutyössä • huomioi ompelutyössä kestävyuden ja käyttötarkoituksen sekä ompelun viimeistelyn • kiinnittää huonekalujalat asianmukaisesti • huolittelee työn myytäväksi • käsittelee syntyvät jätteet yrityksen ohjeistuksen mukaisesti.

Opiskelija työskentelee turvallisesti ja ergonomisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii työympäristönsä turvallisuudesta, siisteydestä ja viihtyvyydestä • työskentelee ergonomisesti • käyttää henkilökohtaisia suojaimia määräysten, materiaalien ja laitteiden vaatimalla tavalla • toimii oman työyksikkönsä turvallisuussuunnitelman ja määräysten mukaisesti ja kääntyy tarvittaessa esimiehen tai asiantuntijan puoleen • toimii rauhallisesti asiakkaiden tai omaa turvallisuutta uhkaavassa tilanteessa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla verhoilutuotteen teollisessa verhoilutuotannossa. Teollinen verhoilutyö pohjautuu aiemmin laadittuun työnkulun suunnitelmaan. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.